

Lauma huutaa ja viiri hulmuu

Yhteenkuuluvuuden rakentuminen Partio ja Dynamite -lehdissä

Suomen kielen pro gradu -tutkielma
Jyväskylän yliopistossa
joulukuussa 2008
Riikka Kärnä

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistinen	Laitos Kielten laitos
Tekijä Riikka Kärnä	
Työn nimi <i>Lauma huutaa ja viiri hulmuu.</i> Yhteenkuuluvuuden rakentuminen Partio ja Dynamite -lehdissä.	
Oppiaine suomen kieli	Työn laji pro gradu -tutkielma
Aika joulukuu 2008	Sivumäärä 80
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Tutkin pro gradu -tutkielmassani ryhmän yhteenkuuluvuuden rakentumista kahdessa nuorille suunnatussa jäsenlehdessä: Suomen partiolaisten Partio-lehdessä ja Vapaakirkon Dynamite-lehdessä. Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, millaista kuvaa lehdet rakentavat eri ryhmistä ja millaisten diskursiivisten ja kielellisten keinojen avulla yhteenkuuluvuuden tunnetta niissä rakennetaan. Ryhmä määrittellään tutkimuksessa sosiaalipsykologiseksi kategoriaksi, ja sen rakentumista tarkastellaan sosiaalisen identiteetin teorian avulla, jonka mukaan yksilö haluaa samaistua omaan ryhmäänsä. Yhteenkuuluvuuden rakentumista tarkastellaan sosiaalipsykologisten käsitteiden, kuten sisäryhmän (yksilön oma ryhmä), ulkoryhmän (ryhmä, johon yksilö ei kuulu) ja sosiaalisen kategorisaation avulla. Työn teoreettisena viitekehyksenä on kriittinen diskurssianalyysi.</p> <p>Tutkimusaineistoksi on molemmista lehdistä valittu yksi numero ja kummastakin kahdeksan tekstiä tarkempaan tarkasteluun. Teksteistä on etsitty toistuvia kielellisiä ja diskursiivisia keinoja, jotka rakentavat yhteenkuuluvuuden tunnetta. Analyysin avulla löydetyt keinot on jäsennetty luokkiin, jotka ovat sisäryhmän ja ulkoryhmän rakentumisen keinot, lukijan ryhmään kutsumisen keinot ja retoriset keinot. Sisäryhmää ja ulkoryhmää rakennetaan nimeämällä ryhmän jäseniä, viittaamalla heihin pronomineilla ja kuvaamalla ryhmää. Lukijaa kutsutaan ryhmän jäseneksi avointen viittausten kaltaisten rakenteiden sekä lukijaan kohdistuvan puhuttelun avulla. Lehdissä esiintyviä ryhmää rakentavia retorisia keinoja ovat esimerkiksi lukijaan kohdistuvat yhteiset velvoitteet ja yhteisten kokemusten jakaminen.</p> <p>Partio-lehti rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta kuvaamalla oman ryhmän jäseniä ja heidän toimintaansa erittäin positiivisesti sekä nimeämällä sisäryhmän jäseniä. Dynamite-lehti puolestaan rakentaa yhteenkuuluvuutta sisäryhmä–ulkoryhmä-jaottelun avulla, me-puheella ja lukijan puhuttelulla sekä lukijaan kohdistuvilla velvoitteilla. Kummassakin lehdessä yhteisön oma sanasto on vahvasti esillä.</p> <p>Partio ja Dynamite -lehtien yhteenkuuluvuuden rakentamisen tapoihin vaikuttaa lehtien takana oleva yhteisö. Partio-lehdessä partion hyviä ominaisuuksia kuvataan partio-ohjelman mukaisesti, ja Dynamite-lehden sanasto ja sisäryhmän jäsenten kuvaus saa vaikutteita vapaakirkon piiristä ja uskonnon kielestä.</p> <p>Asiasanat: sosiaalinen identiteetti, yhteenkuuluvuus, henkilöviittaukset, nimeäminen, kriittinen diskurssianalyysi, ryhmä, jäsenlehti</p>	

Säilytyspaikka: Fennicum
Muita tietoja

Sisällys:

1. JOHDANTO	4
1.1. Ryhmät, aikakauslehdet ja kielen sosiaalisuus	4
1.2. Tutkimusaineisto ja -menetelmät	7
1.3. Partio ja vapaakirkko	9
2. SOSIAALISET RYHMÄT JA DISKURSSIANALYYSI	14
2.1. Sosiaalinen ryhmä sosiaalipsykologisena kategoriana	14
2.2. Sosiaalinen ryhmä diskursiivisena kategoriana	16
2.3. Diskurssianalyysi ryhmän rakentumisen tutkimusmenetelmänä	18
3. SISÄRYHMÄN RAKENTUMINEN	22
3.1. Sisäryhmän nimeäminen	22
3.2. Sisäryhmään viittaaminen tekstissä	24
3.2.1. <i>Me</i> – eri tasot	24
3.2.2. Ryhmän koostumuksen kuvailua – kvanttoripronomit	27
3.3. Sisäryhmän kuvaaminen	29
3.3.1. Sanasto	29
3.3.2. Ryhmän ominaisuudet	34
3.3.3. Ryhmä toimijana	37
3.3.4. <i>Minä</i> – toimija tekstissä	42
4. ULKORYHMÄN RAKENTUMINEN	45
4.1. Ulkoryhmän nimeäminen	45
4.2. Ulkoryhmään viittaaminen	46
4.3. Ulkoryhmän kuvaaminen	48
5. LUKIJAN KUTSUMINEN OSAKSI RYHMÄÄ	53
5.1. Puhuttelu	53
5.2. Avoimet viittaukset	56
5.2.1. Samaistumista tarjoava <i>minä</i>	56
5.2.2. Sisäryhmään kutsuva <i>sinä</i>	58
5.2.3. Ryhmän jäsenyyttä tarjoava nollapersoonaa	59
5.3. Yhteenveto	60
6. RETORISET KEINOT	61
6.1. Lehtien kuvitus ryhmään kutsumisen keinona	61
6.2. Yhteiset kokemukset	65
6.3. Velvollisuuden tunne ryhmää yhdistävänä tekijänä	66
6.4. Näkökulman vaikutus	69
7. PÄÄTÄNTÖ	71
LÄHTEET	79

1. JOHDANTO

1.1. Ryhmät, aikakauslehdet ja kielen sosiaalisuus

Jokainen meistä kuuluu erilaisiin ryhmiin. Voimme kuulua perheeseen, työ- ja harrastusryhmään ja meillä on valtion kansalaisuus. Ihmisellä on tarve nähdä oma ryhmänsä positiivisena. Tällöin omasta ryhmästä kerrotaan ja halutaan kuulla hyviä asioita. Ne vahvistavat positiivista yhteenkuuluvuuden tunnetta ja yksilön positiivista minäkuvaa. Kiinnostuin tutkimaan yhteenkuuluvuuden tunteen rakentumista proseminarityössäni, kun luin Partiolehteä. Huomasin, että lehteä lukiessa syntyi lukijalle kuva partiolaisista osaavana, hyvänä ryhmänä, ja olin tyytyväinen kuuluessani tähän ryhmään. Halusin tutkia tarkemmin, miten tätä yhteenkuuluvuuden tunnetta rakennetaan lehdissä, jotka on suunnattu omalle ryhmälle. Jäsenlehtien tarkoitus on antaa tietoa ryhmänsä toiminnasta mutta myös yhdistää ryhmän jäseniä. Tässä tutkimuksessa syvennyn tähän aiheeseen tarkastelemalla yhteenkuuluvuuden rakentamisen keinoja ja eroja Partio ja Dynamite -lehdissä.

Partio-lehdessä kuvataan partiolaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta keväällä 2007 järjestetyn koulukampanja-raportin yhteydessä. Suomen Partiolaiset järjesti koulukampanjan, jonka tarkoituksena oli tutustuttaa alakoululaisia partioon. Partiolaiset toteuttivat kouluissa pelin, jossa 5.–6. luokkalaiset ratkoivat tehtäviä ja tutustuivat samalla partiosanastoon ja -ihanteisiin. Tavoitteena oli myös, että luokan yhteishenki kasvaisi partiomaisen pelin avulla. Kampanjan jälkeen Partio-lehdessä (3/2007: 13) raportoitiin onnistuneista kokemuksista: ”Partiohenki on selvästi tarttunut päivän aikana kaikkiin”, ”Kyllä nämä meidän luokan harrastajat mielenkiintoisia juttuja ovat kertoneet ja tämä yhteishenki ja tekemällä oppiminen ovat mahtavia asioita”.

Toisessa jäsenlehdessä, vapaakirkon nuorten Dynamite-lehdessä (4/2006: 26–27), kerrotaan nuorista, jotka ovat perustaneet oman lumilautailuryhmän kristityille lumilautailijoille. Toiminnan tarkoituksena on yhdistää uskovia lumilautailijoita ja rohkaista heitä elämään uskovina.

Partiolaiset ja vapaakirkon nuoret ovat ryhmiä, jotka näyttäytyvät jäsenlehtiensä perusteella yhteisinä, joilla on vahva yhteenkuuluvuuden tunne. Samalla kun lehtien tekstit kertovat ryhmän toiminnasta, ne myös kertovat siitä, millainen ryhmä on. Sosiaalipsykologisen näkemyksen (Abrams & Hogg 1990: 2) mukaan ihmisillä on tarve nähdä oma ryh-

mänsä positiivisena. Positiiviset kuvaukset ryhmästä rakentavat yhteenkuuluvuuden tunnetta lukijan mielessä.

Lähestyn työssäni tekstejä kriittisen diskurssianalyysin tavoin ajattelemalla, että kuvaukset asioista ja ilmiöistä eli representaatiot eivät vain heijasta todellisuutta, vaan ne myös rakentavat sitä (Fairclough 1992: 3). Siten jäsenlehtien kuvaukset omasta ryhmästä eivät vain kuvaa ryhmän yhteishenkeä, vaan ovat myös osana rakentamassa ryhmän yhteenkuuluvuutta. Ryhmillä on erilaisia keinoja pitää yllä positiivista käsitystä itsestään. Jäsenlehdessä nämä keinot tulevat ilmi kielen kautta, minkä avulla ryhmäilmiötä voidaan tutkia.

Tässä tutkimuksessa selvitetään, millaista yhteenkuuluvuuden tunnetta rakennetaan Partio ja Dynamite -lehdissä ja miten. Tutkimuskysymykseni ovat:

- Miten yhteenkuuluvuuden tunnetta rakennetaan Partio ja Dynamite -lehdissä?
- Millaisia diskursiivisia ja kielellisiä keinoja yhteenkuuluvuuden rakentamiseen käytetään?

Tässä tutkimuksessa kieli nähdään kriittisen diskurssintutkimuksen tavoin sosiaalisena ilmiönä (esim. Fairclough 1992). Myös sosiaalinen konstruktivismi korostaa kielen sosiaalista funktiota. Sosiaalinen konstruktivismi pitää kieltä todellisuuden konstruoijana. Tällöin yhteiskunnan erilaiset ilmiöt ja asiat nähdään erilaisina sosiaalisina rakennelmina, konstruktioina. Näiden ilmiöiden ajatellaan olevan konstruoitu, eli rakennettu kielen avulla. (esim. Parker 1998.) Kielenkäytön maailmassa kaikki asiat ovat saaneet osakseen aikojen kuluessa erilaisia representaatioita eli erilaisia kuvauksia ja tulkintoja. Näin teksti voi saada erilaisia merkityksiä ja tulkintoja sen mukaan, missä kontekstissa se vastaanotetaan ja kuka sen vastaanottaa. Näin kieli ja merkitys näyttäytyvät sosiaalisina resursseina. (Pälli 2003: 26.)

Ryhmäilmiötä ja sen kielellistä rakentumista on tutkinut Pekka Pälli väitöskirjassaan *Ihmisyryhmä diskurssissa ja diskurssina* (2003). Hänen mukaansa ryhmä tuotetaan diskurssissa ja on tarkasteltavissa diskurssina. Tämä tarkoittaa sitä, että diskursiivisen ajattelutavan mukaan ryhmät ovat usein symbolisia, kuten valtioperusteiset ryhmät. Esimerkiksi biologisten kriteerein tapahtuvan luokittelun sijaan ryhmiä pidetään puhemaailman ilmiönä, jolloin tutkimuskohteeksi muodostuvat ryhmät, joita luodaan kielenkäytössä. Kun ryhmä tuotetaan kielellisesti, sen ajatellaan olevan paikannettavissa kielellisiin rakenteisiin. Pälli (2003) tarkasteli ryhmien välisiä ja ryhmän sisäisiä suhteita kielellisten keinojen käytön avulla. Ryhmä määriteltiin tutkimuksessa sosiaalipsykologisen perinteen mukaan, ja sitä tarkasteltiin sosiaalipsykologisten käsiteiden avulla, joita ovat esimerkiksi sisäryhmä,

ulkoryhmä ja kategorisaatio. Sisäryhmä tarkoittaa yksilön omaa ryhmää, ulkoryhmä taas sellaista ryhmää, johon yksilö ei kuulu ja kategorisointi tarkoittaa ihmisten luokittelua erilaisiin ryhmiin. Tutkimusaineisto koostui yleisöosastokirjoituksista ja suullisista haastatteluilta. Tutkimusaineistoa analysoitiin diskurssianalyysin ja kielellisten merkitysrakenteiden analyysin näkökulmista. (Pälli 2003: 8–9, 14.)

Pälli tarkasteli yksilön omaa suhdetta erilaisiin ryhmiin sen avulla, miten esimerkiksi yleisöosastokirjoitusten kirjoittajat käyttivät yksikön ensimmäistä persoonaa tai muuten rakensivat yksilöyttä. *Minä*-muodossa puhumista käytettiin usein esimerkiksi argumenttina oman kannanoton painona, kun yksilö asetti itsensä johonkin modaalisesti vaikuttavaan rooliin. (emt: 182.)

Pällin mukaan (2003: 4–5, 108) sisäryhmän rakentaminen tapahtui monella tavalla. Esimerkiksi *me*-viittauksilla rakennettiin eritasoisia ryhmiä, joihin haluttiin kuulua. *Me*-muotoja käytettiin myös, kun haluttiin yleistää asiaa koskemaan ketä tahansa. Sisäryhmää rakennettiin myös passiivilla ja sen koostumusta määriteltiin erilaisilla kvanttoreilla, kuten *kukaan*, *kaikki*, *jokainen*. Tutkimuksessa tarkasteltiin ryhmiä myös diskursiivisuuden näkökulmasta. Diskursiivisina ryhminä esiteltiin tarkemmin suomalaiset ja naiset.

Yleisöosastokirjoituksissa rakennettiin ulkoryhmää negatiivisessa sävyssä. Ulkoryhmään kuuluvat olivat toiminnaltaan, asenteiltaan ja näkemyksiltään erilaisia kuin kirjoittaja itse. Usein tätä erilaista toimintatapaa pidettiin vääränä ja oman ryhmän toimintaa oikeana. (Pälli 2003: 135.)

Oma tutkimukseni keskittyy ryhmän rakentumisen tutkimisen sijasta ryhmän yhteenkuuluvuuden rakentumiseen, sillä minulla on jo valmiit jäsenlehden lukijoiden muodostamat ryhmät, partiolaiset ja vapaaseurakunnan nuoret. Yhteenkuuluvuuden tunteen syntyminen liittyy olennaisesti ryhmäilmiöön, jonka tarkastelussa käytän Pällin tavoin sosiaalipsykologian käsitteitä.

Ryhmäilmiötä on tutkittu suomen kielen opinnäytetöissä myös presidenttien uudenvuodenpuheista. Tuure Hurme tutki pro gradu -tutkielmassaan *Kansalaiset! – Ryhmä ja ideologia presidenttien uudenvuodenpuheissa* (2006) *me*-muotojen rakentamien ryhmien ideologista käyttöä. Tutkimuksessa tarkasteltiin laadullisen ja määrällisen tutkimusmenetelmän avulla, millaisiin ryhmiin *me*-muodoilla viitataan presidenttien uudenvuodenpuheissa ja millaista ideologiaa se luo. *Me*-muotojen eli persoonapronominin *me*, persoonapäätteen *-mme* ja omistusliitteen esiintymisiä tutkittiin korpuksen avulla, ja tekstianalyysillä tutkittiin sitä, millaisia ryhmiä ja minkälaista ideologiaa muotojen käyttö rakentaa. Tutkimuksessa pidettiin ryhmäidentiteettiä ideologisena ilmiönä. Tutkimuksessa selvisi,

että presidenttien uuden vuoden puheissa rakennettiin *me*-muodoilla positiivista yhteenkuuluvuutta. (Hurme 2006: 5–13, 82–84.)

1.2. Tutkimusaineisto ja -menetelmät

Tutkimusaineistoksi on valittu kummastakin lehdestä yksi numero: Partio 1/2006 ja Dynamite 4/2006. Tutkittavat numerot ja tekstit olen valinnut siten, että ne ovat relevantteja tutkittavan ilmiön kannalta, eli tarkastelen lähemmin sellaisia juttuja, joissa rakennetaan erityisen paljon yhteishenkeä. Avainteksteiksi olen valinnut Partio-lehdestä yhden pääkirjoituksen, neljä artikkelia, yhden raportin ja kaksi reportaasia¹:

1. Pääkirjoitus: Rauhanrakentajille
2. Hyppyrotat auttavat siivekkäitä (raportti)
3. Hei partioystävä maailmalla (artikkeli)
4. Mitä kertoisit partiosta minuutissa? (artikkeli)
5. Me haluamme rauhaa maailmaan (artikkeli)
6. Partiolaisesta tuli isona... (artikkeli)
7. Up with people -puolen vuoden seikkailu (reportaasi)
8. Partioterveisiä kumppanimaasta (reportaasi)
9. Lauma huutaa ja viiri hulmuu. (raportti)

Dynamite-lehdestä tarkastelen lähemmin kahta pääkirjoitusta, kolmea artikkelia ja neljää raporttia:

10. Pääkirjoitus
11. Elämää raamattukoulussa – Suomen teologinen opisto (raportti)
12. Onko YLMI sinun jumalasi? (artikkeli)
13. Dave Nelson – Pro-evankeliumia skeittilaudalta (artikkeli)
14. Gosbel Boarders & Godspeed (raportti)
15. Kummilapsityö – Pienillä teoilla on suuria vaikutuksia (raportti)
16. Urbaanista unelmasta elämäntavaksi (raportti)
17. Kristityn todellisuus (artikkeli)
18. Jälkipääkirjoitus.

Partio-lehti on Suomen partiolaisten jäsenlehti, joka tulee jäsenmaksun maksaneille. Sen levikki on 49 000 ja se ilmestyy kuusi kertaa vuodessa (Partio 3/2007: 5). Dynamite on vapaaseurakunnan nuortenlehti, jota voi tilata kotiin. Dynamite-lehden levikki on noin

¹ Artikkeli on pohtivaan ja kantaaottavaan sävyyn laadittu juttu jostakin kysymyksestä. Raportti on toimittajan kirjoittama laajempi juttu, joka sisältää yksityiskohtaista tietoa. Reportaasi on uutista vähemmän ajankohdainen todellisuuden kuvaus, jossa on mukana kirjoittajan omia havaintoja, tunteita ja näkemyksiä. (Kuutti 2006: 13, 185, 186.)

3 000, ja se ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Partio-lehti on ilmestynyt vuodesta 1941² ja Dynamite vuodesta 1996. (Dynamite 4/2006: 3.)

Dynamite-lehti koostuu 24 jutusta ja 50 sivusta. Näistä lehtijutuista yhdeksän on artisti-, bändi- tai lautailijahaastatteluja, eräänlaisia henkilökuvia. Seitsemän on opetustekstejä, neljä artikkeleita tai reportaaseja ja kaksi pääkirjoitusta. Lisäksi lehdessä on yksi sarjakuva ja yksi pakinatyyppinen kirjoitus³. Mainossivuja lehdessä on vähän, vain viisi. Mainoksissa mainostetaan enimmäkseen gospel-artistien levyjä ja hengellistä kirjallisuutta. Ulkonäöltään lehti muistuttaa mitä tahansa nuorten lehteä: sen kuvituksena ovat suuret kuvat artisteista ja lautailijoista. Kyseinen lehti sisältääkin skeittaus-extran, mikä selittää lajin kattavaa edustusta. Lehden kuvitus ei juuri, muutamaa kuvaa lukuun ottamatta, kerro kristillisestä taustasta.

Partio-lehdessä on 31 juttua ja 47 sivua. Lehdessä viisi mainosta, jotka liittyvät enimmäkseen partiolaisten tapahtumiin ja toimintaan. Partio-lehden juttutyypit ovat monipuolisempia kuin Dynamite-lehden. Lehdessä on pääkirjoitus, kaksi pikku-uutispalstaa, kirja-arvostelu, kirjeenvaihtoilmoituksia, lukijoiden kirjeitä -palsta, vinkkipalstoja, sarjakuva, raportteja, reportaaseja ja artikkeleita. Kuusi juttua kertoo partioryhmien toiminnasta, yhdeksän juttua antaa tietoa ja vinkkejä partiotoimintaan ja seitsemän juttua esittelee jotakin kiinnostavaa yksityiskohtaa partiotoiminnasta yleensä. Partio-lehteä tehdään hyvin eri-ikäisille lukijoille, sillä partiolaiset ovat iältään 7-vuotiaista aikuisiin. Suurin osa lehden teksteistä on kuitenkin suunnattu lapsille ja nuorille. Siten lehti profiloituu ulkonäkönsäkin puolesta vähän nuoremman vastaanottajakunnan lehdeksi kuin Dynamite.

Tutkimukseni taustalla on kriittisen diskurssianalyysin näkemys kielestä sosiaalisen todellisuuden kuvaajana ja rakentajana. Aineiston analyysissä käytän kriittisen diskurssianalyysin menetelmää, jossa etsitään teksteistä toistuvia puhetapoja, diskursseja. Tarkastelen lähiluvun avulla teksteistä löytyviä diskursseja, joissa kerrotaan omaan ryhmään kuulumista sekä siihen kuulumattomista henkilöistä. Analysoin löydetyistä diskursseista kielellisiä piirteitä, jotka rakentavat yhteenkuuluvuuden tunnetta. Tätä tunnetta rakentavat esimerkiksi positiivinen kuvaus omasta ryhmästä sekä oman ryhmän jäsenten ja ryhmään kuulumattomien henkilöiden välisten suhteiden kuvaus. Analyysi pohjautuu tutkimuksen teoriataustaan, jota käytetään tulkinnan perustelemiseen. Aineiston analyysi perustuu myös

²Partiowikia [http://wiki.partio.net/Partio_\(lehti\)](http://wiki.partio.net/Partio_(lehti)) luettu 17.4.2008.

³ Pakina on kevyesti ja persoonallisesti ajankohtaista asiaa omien tuntemusten pohjalta käsittelevä kirjoitus (Huovila 2001a: 107).

tekemiini tulkintoihin oman sosiaalisen tietoni ja kokemuksen pohjalta. Sanojen merkityspotentiaalin vuoksi tulkinta voi kuitenkin olla erilainen lukijasta riippuen.

Aineiston analyysissä etsin lähiluvun avulla tekstistä kohtia, jotka rakentavat yhteenkuuluvuuden tunnetta. Nämä kohdat jäsenän niissä esiintyvien ilmiöiden mukaan kokonaisuuksiksi, joista analysoin yhteenkuuluvuuden tunnetta rakentavia kielellisiä keinoja. Esimerkiksi aineistosta huomataan, että siinä toistuu puhe ryhmään kuulumattomista henkilöistä. Seuraavaksi erittelen, mitä kaikkea tällä puheella tehdään ja jäsenän sitä sen mukaan luokkiin. Näistä luokista tutkin, millaiset kielelliset keinot rakentavat niissä yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Työn rakenne etenee siten, että luvussa yksi esittelen sosiaalisen ryhmän tutkimusta suomen kielen opinnäytetöissä ja Partio ja Dynamite -lehtien taustalla olevien ryhmien historiaa ja taustaa. Luvussa kaksi kuvaan sosiaalipsykologisen tutkimuksen kenttää ja käsitteitä sekä sitä, miten ryhmiä voidaan tutkia kriittisen diskurssianalyysin avulla. Seuraavat luvut 3–6 ovat analyysilukuja, joissa kielitieteellinen teoria kulkee mukana. Luvussa kolme esittelen sisäryhmän rakentumista lehdissä, luvussa neljä ulkoryhmän rakentumista, luku viisi käsittelee lukijan kutsumista ryhmän jäseneksi ja luku kuusi esittelee retoristen keinojen käyttöä yhteenkuuluvuuden rakentajana. Päättäntöluvussa seitsemän kokoan yhteen analyysin tuloksia ja verrataan niitä teoriaan ja aikaisempaan tutkimukseen.

1.3. Partio ja vapaakirkko

Partioliike on perustettu vuonna 1907 Isossa-Britanniassa. Liikkeen perustaja Robert Baden-Powell oli Englannin armeijan upseeri, joka kirjoitti uransa aikana oppikirjoja upseerikoulutuksen tarpeisiin. Afrikan komennuksensa aikana Etelä-Afrikassa 1800-luvun lopussa Baden-Powell kiinnostui retkeilystä ja ulkoilmaelämästä. Hän toimi uransa aikana tiedustelu-upseerina ja rykmentinkomentajana, jolloin hänelle kehittyi omalaatuinen käsitys hyvästä alokkaiden koulutuksesta: koulutuksen tuli olla alokkaille mieluista ja tapahtua pienissä ryhmissä. Miehillä tuli olla myös mahdollisuus ottaa vastuuta. Rykmentinkomentajana Baden-Powell pystyi kokeilemaan ja soveltamaan teorioitaan miesten koulutukseen. Baden-Powellin käyttämät menetelmät myös vaikuttivat suotuisesti joukko-osastohenkeen, ja sitä myöten osasto hoiti tehtäviään tehokkaammin kuin aikaisemmin. Buurisodan aikana vuosisadan vaihteessa Baden-Powell vaikutui viestitystehtävissä toimivien poikien reippaudesta. Hän huomasi, että pojat hoitivat heille uskotut tehtävät, koska olivat vastuussa

niistä. (Hillcourt – Baden-Powell 1992: 19, 31, 35, 63–65, 73; Partiolaisen käsikirja 1994: 13.)

Baden-Powellin buurisodassa menestystä tuottaneet koulutusmenetelmät olivat herättäneet kotimaassa huomiota, ja hänet nimitettiin vuonna 1903 ratsuväen ylitarkastajaksi uudistamaan koulutusjärjestelmää. Hän sai sotaministeriöltä luvan käyttää hyödykseen niitä menetelmiä, jotka hän näki parhaaksi. Myös hänen buurisodan aikana kirjoittamansa kirja *Ohjeita tiedustelijoille* (*Aids to Scouting for N.C.O and Men*, 1989) herätti kiinnostusta. Kirja käsitteli tiedustelupartiotoimintaa ja siinä oli mukana tarinoita ja esimerkkejä sekä maastoleikkejä ja kilpailuja. Kirja painotti myös havaintojen tekemisen tärkeyttä oppimisen kannalta. Kirjasta toivottiin nuorisojulkaisua, josta olisi poistettu sotaa käsittelevät osat. Kirjaa haluttiin käyttää oppaana vuonna 1883 perustetussa Poikien prikaati-toiminnassa. Skotlantilainen William Alexander Smith oli perustanut nuorisojärjestön tarjoamaan pojille kurinalaista, sotilashenkistä toimintaa, jolla pyrittiin vaikuttamaan suoisasti poikien asenteisiin ja tapoihin. Järjestön toiminta oli levinnyt Isoon Britanniaan ja muihin maihin. Baden-Powellin mielestä toiminnan monipuolistaminen toisi järjestölle lisää jäseniä. Smith kiinnostui ehdotuksesta ja pyysi Baden-Powellia kirjoittamaan järjestölle opaskirjan. (Hillcourt – Baden-Powell 1992: 69, 92, 97, 103.)

Baden-Powell ymmärsi, ettei *Ohjeita tiedustelijoille* -kirja ollut muokattavissa nuorisojärjestön tarpeisiin, vaan hänen oli kirjoitettava kokonaan uusi teos. Hän alkoi kehittää ajatusta pienissä ryhmissä toimivista poikavartioista, jotka saisivat kantaa itse mahdollisimman pitkälle vastuuta omasta koulutuksestaan. Tavoitteena oli kasvattaa pojista yhteiskuntaluokkaan ja uskuntoon katsomatta hyviä kansalaisia partiotoiminnan avulla. Toiminta sisältäisi mm. erätaitoja ja hengenpelastustaitoja sekä päättelykyvyn, säästäväisyyden, kurinalaisuuden ja vastuuntunnon harjaannuttamista. Baden-Powell halusi testata suunnitelmaansa käytännössä. Hän järjesti heinäkuussa 1907 Brownsean saarella leirin, jolle saapui 21 poikaa eri yhteiskuntaluokista. Baden-Powell jakoi leiriläiset neljään vartioon, jolla oli kullakin oma vartionjohtajansa, tunnuseläimensä ja viirinsä. Leiriohjelma sisälsi partioharjoitteita, kuten erätaitoja, hengenpelastusta ja havainnointia, joita opeteltiin leikkien ja kilpailujen avulla. Kukin vartio teki vuorollaan yhden yön kestävän retken. Baden-Powell veti itse leirin toimintaa, ja iltaisin hän piti iltanuotion, jossa hän kertoi tarinoita Afrikajoiltaan. Baden-Powell opetti iltanuotiolla myös lauluja ja afrikkalaisia huutoja. (Hillcourt – Baden-Powell 1992: 107–108, 111, 117–119.)

Leirikokeilu onnistui ja Baden-Powell julkaisi vuonna 1908 oppaan *Partiopojan kirja* (*Scouting for Boys*). Oppaassa kerrotaan, mitä partiolaisuus on, siinä esitellään par-

tiotunnus ”Ole valmis!” sekä suoritusmerkkijärjestelmää. Oppaassa on kuvattu myös asioita, joiden Baden-Powell tiesi kiinnostavan poikia, kuten partiotervehdykset, univormut ja vartioiden omat huudot. Kirjassa on myös runsaasti tarinoita, jotka toivat partiolle seikkailullista ja ihanteellista pohjaa (Baden-Powell 1995; Hillcourt – Baden-Powell 1992: 129–130.) Opas saavutti suosiota ja pojat perustivat itsenäisesti omia vartioita. He eivät halunneet liittyä jo olemassa oleviin nuorisojärjestöihin, jonka alla partiotoimintaa oli tarkoitus toteuttaa, vaan he halusivat olla nimenomaan *partiolaisia*. Baden-Powell alkoi julkaista viikkolehteä *The Scout*, jossa hän pystyi antamaan lisätietoa partiosta ja vastaamaan poikien esittämiin kysymyksiin. Myös aikuisia pyydettiin toimintaan mukaan, jotta itsenäisesti aloittaneiden poikavartioiden toiminta saataisiin organisoitua. Baden-Powell oli toivonut partiotoiminnasta Britannian nuorisoliikkeitä yhdistävää toimintaa, mutta partiosta kehittyi pian oma erillinen liike. Myös partiotyöille perustettiin oma järjestö. Partioliike levisi ensin vuonna 1908 Britannian alusmaihin ja muutamaa vuotta myöhemmin Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin. (Hillcourt – Baden-Powell 1992: 130–135, 149.) Suomeen partioliike tuli vuonna 1910 (Partiolaisen käsikirja 1994: 14).

Nykyään partio on yksi Suomen suurimmista nuorisojärjestöistä, ja jäseniä sillä on 75 000. Nykyäänkin partion tavoitteena on kasvattaa aktiivisia ja vastuuntuntoisia kansalaisia toiminnallisen tekemisen avulla. Ryhmiä vetävät edelleen vertaisjohtajat, ryhmäänsä muutamaa vuotta vanhemmat nuoret. Partiolaiset toimivat ikäkausittain jaetuissa ryhmissä⁴. *Sudenpennut* ovat 7–10-vuotiaita partiolaisia ja heidän ryhmänsä on *lauma*, jota johtaa aikuinen *laumanjohtaja*. *Vartiolaiset* ovat 10–15-vuotiaita ja he muodostavat *vartioita*, jolla on vertaisjohtaja, vartiolaisia muutaman vuoden vanhempi *vartionjohtaja*. *Vaeltajat* ovat yli 15-vuotiaita nuoria, jotka toimivat omina ryhminään, suorittavat vaeltajaohjelmaa ja päättävät itse toiminnastaan. Partionjohtajat ovat yli 17-vuotiaita aikuisia partiolaisia, jotka johtavat lippukunnan, eli paikallisjärjestön toimintaa. Lippukunnat kuuluvat alueellisiin piireihin, joiden kattojärjestönä on kansallinen järjestö, Suomen Partiolaiset. Partio kouluttaa jäseniään esimerkiksi partion omiin johtotehtäviin. Partion toimintaperiaatteisiin kuuluu luonnossa toimiminen, kansainvälisyys ja vapaaehtoistoiminta partioihanteiden ja -aatteen mukaisesti. Partioihanteet ovat

- kehittää itseään ihmisenä,
- kunnioittaa toista ihmistä,

⁴ Esitellyt ikäkaudet ovat aineistona olevan numeron Partio 1/2006 ilmestymisajankohdan mukaiset. Ikäkausijärjestelmä uudistui vuonna 2007, jonka jälkeen kausia on viisi: sudenpentu, seikkailija, tarpoja, samoaja ja vaeltaja (Partiowiki b. <http://wiki.partio.net/Ikäkaudet> luettu 24.10.2008).

- auttaa ja palvella,
- tuntee vastuunsa ja velvollisuutensa,
- rakastaa ja suojella luontoa,
- olla uskollinen ja luotettava,
- rakentaa ystävyyttä yli rajojen,
- etsiä elämän totuutta.

Partioaate koostuu partiolupauksesta, ihanteista ja partiotunnuksesta. Partio pyrkii edistämään kulttuurien välistä ymmärrystä ja yksilön kehittymistä ryhmän jäsenenä. (Partio 1/2006: 20; Partiolaisen käsikirja 1994: 18.)

Toisen tarkasteleman lehden, Dynamite-lehden, takana on vapaakirkollisuus. Vapaakirkko on syntynyt 1870-luvulla luterilaisen kirkon persoonallista uskonratkaisua ja uskovien seurakunnan merkitystä korostavana herätysliikkeenä Suomessa. Sen kansainväliset vaikutteet ovat peräisin Englannista ja Yhdysvalloista anglosaksisesta kirkosta. Vapaakirkko muotoutui uudestisyntymistä ja pyhityselämää painottavaksi liikkeeksi, joka aluksi yritti uudistaa luterilaista kirkkoa. Liike korosti myös maallikkoutta ja uusien toimintatapojen käyttöönottoa. Korttipelejä, tanssia ja alkoholia liike ei hyväksynyt, ja se perustikin raittiusseuroja ja yömajoja. (Heino 1997: 77.)

Vuonna 1889 liike järjestäytyi Vapaaksi Lähetykseksi ja samalla se julkaisi vapaakirkollisen ohjelman. Ohjelmassa määriteltiin vapaakirkollisuuden olevan yksinkertaista evankelista kristillisyyttä, joka painottaa uskon julkista tunnustamista ja uskovien muodostamaa seurakuntaa. Järjestäytyminen merkitsi irtautumista luterilaisesta kirkosta. (Heino 1997: 78.)

Virallisesti Suomen Vapaakirkko on perustettu vuonna 1923 uskonnonvapauslain tultua voimaan. Vapaakirkko ei ole Suomen kirkkolain alainen, ja sen seurakunnat toimivat itsenäisinä vapaaseurakuntina. Jäseniä vapaakirkolla on 14 000. Vapaakirkolla on käytössä aikuiskaste ja yleinen pappeus. Vapaakirkossa uskotaan Jumalan pitävän kaikkia ihmisiä samanarvoisina, ja jokainen seurakuntalainen voi evankelioida eli kertoa uskostaan. Vapaakirkko uskoo, että kuka tahansa uskova voi saada armolahjan, kuten esimerkiksi kielillä puhumisen, profetoimisen tai parantamisen lahjan⁵. Vapaakirkko perustaa toimintaperiaatteensa suoraan Raamattuun. (Lappalainen 2003: 213–214; Suomen Vapaakirkon Internet-sivut, luettu 26.3.2008.) Sen uskontulkinnalle on ominaista herätykseen ja uudestisyntymiseen tähtäävä evankelioiva julistus, pyhityselämän arvostus, henkilökohtaisen uskon tun-

⁵ ks. I Kor. 12:4–10

nustaminen ja siitä todistaminen. Usein seurakuntalaiset ovat aktiivisesti mukana kirkon vapaaehtoistoiminnassa. Vapaakirkon jäsenet jakautuvat varsinaisiin jäseniin, alaikäisiin ja ulkojäseniin. Ellei alaikäinen jäsen ole ennen 18. ikävuottaan osoittanut itsenäistä uskonelämää, jonka perusteella seurakunta voi hyväksyä hänet varsinaiseksi jäseneksi, hänet siirretään ulkojäseneksi. (Heino 1997: 78–79.)

Vapaakirkon tärkeimpiä toimintamuotoja ovat jumalanpalvelukset, hengelliset kokoukset, raamattutunnit ja pienryhmät. Lapsille ja nuorille on omaa toimintaa seurakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla. Nuorilla on oma järjestönsä, Suomen Vapaakirkon Nuoret ry, joka tukee nuorisotyötä ja järjestää koulutusta nuoriso-ohjaajille. Vapaakirkolla on myös lähetystoimintaa 16 maassa. (Heino 1997: 79.)

2. SOSIAALISET RYHMÄT JA DISKURSSIANALYYSI

Tutkin ryhmän yhteenkuuluvuuden tunteen rakentumista lehtitekstissä sosiaalipsykologisten käsitteiden ja diskurssianalyysin avulla. Varsinkin lehtitekstissä ryhmä näyttäytyy diskursiivisena ilmiönä, joten kriittinen diskurssianalyysi tarjoaa hyvän näkökulman ryhmäilmiön tarkasteluun. Tässä luvussa esittelen sosiaalipsykologisen ryhmän rakentumisen tutkimuksen kenttää ja sitä kuinka se yhdistyy diskurssianalyysiin.

2.1. Sosiaalinen ryhmä sosiaalipsykologisena kategoriana

Sosiaalipsykologiassa ryhmän ominaisuuksiksi liitetään usein yhteenkuuluvuuden tunne, vähintään kaksi henkilöä, yhteiset normit ja tavoite (Sandelands – St. Clair 1993: 426–427). Tässä tutkimuksessa ryhmä ymmärretään sosiaalisen konstruktionismin tavoin diskurssin tuotteeksi. Se syntyy ihmisten välisen vuorovaikutuksen tuotteena, eikä sitä tarkastella kognitiivisena ilmiönä kuten sosiaalipsykologiassa. Ryhmän diskursiivisessa tarkastelussa voi silti hyödyntää sosiaalipsykologian käsitteitä, sillä ryhmätutkimus on sen keskeisintä aluetta. Ryhmän diskursiivinen tarkastelu osoittaa myös, että ryhmäilmiö näkyy myös kielessä ja tekstissä (Pälli 2003: 34).

Ryhmäilmiötä on tutkittu sosiaalipsykologiassa sosiaalisen identiteetin teorian avulla. Sosiaalinen identiteetti on ihmisen minäkäsityksen osa. Se tarkoittaa ihmisen tietoutta siitä, että hän kuuluu johonkin ryhmään ja tämä ryhmään kuuluminen on yksilölle tärkeää arvo- ja tunnetasolla. (Abrams – Hogg 1990: 2; Tajfel 1981: 255.) Ihminen haluaa kuulua ryhmään, jos se tukee hänen positiivista sosiaalista identiteettiään ja jos hän saa siitä mielihyvää. Muutoin yksilö yrittää jättää ryhmän, ellei se sitten ole mahdotonta, esimerkiksi silloin, jos ryhmästä lähteminen on ristiriidassa jonkin tärkeän identiteettiin kuuluvan arvon kanssa. Ryhmät elävät toisten ryhmien kanssa vuorovaikutuksessa. Ryhmän tuottama mielihyvä ja sitoutuminen ryhmän toimintaan saavat merkityksensä vertailusta toisiin ryhmiin.

Sosiaaliseen identiteettiin liittyy kolme keskeistä käsitettä: sosiaalinen vertailu, kategorisaatio ja identifikaatio. Kategorisaatiolla tarkoitetaan sitä, että yksilö luokittelee ympäristönsä ilmiöitä ja asioita erilaisiin luokkiin niiden yhtäläisyyksien ja erojen perusteella. Sosiaalinen kategorisaatio tarkoittaa sitä, että yksilö luokittelee ihmisiä erilaisiin ryhmiin, esimerkiksi yksilön omiin ryhmiin ja sellaisiin ryhmiin, joihin yksilö ei kuulu. Tämän pe-

rustana on yksilön havainto ryhmään kuulumisesta. (Tajfel 1981: 256.) Identifikaatio taas tarkoittaa yksilön samaistumista omaan ryhmäänsä. Siinä on kyse sosiaalisesta prosessista, jossa yksilö kiinnittyy omaan ryhmäänsä ja liittää ryhmän jäsenyyden osaksi omaa sosiaalista minäänsä. (Billig 1976: 322.)

Sosiaalinen vertailu perustuu siihen, että pyrkimys positiiviseen minäkäsitykseen on ihmiselle luontainen. Yksilöllä on tarve muodostaa ja pitää yllä positiivista minäkuvaa ja identiteettiä. Sosiaalisen identiteetin teorian mukaan tämä tarve saa yksilön erittelemään ja vertailemaan sosiaalisia ryhmiä keskenään. Sosiaalinen identiteetti saa vahvistusta, kun omaa ryhmää verrataan toisiin ryhmiin. Vertailua tehdään enemmän ja tarkemmin varsinkin ryhmälle tärkeistä asioista tai ryhmän positiivisiksi kokemista ominaisuuksista. Erottelussa korostuvat oman ryhmän hyvät ominaisuudet, mikä vahvistaa yksilön positiivista identiteettiä. Positiivisen erottuvuuden vuoksi ryhmän jäsen kokee ryhmänsä erilaiseksi ja paremmaksi kuin muut ryhmät. Samalla ryhmän sisäiset erot menettävät merkitystään. (Abrams – Hogg 1990: 3.)

Positiivista sosiaalista identiteettiä vahvistaa yhteenkuuluvuuden kokemus, jota voidaan rakentaa kielellisillä valinnoilla. Yhteenkuuluvuuden tunne kehittyy vuorovaikutuksesta ja yhteisestä toiminnasta. Se kehittyy samalla, kun tietoisuus yhteisestä asiasta lisääntyy. Jos yksilölle ryhmän olemassaolo on tärkeää, hän kokee merkittäviksi toiset samoin ajattelevat ryhmän jäsenet. Yksilö pyrkii siksi vuorovaikutukseen toisten ryhmän jäsenten kanssa. Vuorovaikutukseen voi päästä esimerkiksi jäsenlehden avulla. Jäsenlehti antaa sosiaalista tukea jakamalla materiaalista apua, informaatioita, vinkkejä ja neuvoja. Tämä tuki ylläpitää sosiaalista identiteettiä. (Jauhiainen – Eskola 1994: 46–47, 62–63.)

Sisäryhmä ja ulkoryhmä ovat sosiaalisen identiteetin teorian keskeisimpiä käsitteitä. Sisäryhmä tarkoittaa yksilön omaa ryhmää ja ulkoryhmä sellaista ryhmää, johon yksilö ei kuulu. Sisäryhmä ja ulkoryhmä syntyvät yksilön tekemästä jaottelusta meihin ja muihin. Siinä on tärkeää sosiaalinen kategorisaatio ja vertailu sekä samaistuminen omaan ryhmään. (Turner 1987: 1–2.) Sisäryhmää suositaan ja ulkoryhmää vierastetaan. Koska yksilöllä on tarve positiivisen minäkäsityksen ylläpitämiseen, sisäryhmästä nähdään positiivisia asioita ja se koetaan ominaisuuksiltaan parempana kuin ulkoryhmä. (Hogg 1987: 102.) Ulkoryhmästä nähdään negatiivisia asioita ja usein yksi negatiivinen esimerkki yleistetään koskemaan koko ulkoryhmää. Ulkoryhmä näyttäytyy homogeenisena joukkona, kun taas sisäryhmä nähdään heterogeenisenä yhteisönä, joka koostuu erilaisista persoonista. (Simon 1993: 131; Brewer 1993.) Sisäryhmän jäsenten myös odotetaan käyttäytyvän samalla lailla kuin itse käyttäytyisi (Gudykunst – Kim 1984: 61). Yksilö voi konstruoida myös oman

ryhmänsä homogeeniseksi, jos oma ryhmä on huomattavasti pienempi kuin ulkoryhmät ja kyse on asiasta, joka on erityisen tärkeä omalle ryhmälle. Tällöin pitääkseen yllä positiivista sosiaalista identiteettiä sisäryhmän jäsenten täytyy nähdä oma ryhmänsä yhtenäisenä joukkona. (Simon – Brown 1987: 704–705; Johnston – Hewstone 1990: 199–201.)

2.2. Sosiaalinen ryhmä diskursiivisena kategoriana

Sosiaalisen ryhmän rakentumista kielellisesti on tarkasteltu myös **diskursiivisen psykologian** puolella (esim. Edwards – Potter 1992). Siinä kognitiivisia ilmiöitä, kuten yhteenkuuluvuuden tunnetta, tarkastellaan diskursiivisina kielenkäytön ilmiöinä (Pälli 2003: 29). Diskursiivisessa psykologiassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi minän rakentamisen ja rakentumisen prosesseihin. Tätä voidaan tutkia tarkastelemalla esimerkiksi sitä, millaisia identiteettejä rakennetaan puhujille heidän keskustelunsa kuluessa. Merkitysten nähdään rakentuvan sosiaalisissa käytännöissä ja konteksteissa. (Potter – Wetherell 1989: 101–114.) Diskursiiviseen psykologiaan on vaikuttanut sosiaalinen konstruktionismi, jonka mukaan maailma ja todellisuus ovat rakentuneita eli konstruoituja kielen avulla. Niin myös persoonan ajatellaan olevan jatkuvasti muuttuva ja konstruoitu kielen avulla sosiaalisessa kanssakäymisessä, eikä se ole yksinään olemassa valmiina muuttumattomana kokonaisuutena. Ihmisen persoona on konstruoitu sosiaalisesti ja on erilainen eri tilanteissa. (Burr 1995: 9, 17.)

Sosiaalinen konstruktionismi on puolestaan eräänlainen tieteellinen orientaatio, joka tukee monenlaisia tutkimussuuntauksia. Läheisiä aloja sosiaaliselle konstruktionismille ovat kriittinen psykologia, diskurssianalyysi ja jälkistrukturalismi. Näiden suuntausten yhteisiä piirteitä nimitetään sosiaalisiksi konstruktionismiksi. Sosiaaliselle konstruktionismille ei ole olemassa yhtä määritelmää. Suuntauksilla on paljon samoja piirteitä, mutta myös näkemyseroja. Kaikki kuitenkin jakavat samat perusolettamukset. Näitä oletuksia ovat kriittisyys itsestäänselvyyksiä kohtaan, historiallinen ja kulttuurinen suhteellisuus sekä tiedon sosiaalinen luonne. (Burr 1995: 1–4.)

Burrin (1995: 3) mukaan kriittisyys itsestään selvyyksiä kohtaan tarkoittaa havaintojen kyseenalaistamista. Sosiaalisen konstruktionismin tutkijat haastavat konventionaalisen tiedon merkityksen objektiivisena, puolueettomana näkemyksenä maailmasta. He ajattelevat, että vain se on olemassa, minkä me havaitsemme, joten he kyseenalaistavat ne kategoriat, joita on luotu maailmasta, koska ne eivät välttämättä vastaa todellisuutta. Esimerkiksi

jako arvostettuun klassiseen musiikkiin ja huonoon pop-musiikkiin ei ole perusteltua, sillä musiikissa itsessään ei ole piirteitä, jotka aiheuttavat arvottamisen.

Historiallinen ja kulttuurinen suhteellisuus tarkoittaa sitä, että ihmisten tapa ymmärtää maailmaa on historiallisesti ja kulttuurisesti spesifi, eli se riippuu siitä, millaisessa kulttuurisessa kontekstissa yksilö elää. Kaikki maailman ymmärtämiseksi luodut kategoriat ja käsitteet ovat suhteellisia, eikä juuri meidän kulttuurimme käsitykset ole parempia tai oikeampia kuin muiden kulttuurien. (Burr 1995: 3–4.)

Burr (1995: 4) tarkoittaa tiedon sosiaalisella luonteella sitä, että tietoa pidetään yllä sosiaalisissa prosesseissa ja että tieto ja sosiaalinen toiminta kulkevat yhdessä. Yhteisön jäsenillä on samansuuntaiset arvot, uskomukset ja toimintatavat, jotka johtavat esimerkiksi yhteisiin puhetapoihin ja normeihin (Bruffee 1986: 774). Tieto rakentuu ihmisten kesken eikä tule ihmisille luonnostaan. Päivittäinen sosiaalinen kanssakäyminen toisten ihmisten kesken tuottaa tietorakenteita. Se, mitä pidämme totuutena ja tämänhetkisenä ymmärryksenä maailmasta, ei ole objektiivinen tulos maailman havainnoimisesta, vaan sosiaalisista prosesseista ja vuorovaikutuksesta toisten ihmisten kanssa. Kaikkien ihmisten ajatellaan konstruoivan tiedon ja näkemyksen maailmasta eri tavoin ja jokainen konstruktio saa ihmiset toimimaan eri tavoin. Esimerkiksi alkoholismia pidettiin ennen alkoholistin omana syynä. Nykyään alkoholismia pidetään sairautena, mikä on aikaansaanut hoitomuotojen syntymisen.

Kieli ymmärretään sosiaalisessa konstruktionismissa sosiaalisesti ilmiöksi. Se on ihmisiä varten oleva vuorovaikutuksen väline. Konstruktion eli rakentamisen prosessi ei voi tapahtua yksin, vaan siihen tarvitaan ihmisten välistä vuorovaikutusta. Jokainen teko sosiaalisessa maailmassa, esimerkiksi keskustelu tai lehden lukeminen, saa ihmiset konstruoimaan itseään ja muita ihmisiä uudelleen. Näin erilaiset identiteetit rakentuvat kielenkäyttötilanteissa. Myös merkitykset muuttuvat ja ovat erilaisia eri tilanteissa ja eri ihmisille. Sosiaalisessa konstruktionismissa ajatellaan kielen ja ajatuksen olevan kiinteässä yhteydessä toisiinsa, sillä ajattelu perustuu kieleen. Kieli tarjoaa luokittelusysteemin, jonka avulla yksilö voi jäsentää kokemuksiaan ja antaa niille merkityksiä. Tietyllä tavalla ihmiset ovat kielen tuotteita. Kieli tuottaa ja konstruoi yksilön kokemukset hänestä itsestään ja toisista ihmisistä. (Burr 1995: 40–41, 44.)

2.3. Diskurssianalyysi ryhmän rakentumisen tutkimusmenetelmänä

Diskurssin käsite voidaan määritellä väljästi kielen käytöksi sosiaalisessa kontekstissa (Pälli 2003: 23). Burr (1995: 48–49) viittaa diskurssin käsitteellä merkitysten, metaforien, representaatioiden, mielikuvien, tarinoiden ja ilmausten joukkoon, jotka yhdessä tuottavat yhden version tapahtumasta, henkilöstä tai ihmisryhmästä. Hänen mukaansa jokaisen objektin, esimerkiksi ihmisryhmän, ympärillä on lukuisia erilaisia diskursseja, joilla jokaisella on erilainen tarina kerrottavanaan, erilainen representaatio maailmasta. Jokainen representaatio konstruoi tapahtuman erilailla. Kaikki erilaiset diskurssit pitävät kuvaustaan totena.

Diskurssin voidaan ajatella olevan tulkinnallinen, abstrakti käsite. Se syntyy erilaisista teksteistä ja rakentuu sosiaalisissa käytännöissä. Diskurssi on merkityssuhteiden systeemi, joka rakentaa sosiaalista todellisuutta. (Pälli 2003: 23.) Se on aina tutkijan tulkinnan tulos, ei tekstissä valmiina olevaa raakamateriaalia. Diskurssianalyysi on tutkijan ja tekstin välistä vuorovaikutusta ja siitä syntyvää perusteltua tulkintaa. Tekstit voivat olla kompleksisia ja avoimia monille, keskenään ristiriitaisillekin tulkinnoille. Diskurssien lisäksi tutkija on kiinnostunut siitä, miten ne toteutuvat sosiaalisissa konteksteissa. Diskurssianalyysissä on mukana aina myös konteksti. Konteksti antaa sanoille niiden merkityksen, eikä niitä tarkastella siitä irrallisina. (Fairclough 1992: 75; Jokinen ym. 1993: 28–30.)

Diskurssianalyysiä tehdään sekä kielitieteissä että yhteiskuntatieteissä. Laajimmin kielitieteessä diskurssianalyysillä voidaan tarkoittaa kielenkäytön, sekä puhutun että kirjoitetun kielen ja viestintätilanteiden, tutkimusta. Sitä on voitu pitää myös yläkäsitteenä erilaisille suuntauksille, kuten esimerkiksi pragmatiikalle, puheaktiteorialle ja keskusteluanalyysille. Suppeammin määriteltynä sitä on pidetty omana suuntauksenaan edellisten rinnalla. Diskurssi on puolestaan määritelty kielitieteessä puheeksi ja kirjoitukseksi. Yhteiskuntatieteissä diskurssin käsite on teoreettisempi. Sillä tarkoitetaan tietorakennetta, joka diskurssien avulla syntyy, muokkaantuu ja välittyy muille ihmisille. (Luukka 2000: 133–135.) Diskurssi on eheä säännönmukaisten merkityssuhteiden systeemi, joka rakentuu sosiaalisissa käytännöissä ja samalla rakentaa sosiaalista todellisuutta (Jokinen – Juhila – Suoninen 1993: 27). Kielitieteellisessä diskurssianalyysissä tarkastelun kohteena ovat kielen käyttö ja sen piirteet, kun taas yhteiskuntatieteellisessä diskurssianalyysissä kielen kautta tutkitaan muita ilmiöitä (Pietikäinen 2000: 192–193). Kielitiede on tosin saanut vaikutteita yhteiskuntatieteistä, sillä esimerkiksi Norman Faircloughin kriittinen diskurssianalyysi on saanut vaikutteita yhteiskuntatieteilijä Foucaultilta (Luukka 2000: 135).

Kriittinen diskurssianalyysi tarkoittaa sellaista kielenkäytön tutkimusta, jossa analysoidaan yksityiskohtaisesti sitä, miten sosiaalista todellisuutta tuotetaan erilaisissa sosiaalisissa käytännöissä. Se on väljä teoreettinen viitekehys, joka sallii erilaisia tarkastelutapoja ja metodeja (Potter – Wetherell 1989: 175). Kriittinen diskurssianalyysi yhdistää viitekehysessään sekä yhteiskuntatieteiden että kielitieteiden diskurssintutkimuksen näkemyksiä. Yhteistä kielitieteellisen diskurssintutkimuksen kanssa sillä on kiinnostus kieleen. Yhteiskuntatieteiden kanssa kriittinen diskurssianalyysi jakaa puolestaan näkemyksen diskurssista tapana jäsentää ja hahmottaa maailmaa. Kriittinen diskurssianalyysi on ikään kuin näkökulma tutkimukseen, ei niinkään yhtenäinen teoria tai metodi. (Pietikäinen 2000: 192, 195).

Kriittisen diskurssianalyysin teoreettiset lähtökohdat ovat oletukset kielen sosiaalista todellisuutta rakentavasta luonteesta, useiden rinnakkaisten ja keskenään kilpailevien merkityssystemien olemassaolosta, merkityksellisen toiminnan kontekstisidonnaisuudesta, toimijoiden kiinnittymisestä merkityssystemeihin ja oletus kielen käytön seurauksia tuottavasta luonteesta. Kielenkäyttöä analysoidaan kriittisessä diskurssianalyysissä todellisuuden rakentajana. Kielen ei ajatella olevan pelkkä väline, jolla saadaan tietoa maailmasta, vaan sen ajatellaan olevan osa maailmaa. Tämä näkemys on peräisin sosiaalisesta konstruktionismista, jonka periaatteisiin kriittinen diskurssianalyysi tukeutuu. (Jokinen ym. 1993: 9–10, 17–18.)

Sosiaaliseen konstruktionismiin sisältyy ajatus siitä, että kieli ei ole todellisuuden peilikuva. Siksi kriittisessä diskurssianalyysissä ei tarkastella maailmaa tekstin ulkopuolella. (Jokinen ym. 1993: 20–21.) Kielen perusteella ei voida tehdä päätelmiä esimerkiksi yksilön kognitiivisista, pään sisäisistä prosesseista. Sen sijaan diskurssianalyysissä tarkastellaan niitä tapoja, miten ilmiöistä ja asioista kerrotaan ja miten niitä rakennetaan kielellisesti. (Potter ym. 1989: 101–104, 177–178.) Esimerkiksi kun tutkitaan ryhmän yhteenkuuluvuutta, ei tehdä kielenkäytön perusteella päätelmiä siitä, miten vahvana ryhmän yksittäinen jäsen kokee ryhmänsä yhteenkuuluvuuden tunteen. Sen sijaan tutkitaan sitä, miten tämä ryhmän yhteenkuuluvuuden tunne rakennetaan tekstiin sanojen ja mielikuvien avulla. Potterin ym. (1989: 181) mukaan tämä näkökulma ei kuitenkaan tarkoita sitä, että kielen ajateltaisiin olevan irrallinen osa maailmaa. Kieli ja todellisuus ovat kietoutuneet yhteen. Ihmiset hahmottavat maailmaa merkityksellistämisen ja luokittelun avulla ja käsittelevät havaintojaan kielen avulla.

Kriittisessä diskurssianalyysissä tutkitaan yksilön sijasta sosiaalisia käytäntöjä. Siinä tarkastellaan yksilöiden kielen käyttöä erilaisissa konteksteissa, esimerkiksi lehtikirjoituk-

sisä. Kriittisessä diskurssianalyysissä tutkitaan, millaisiin laajempiin sosiaalisiin merkityksiin kielen käyttö nivoutuu. (Burman – Parker 1993: 1–2.) Diskurssianalyysissä tutkitaan sitä, miten yksilöt tekevät asioita ymmärrettäväksi kielenkäytöllään. Tarkastelun kohteena on se, millaiset kuvaukset ja selitykset eri tilanteissa ovat ymmärrettäviä ja millaisia seurauksia noilla kuvauksilla rakennetaan. Ilmiöille ei etsitä syytä, vaan niiden kuvaamisen tavat otetaan tutkimuskohteiksi sellaisinaan. Ilmiöiden kuvaamisen tutkimisen avulla pyritään selittämään sosiaalista todellisuutta. (Jokinen – Juhila – Suoninen 1999: 18.)

Diskurssitutkimus voidaan jakaa sosiaalisen todellisuuden moninaisuuteen ja valtasuhteisiin keskittyvään tutkimukseen. Tutkimuksilla on kuitenkin samanlaiset teoreettiset lähtökohdat. Diskurssianalyysin suuntauksia ovat esimerkiksi brittiläinen, sosiaalipsykologisia kiinnekohtia omaava suuntaus ja Foucault-vaikutteinen kriittinen tutkimus. (Jokinen ym. 1993: 10.)

Foucault-vaikutteisen kriittisen tutkimussuuntauksen tutkijoita ovat esimerkiksi Jonathan Potter, Margaret Wetherell, Derek Edwards ja Michael Billig. Heitä kiinnostaa se, mitä ihmiset haluavat saavuttaa kirjoituksellaan ja puheellaan. Heidän työhönsä ovat vaikuttaneet puheaktiteoria, keskusteluanalyysi ja etnometodologia. He keskittyvät tutkimaan, miten kielelliset teot ovat muodostuneet ja miten ne vaikuttavat kuulijoihin. He eivät ole juurikaan kiinnostuneet identiteettien tai vallankäytön tarkastelusta. He käyttävät alastaan nimeä diskursiivinen psykologia. (Burr 1995: 9, 47.)

Foucault-vaikutteisen kriittisen tutkimussuunnan edustaja on myös Norman Fairclough. Hän on kehittänyt teoriaa kriittisestä diskurssianalyysistä (Critical Discourse Analysis). Tämä lähestymistapa painottaa valtasuhteiden merkitystä tekstianalyysissä. Lähestymistavan kriittisyys tarkoittaa pyrkimystä ottaa huomioon kielenkäytön seurauksellisuus ja yhteys sosiaalisiin käytänteisiin. Kriittisessä diskurssianalyysissä painotetaan tekstin olettamuksien ja itsestäänselvyyksien purkamista. Nämä olettamukset nähdään ideologisina ja ne muotoutuvat yhteiskunnassa vallitsevien valtasuhteiden mukaan. Nämä valtasuhteet ja niihin liittyvät ideologiset olettamukset ovat näkymättömiä käytäntöihin osallistumattomille ihmisille, mikä taas pitää yllä valtasuhteita. (Fairclough 1997: 75.)

Omassa tutkimuksessani en varsinaisesti keskity valtasuhteiden analyysiin. Jäsenlehdet kuitenkin määrittelevät ryhmänsä harrastajakuvaa ja siten käyttävät valtaa kuvaamalla, millaisia harrastajat ovat ja millaisia ovat heidän suhteensa muihin ryhmiin. Tässä painotuu kielenkäytön seurauksellisuus, sen vaikutus sosiaalisiin käytänteisiin. Lehden lukijat lukevat lehdestä kuvauksia itsestään ja sisällyttävät näitä kuvauksia sosiaaliseen identiteettiinsä.

Fairclough (1997: 75–77) viittaa diskurssin käsitteellä sekä puhuttuun että kirjoitettuun kieleen. Fairclough käyttää kielenkäytöstä nimitystä diskurssi, koska hän tarkastelee kieltä sosiaalisen käytännön muotona. Tämä tarkoittaa sitä, että kieli nähdään toiminnan muotona. Sen ymmärretään olevan sosiaalisesti ja historiallisesti vaihteleva toimintamuoto, joka on vuorovaikutuksessa myös muiden yhteiskunnallisten alueiden kanssa. Kriittinen diskurssianalyysi tarkasteleekin kieltä sekä yhteiskunnallisena tuotoksena, että yhteiskunnallisena vaikuttajana. Jokainen teksti rakentaa ja uudistaa yhtä aikaa sosiaalisia identiteettejä, sosiaalisia suhteita sekä tieto- ja uskomusjärjestelmiä. Diskurssi on se kieli, jolla representoidaan jokin tapahtuma tietystä näkökulmasta.

Kriittinen diskurssianalyysi painottaa analyysissä viestintätilanteen huomioon ottamista. Tarkastelun kohteena on tällöin sekä jatkuvuus että viestintätilanteessa tapahtuva muutos. (Fairclough 1997: 78.)

Kriittinen diskurssianalyysi analysoi etenkin mediatekstejä. Analyysi liikkuu kolmella eri tasolla: se tarkastelee tekstin, diskurssikäytännön ja sosiokulttuurisen käytännön välisiä suhteita. Tekstit voivat olla puhuttua tai kirjoitettua kieltä. Diskurssikäytännöillä Fairclough tarkoittaa tekstin tuotannon ja kulutuksen prosesseja. Sosiokulttuurisella käytännöllä tarkoitetaan sitä sosiaalista ja kulttuurista kontekstia, johon teksti sijoittuu. Analyysi voi keskittyä johonkin näistä tasoista. (Fairclough 1997: 79.)

Omassa tutkimuksessani hyödynnän Faircloughin ajatuksia kielen sosiaalisuudesta työn teoreettisena viitekehyksenä. Tutkimukseni aineisto on mediatekstiä, jonka tutkimiseen myös Fairclough keskittyy. Näin ollen hyödynnän tutkimuksessani Faircloughin ideaa tekstin tarkastelun eri tasoista tarkastelemalla aineiston analyysissäni tekstin tason ja diskursiivisen tason ilmiöitä. Sosiaalikulttuuriset käytännöt ovat puolestaan mukana analysoidessani aineistoesimerkkejä ottamalla huomioon niiden sosiaalis-kulttuurisen taustan. En kuitenkaan käytä Faircloughin teoreettisia työkaluja tai käsitteitä analyysissäni, vaan Faircloughin kriittisen diskurssianalyysin teoria kulkee mukana työni tausta-ajatuksena.

3. SISÄRYHMÄN RAKENTUMINEN

Ryhmä voidaan rakentaa kielellisesti viittaamalla ryhmään, kuvailemalla ryhmää tai nimeämällä ryhmän jäseniä. Ryhmää rakentavat myös viittaukset ulkoryhmään, sekä siitä käytetyt kuvaukset ja nimitykset, eli eron teko *meihin* ja *muihin*. Seuraavissa luvuissa esitelen tarkemmin näitä ryhmää rakentavia keinoja. Luvuissa käsitellään kunkin ilmiön kannalta relevantteja ryhmää rakentavia keinoja. Lukujen aineistoesimerkit sisältävät monia eritasoisia merkityksiä ja ilmiöitä, mutta niistä keskitytään tarkastelemaan vain kutakin käsiteltävänä olevaa piirrettä kerrallaan.

3.1. Sisäryhmän nimeäminen

Nimeäminen on keino rakentaa ryhmää. Nimiin liittyvät mielikuvat voivat vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Partio-lehdessä ryhmän omista jäsenistä käytetään nimitystä *partiolaiset*. Tätä nimitystä käytetään runsaasti. Lehdessä ei puhuta esimerkiksi nuorista vaan partiolaisista.

(1) Pyysimme kolmea **partiolaista** kirjoittamaan kirjeen **partiolaiselle** toisessa maassa ja kertomaan, mikä tekee partiosta juuri heille tärkeän harrastuksen (Partio: 16).

(2) Maija ja Kirsi kannustavat muitakin **partiolaisia** mukaan (Partio: 19).

(3) **Partiolainen** voi olla ammatiltaan mikä tahansa, jos vain partiolta jää työnteollekin aikaa (Partio: 32).

(4) Lunah on ollut **partiolainen** kahden vuoden ajan (Partio: 29).

Esimerkissä 4 käytetään ilmaisua ”olla partiolainen” esimerkiksi ilmaisun ”olla partiossa” sijaan. Tämä antaa kuvan, että partiolaisuus on jotakin identiteettiä liittyvää eikä vain harrastustoimintaa. *Partiolainen*-nimityksen määrä on lehdessä erityisen suuri, sillä sitä käytetään aina kun voidaan. Yhteistä identiteettiä halutaan tukea yhteisen nimen käyttämisellä.

Partio-lehdessä partiolaisten virallisissa nimissä esiintyy kielikuvia, kuten *sudenpentu* (7–10-vuotiais partiolainen), *piiri* (aluejärjestö), *lauma* (7–10-vuotiaiden ryhmä) ja *kolo* (viikoittaisen kokoontumispaikan nimitys). Ne luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta positivistien mielikuvien avulla. Kuvalliset ilmaisut liittyvät myös partiolaisten toimintaan, kuten rauhan edistämiseen:

(5) Partioihanteiden mukaan partiolaiset tuntevat vastuunsa ja velvollisuutensa, auttavat ja palvelevat ja **rakentavat ystävyyttä yli rajojen**. Yksi tapa näiden ihanteiden toteut-

tamiseen on kehitysyhteistyö. Kehitysyhteistyö on toimintaa, jossa pohjoisen ja eteläisen pallonpuoliskon **ihmiset rakentavat yhdessä** parempia olosuhteita etelän ihmisille ja oppivat samalla ymmärtämään toistensa kulttuureita. (Partio: 28.)

Toinen Partio-lehden tapa nimittää oman ryhmän jäseniä on kutsua heitä vartioiden tai laumojen omilla nimillä. Partiossa ryhmät ottavat itselleen nimen, joka usein on eläimen nimi. Eläimen nimen käyttö vartion tai lauman nimenä on vanha tapa, joka on peräisin jo ensimmäiseltä partioleiriltä vuodelta 1908. Partioliikkeen perustaja Robert Baden-Powell jakoi leirin osallistujat neljään vartioon, joilla oli eläimen nimi: Kuovit, Korpit, Sudet ja Härät. (Hillcourt – Baden-Powell 1992: 117.) Eläimen nimen valitseminen vartion tai lauman nimeksi kuvanee partiolaisten luontosuhdetta: partiolaisten toimintaan kuuluu suurena osana luonnossa toimiminen ja sen kunnioittaminen, joten luontoaiheinen eläimen nimi on siksi luonteva valinta. Partiolaiset pitävät yllä vanhoja perinteitään ja yhä vieläkin nimeävät vartiensa eläinten nimillä. Niinpä Partio-lehden juttujen otsikkoja ovat seuraavat:

(6) **Hyppyrotat** auttavat siivekkäitä (Partio: 6).

(7) **Hömötintit** yöta talviteltassa – kadehdittavaa toimintaa (Partio: 8)?

(8) Puuroa **Peuroille** (Partio: 15).

Ryhmien omien nimien käyttö lehden teksteissä ja otsikoissa kertoo nimien arvostuksesta. Nimet ovat osa partiotunnuksia ja perinteitä ja niiden käyttö vahvistaa partio-identiteettiä. Vartioiden nimien runsas käyttö kertoo, että Partio-lehti arvostaa ja tuo esiin myös tavallisten, nuorten harrastajien toimintaa. Suuri osa lehden jutuista kertoo tavallista harrastajista, jolloin nuorten lukijoiden on mahdollista samaistua juttujen tapahtumiin ja henkilöihin.

Myös Dynamite-lehdessä käytetään nimeämistä ryhmän rakentamisen keinona. Dynamite-lehdessä käytetään oman ryhmän jäsenistä useampia nimiä kuin Partio-lehdessä. Heitä nimetään useimmiten *kristityiksi* ja *uskoviksi*. Muita nimityksiä ovat *Jeesuksen seuraaja* ja *uskovainen*. Usein nimeen liittyy myös tarkentava substantiivi, esimerkiksi *uskova lautailija*, *uskova tiskijukka*, *kristitty poliitikko*, ja Dynamite-lehdessä käytetäänkin tätä nimeämisen tapaa hyvin runsaasti. Oman ryhmän toimintaa kuvaa adjektiivi *kristillinen*.

(9) Siellä, missä on **uskovia**, on myös evankeliumi (Dynamite: 24).

(10) Gosbel Borders alkoi muutaman lautailijan unelmasta yhdistää **kristittyjä** ja rohkaista **uskovia lautailijoita** (Dynamite: 25).

(11) Tavoitteena on koota sekä **kristillisiä harrastusorganisaatioita** että yksittäisiä harrastajia samaan verkostoon, jossa ihmiset voivat rohkaista toisiaan, rakentua keskinäisessä yhteydessä ja nauttia harrastuksestaan samanhenkisessä seurassa (Dynamite: 25).

Dynamite-lehdessä esiintyy vain yksi kuvallinen ilmaisu ryhmän nimessä:

(12) Palveleminen on yksi parhaista ellei paras tapa osoittaa Jumalan rakkautta, joka on Pyhän Hengen kautta vuodatettu jokaisen **Jumalan lapsen** sydämeen (Dynamite: 43).

Dynamite-lehdessä esiintyvät kuvalliset ilmaisut liittyvät uskoon, ei niinkään ryhmään, kuten Partio-lehdessä. Usko on kuitenkin kristittyjä nuoria yhdistävä asia ja siten puhe uskosta vahvistaa nuorten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Esimerkissä 12 kuvallinen, uskonnollinen ilmaisu liittyy ryhmän nimeen. Uskovien nuorten nimittäminen *Jumalan lapsiksi* yhdistää heitä positiivisella tavalla. Dynamite-lehden kuvallisesta kielestä lisää luvussa 3.3.1.

Sekä Partio että Dynamite -lehdessä käytetään ryhmän rakentamisen keinona ryhmästä käytettäviä nimityksiä. Ryhmän omista jäsenistä käytetään lähes poikkeuksetta omaa nimeä, kuten *partiolainen* tai *kristitty*. Yhteisen nimen käyttö yhdistää sisäryhmää. Kumpikin lehti yksilöi myös pienempiä oman ryhmän sisäisiä ryhmiä nimitysten avulla. Partiolehdessä nämä nimitykset ovat vartioiden tai laumojen nimiä, ja Dynamite-lehdessä ryhmiä erotellaan tarkentavilla substantiiveilla, kuten esimerkiksi *uskova lautailija*. Jutuissa esitellyt henkilöt merkitään sisäryhmään kuuluviksi usein nimeämisen avulla. Nimet liittävät usein myös positiivisia mielikuvia sisäryhmään. Partiolaisten laumojen ja vartioiden eläinimet tuovat esiin luontoarvoja ja sudenpentujen lauma rinnastuu eläinperheeseen. Vastavasti *Jumalan lapsi* -nimitys luo mielikuvan *Taivaan isän* perheestä. Nimityksissä on mukana perhe-symboliikkaa, mutta eri lähtökohdista: partiossa nimissä korostuu luonto ja Dynamite-lehdessä uskonto.

3.2. Sisäryhmään viittaaminen tekstissä

3.2.1. *Me* – eri tasot

Persoonapronominit ovat itsenäisinä substantiivilausekkeina toimivia pronomineja, joilla viitataan puhetilanteen osapuoliin tai puheenalaisiin henkilöihin. Persoona toimii kieliopillisena kategoriana myös finiittiverbin taivutuksessa possessiivisuffikseissa. Pronominit *sinä* ja *te* ovat puheaktipronomineja⁶. Puheaktipronominit ovat ihmistarkoitteisia. *Sinä*- ja *te*-pronomineja käytetään puhutteluun, ja pronominit kategorioivat kohteensa puhetilanteen

⁶ Puheaktipronomineja ovat 1. ja 2. persoonan pronominit. Ne viittaavat puhetilanteen kahteen välttämättömään osapuoleen, puhujaan ja puhuteltavaan. (ISK: 706.)

osapuoleksi. Monikollinen puheaktipronomini *me* tarkoittaa usein ihmisjoukkoa, johon puhuja esittää itse kuuluvansa. Joukko vaihtelee tilanteen mukaan: *me* voi tarkoittaa vain puhujaa ja puhuteltavaa, tiettyä ihmisryhmää tai ihmisiä yleensä. Ryhmää voidaan täsmentää relatiivilauseella tai appositorakenteella. (ISK: 706–707.)

Kielelliset ainekset, kuten monikon ensimmäinen persoona, rakentavat ryhmää kuitenkin vain potentiaalisesti. Esimerkiksi *me*-pronominia käyttämällä on mahdollista konstruoida monia erilaisia ryhmiä, muitakin kuin kirjoittajan omaa sisäryhmää. Kirjoittaja voi puhua koko maailmasta *meinä* tai sellaisesta ryhmästä, johon hänen lisäksi kuuluu vain toinen henkilö (ISK: 706). *Me*-pronomini ei siis automaattisesti rakenna sisäryhmää. Esimerkiksi joihinkin kielenkäyttötilanteisiin on luonnollistunut monikon ensimmäinen persoona siten, ettei sillä ole ryhmää rakentavaa merkitystä. Näin on esimerkiksi silloin, kun puhutaan *meidän äidistä* tai *meidän koulusta*. Sisäryhmä ei rakennu myöskään silloin, kun *me*-muodon korrelaatit ovat tekstissä näkyvillä ja viittaavat tiettyihin henkilöihin (Pälli 2003: 98–99, 102.). Seuraavassa esimerkissä 13 *me*-muoto viittaa haastateltuun Samiin ja hänen ystävänsä Peteen:

(13) Perustamiskokous pidettiin 30. joulukuuta 1994, alle puolitoista vuotta sen jälkeen, kun **olimme** Peten kanssa alkaneet unelmoida asiasta (Dynamite: 24).

Me-viittaukset ovat kirjoittajan valinta nostaa esille ryhmä, joka näyttäytyy toiminnaltaan ja ajattelutavoiltaan yhtenäisenä (Pälli 2003: 102). *Me*-puhe voi viitata sellaiseen ryhmään tai kategoriaan, johon myös lukija kuuluu. Ryhmä voi olla sellainen, johon kuuluu yleistäen kuka tahansa, kuten esimerkissä 14 tai sillä voidaan rakentaa sisäryhmän ominaisuutta, kuten esimerkissä 15.

(14) Jos Jumalaa ei ole, **olemme** kaikki vahinkoja. **Sydämemme** sykkii vain, koska miljardi sattumaa antoi **meille** elämän. (Dynamite: 21.)

(15) Uskovina päämäärä**emme** tulisi olla Jeesuksen tunteminen ja siinä kasvaminen, et**emme** jäisi uskoss**amme** lapsenkenkiin (Dynamite: 23).

Dynamite-lehdessä *me*-puhetta käytetään runsaasti. Siihen voi vaikuttaa uskonnollinen konteksti, jossa on tapana puhutella seurakuntaa *me*-muodossa (ks. Lappalainen 2003: 228.) Tällainen uskonnollinen puhe luo yhteenkuuluvuuden tunnetta (Suojanen 1975: 231). Siinä kirjoittajakin sanoo kuuluvansa samaan ryhmään. *Me*-puhetta käytetään Dynamite-lehdessä etenkin opetusteksteissä ja pääkirjoituksissa. Sitä esiintyy myös Dynamite-lehden artikkeleissa sellaisissa kohdissa, joissa puhutaan uskosta tai kristityn elämästä. Esimerkissä 18 luodaan voimakasta *me*–*he*-asetelmaa.

(16) Etsimme omaa identiteettiämme, elämäämme ja tehtäväämme. Ja **meille** uskoville Jeesus antoi lupauksen siitä, että **me** myös löydämme – **meidän** ei tarvitse olla ikuisia etsijöitä. (Dynamite: 4.)

(17) Entä sitten identiteettimme Jumalassa? Eikö **meidän** tulisi muodostaa identiteettimme siltä pohjalta, että **olemme** uudestisyntyneitä kristittyjä? On totta, että ymmärryksemme itsestämme ja kaikesta ympäröivästä muuttuu suuresti sillä hetkellä, kun löydämme Jumalan armon ja pelastuksen, mutta se ei yksistään riitä identiteetiksemme. (Dynamite: 50.)

(18) Näin **meille** vakuuttavat biologian oppikirjat ja tv-dokumentit, jotka tuntuvat pitävän evoluutioteoriaa absoluuttisena totuutena. Niiden tekijöillä näyttää olevan pakottava tarve saada **meidät** uskomaan, että **olemme** täällä vain sattuman seurauksena. (Dynamite: 21.)

Persoonapronomit muodostavat substantiivien kanssa tiiviitä appositiorakenteita⁷. *Me-* ja *te-*pronomeineilla voidaan ilmaista, millaista joukkoa tarkoitetaan. Puheaktipronominiin voi appositiorakenteessa liittyä kuvaileva substantiivilauseke, joka kertoo, minkätyyppisten vastaanottajien halutaan tulkitsevan itsensä puhutelluiksi. (ISK: 709.)

(19) Etsimme omaa identiteettiämme, elämäämme ja tehtäväämme. Ja **meille uskoville** Jeesus antoi lupauksen siitä, että **me** myös löydämme – **meidän** ei tarvitse olla ikuisia etsijöitä. (Dynamite: 4.)

(20) Mistä tämä muutos sitten johtuu? Miten seurakuntien pitäisi siihen suhtautua? Entä mitä **meidän kristittyjen** pitäisi tehdä? (Dynamite: 50.)

Appositiorakenne tehostaa ryhmän rakentumista. Yksinäänkin esimerkin 19 toiseen lauseeseen sisältyy ajatus ”meille” tai ”uskoville” ja esimerkin 20 viimeiseen lauseeseen merkitys ”meidän” tai ”kristittyjen”. Kun nämä kaksi ryhmää yhdistyy appositiorakenteessa, syntyy vahva yhteinen ja tarkasti rajattu ryhmä: *me uskovat, me kristityt*. Tällaiset persoonapronominin ja substantiivin muodostamat appositiorakenteet ovat vahvoja sanastollisia keinoja rakentaa ryhmää tekstissä.

Partio-lehdessä käytetään huomattavasti vähemmän *me*-puhetta. *Me*-pronominin ja substantiivin muodostamia appositiorakenteita ei esiinny Partio-lehden teksteissä. *Me*-muotoja käytetään Partio-lehdessäkin pääkirjoituksessa:

(21) Yksi tärkeä osa rauhan rakentamista on, että opettelemme tuntemaan toisemme paremmin. Voimme maistella aasialaisen keittiön herkkuja, kuunnella afrikkalaista musiikkia ja ihmetellä eteläamerikkalaisen sademetsän eläimiä. – – Kun tutustumme toisenlaisiin kulttuureihin, on **meidän** myös helpompi ymmärtää muualla elävien ihmisten mielipiteitä.

⁷ Appositio on kieliopillistunut lisäys. Se on tavallisesti substantiivilauseke, joka viittaa samaan olioön ja on samassa lauseenjäsentehtävässä kuin se lauseke, jonka lisäys se on. Lausekkeet muodostavat yhdessä appositiorakenteen. Kumpikaan lausekkeen osista ei määritä toista. (ISK: 1009.)

Muistelemispäivä, helmikuun 22., sopii mainiosti päiväksi, jolloin partiolaiset voivat tutustua muiden maiden tapoihin ja uskomuksiin. Samalla voi perehtyä rauhaan ja Rauhankentän rakentaja-hankkeeseen askartelemalla ystäväydestä ja rauhasta kertovan postikortin. Vuoden lopulla siihen saa vastaukseksi postikortin toiselta partiolaiselta – kenties toiselta puolelta maailmaa. (Partio: 5.)

Me-puhe luo Partio-lehdessäkin yhteisöllisyyden tunnetta. Esimerkissä 21 lehden päätoimittaja kertoo pääkirjoituksessa partiolaisten juhlavuoden rauhanhankkeesta. Tekstissä annetaan vinkkejä siihen, miten suomalaiset partiolaiset voisivat toteuttaa hanketta. Esimerkki 21 on kirjoituksen toisesta kappaleesta, jossa käsitellään abstraktia aihetta: suvaitsevaisuutta. Abstrakti aihe ja eräänlainen kuvitteellisen tilanteen kuvailu on voinut tukea *me*-muotojen valintaa, sillä seuraavassa konkreettisimmista muistelemispäivän teoista kertovassa kappaleessa kirjoittaja vaihtaa *me*-muodon tilalle subjektiksi partiolaiset ja nolla-persoonan. Monikon ensimmäisen persoonan käyttö voi olla myös retorinen pääkirjoituksen tekstilajiin sopiva tyylikeino (ks. Huovila 2001b: 6, 10). *Me*-muotojen käyttö korostaa kuitenkin, että rauhan rakentaminen on yhteinen asia partiolaisille.

3.2.2. Ryhmän koostumuksen kuvailua – kvanttorigonominit

Kvanttorigonominit, kuten *kaikki*, *jokainen* ja *kukaan*, määrittelevät ryhmän koostumusta. Kvanttorigonominit esiintyvät sekä itsenäisinä että substantiivin tarkenteina. Kvantifiointi liittyy yleensä joukkoon, joka itsenäisen pronominin tapauksessa voi ilmetä kontekstista. Ne ilmaisevat jotakin tarkoitetun joukon suuruudesta. (ISK: 725–726.) Ryhmän koostumuksen kommentointi osoittaa sen, että kommentoijat ovat tietoisia kategorisaatioon liittyvistä stereotyyppioista ja mielikuvista. (Pälli 2003: 144.)

Universaaliset kvanttorigonominit, kuten esimerkiksi *jokainen* ja *kaikki*, ilmaisevat, että sanottu koskee koko puheena olevaa joukkoa. Yleisin tällainen pronomini on *kaikki*. (ISK: 733.) Kvanttorigonomini voi muodostaa joukkoa tarkoittavan appositiorakenteen persoonapronominin tai substantiivin kanssa (ISK: 709). Tällöin pronomini tarkentaa ryhmän koostumusta ja vahvistaa yhtenäisyyttä. Kvanttorigonomineista *kaikki* ja *kukaan* käsittelevät ryhmää kollektiivisesti. Ne kutsuvat yksilöä samaistumaan ryhmän jäseneksi. (Pälli 2003: 144–145.)

(22) Martti Luther toi tarvittavan muutoksen 1500-luvulla. Seuraavaan muutokseen tarvitaan **meitä kaikkia**. (Dynamite: 50.)

(23) Mielestäni **kaikkien uskovien** tulisi tutustua uskonsa perusteisiin, ja raamattukoulu tarjoaa siihen hyvän mahdollisuuden (Dynamite: 22).

Kvanttoripronomineilla kuvataan ryhmän ominaislaatua, ja pronominit *kaikki* ja *kukaan* korostavat äärimmäisyyttä (Pomerantz 1987: 225, 228). Pronomini tuo lisää sävyä ilmaukseen, joka ilman pronominiakin sisältäisi edellisissä esimerkeissä 22 ja 23 merkityksen *me* tai *uskovat*. Appositorakenne korostaa sanottua. Esimerkeissä 22 se toimii retorisenä keinona, jolla myös lukija kirjoitetaan osaksi ajatusta. Esimerkissä 23 puolestaan *kaikki*-pronomini korostaa kristittyjen ryhmän yhtenäisyyttä: kaikkien uskovien halutaan sitoutua uskoonsa tutustumiseen. Uskonsa tunteminen näyttäytyy *kaikki*-pronominin avulla kristittyjen nuorten yhteisenä asiana.

Universaalinen kvanttoripronomini *jokainen* tarkastelee sanottua yksilön kannalta. Sanottu pätee edelleen koko kyseessä olevaan ryhmään. (ISK: 735.)

(24) Palveleminen on yksi parhaista ellei paras tapa osoittaa Jumalan rakkautta, joka on Pyhän Hengen kautta vuodatettu **jokaisen Jumalan lapsen** sydämeen (Dynamite: 43).

(25) Yksi osa Rauhanrakentajaa on postikorttiprojekti, johon **jokaisen partiolaisen** on helppo osallistua. – – Tavoitteena on, että vuoden lopussa **jokainen partiolainen** on jollain tavalla edistänyt rauhaa satavuotiaan partioliikkeen kunniaksi. (Partio: 31.)

Esimerkeissä 24 ja 25 *jokainen*-pronomini yksilöi ryhmän siten, että sanottu koskettaa henkilökohtaisesti kuvattua ryhmän jäsentä. Esimerkissä 24 tämä ryhmä on kontekstin perusteella kristityt ja esimerkissä 25 partiolaiset. Yksilöivän *jokainen*-pronominin valinta herättelee lukijaa pohtimaan sanottua henkilökohtaisesti. Esimerkissä 24 puolestaan ilmaus *jokainen Jumalan lapsi* rakentaa ryhmää siten, että substantiivi tarkoittaa ryhmän koostumusta. Ryhmää kuvaillaan kauniisti, ja *jokainen*-pronomini mahdollistaa uskovien *Dynamite*-lehden lukijan samaistumisen lauseeseen. Vastaavasti *Partio*-lehden lukija on partiolainen, ja silloin ilmaus *jokainen partiolainen* täsmentää postikorttiprojektin olevan suunnattu myös lukijalle. Ilmaus *jokainen partiolainen* madaltaa kynnystä osallistua.

Kieltohakuinen kvanttoripronomi *kukaan* on yksilötarkoitteinen ja ilmaisee kiellon yhteydessä, ettei sanottu päde ryhmän jäseniin (ISK: 738). *Kukaan*-pronomini kertoo, ettei ryhmästä löydy sellaisia jäseniä, joita sanottu koskisi. Esimerkissä 26 *kukaan*-pronomini avulla ilmaistaan, että poikien joukossa ei ole sellaisia partiolaisia, jotka jo haluaisivat lähteä leiriltä kotiin.

(26) Kuorossa pojat valittivat, että leiri oli liian lyhyt, **kukaan** ei olisi halunnut vielä lähteä kotiin (Partio: 20).

(27) Meidän laumassa **kaikki** on kavereita keskenään, eikä **kukaan** kiusaa. Se on tärkeää. (Partio: 16.)

Esimerkissä 27 *kukaan*-pronominilla suljetaan pois mahdollisuus, että laumassa kiusattaisiin. *Kukaan*-pronomini ilmaisee äärimmäisyyttä. Pronominin avulla korostetaan, etteivät kielteiset ominaisuudet, kuten kiusaaminen kosketa partiolaisia.

3.3. Sisäryhmän kuvaaminen

3.3.1. Sanasto

Sanavalinnoilla voidaan luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta. Jäsenlehdissä voidaan käyttää yhteisön omaa sanastoa, jota Partio-lehdessä on partioon liittyvät harrastussanat ja Dynamo-lehdessä uskontoon liittyvä sanasto.

Partio-lehdessä käytetään runsaasti partiosanastoa. Partion omaa sanastoa ovat esimerkiksi partiolaisten nimitykset ja projektit:

(28) Myös sinun **vartiosi** ja **laumasi** voi helposti tutustua muiden maiden **partiolaisiin**. Esimerkiksi osoitteesta – – löydät **partiolaisten** kirjeenvaihtoilmoituksia, **partiomerkkiswappareita** sekä **laumoja** ja **vartioita**, jotka tarvitsevat tietoa muista **partiomaista muistelemispäivän projekteihinsa**. (Partio: 17.)

(29) Ympäriällä olevat pienemmät pojat, joista nämä **vartionjohtajat** olivat leirillä huolehtineet, sanoivat että leirillä oli ollut tosi mahtavaa. Joku 12-vuotias siinä valitteli, että se oli kyllä tosi tylsää kun **vj** pakotti vaihtamaan sukat, kun vanhat olivat kastuneet. (Partio: 20.)

(30) Zambia 2006 on uudentyyppinen **vaeltajaikäisten kansainvälisyys- ja kehitysyhteistyöhanke**. Hankkeen osina toteutetaan **kansainvälisyyskasvatusta** suomalaisissa **lippukunnissa** ja **piireissä** ja osallistutaan Sambian **partiolaisten leirintäalueen kunnostusprojektiin**. Hanke huipentuu heinä–elokuussa 30 **suomalaisvaeltajan partiomatkaan** Sambiaan. (Partio: 29.)

Muita organisaatiota, nimityksiä ja projekteja kuvaavia sanoja Partio-lehdessä ovat *maailman partiolaiset*, *kumppanima*, *nuorisojärjestö*, *piiri*, *piiritoimisto*, *lippukunta*, *veljeslippukunta*, *lippukunnan hallinto*, *viestintävaliokunta*, *uskontokasvatusryhmä*, *Partiosäätion hallintoneuvosto*, *vartio*, *vartiolainen*, *sudenpentu*, *vaeltaja*, *vaeltajaikäinen*, *partiojohtaja*, *partioveteraani* ja *kunniapartiolainen*. Lehdessä mainitaan myös *partioura*, *partiotyöntekijä* ja *kansainvälinen partiokokemus*. Lehden runsas organisaatiota kuvaava sanasto antaa kuvan järjestäytyneestä toiminnasta, jota aikuiset harrastajat voivat tehdä jopa työkseen.

Partiolaisia yhdistävät myös omat merkit ja tunnukset, kuten esimerkiksi partiomerkit, viirit, huudot, nimet ja partioasusteet:

(31) Mistä tunnistat **Ketun, Sudet ja Hippäiset**? No tietenkin **huudoista ja viireistä**. Sudenpentulaumoille **tunnukset** ovat tärkeä osa yhteishenkeä – ja mahdollisuus kuulua ja näkyä isoissakin tapahtumissa. (Partio: 44.)

(32) Jotta Rauhanrakentaja pysyisi mielessäsi pitkään, voit hankkia **partio liikkeen 199-vuotisjuhلامerkin** kiinnitettäväksi **partiopaitaasi**. **Merkki** on samanlainen kaikissa partiomaissa – ainoastaan teksti *Yksi maailma. Yksi Lupaus* on kirjoitettu eri kielillä. (Partio: 31.)

Muita Partio-lehdessä tunnuksiin liittyviä sanoja ovat *taitomerkki, merkin suorittaminen, partioasu, ansiomerkki, osallistumismerkki, pillinaru, partiopilli, pj-merkki, vaihemerkki, huuto, viiri, partiopaita, huivi ja vartion nimi*.

Yhteisiä sanoja syntyy myös partiossa tapahtuvasta toiminnasta. Suuri osa siitä liittyy luontoon ja retkeilyyn:

(33) **Teltoa** pystyssä ja **kaminassa** tuli. Äsken jaettiin **kipinävuorot**, Ne alkavat sitten kymmeneltä, kun **hiljaisuuskin** alkaa. Siihen asti **pidetään tulta** vj-voimin. Vähän jännittää ensi yö. Osa meistä on ensi kertaa **kipinämiikkona**. (Partio: 8.)

Partio-lehdessä esiintyy lisäksi seuraavia harrastukseen liittyviä esineitä ja asioita: *talviteltoa, kamina, rinkka, myrskäri, halkopino, valaisin, puolijoukkueteltoa, varuste, vaelluskengät, kuivatusrangat, polttopuu, sytyke, kirves, puukko, vaellusteltoa, vaellusreitti, monipolttainekeitin, autiotupa, ensiapulaukku, leirimuona, reppu, maja, makuupussi, solmu*. Retkillä ja leireillä tapahtuvaa toimintaa kuvaavat seuraavat ilmaisut: *seurata jälkiä, tehdä tuli, hiihtää, suunnistaa, elämys, seikkailu, luonnossa toimiminen, lipunnosto, uiminen, kanootilla melominen, käristää nuotiolla, puukon käsittelytaidot, teltan pystytys, tulen käsittely, maastossa liikkuminen, vuolla kiehisiä, iltanuotio*. Leirien ja retkien nimityksiä ovat *jamboree, kesäleiri, talvileiri, talvivaellus, Karhunhammasvaellus, piirileiri ja haikki*.

Partiolaisten viikoittaiseen kokoontumiseen liittyy myös partiosanoja:

(34) Liekkityttöjen huuto raikuu aina **laumaillaan** aluksi **alkupiirissä**.

Partiolaisia yhdistävät myös partiolupaus, -aate ja -ihanteet, jotka mainitaan usein lehdessä. Usein partioaatteen yhteydessä puhutaan kansainvälisyydestä ja maailmanlaajuisesta partio liikkeestä, mikä nostaa yhteenkuuluvuuden tunnetta, kuten esimerkeissä 35 ja 37.

(35) Maailmassa on miljoonia partiolaisia, joita yhdistää sama **partioaate** (Partio: 16).

(36) **Partioihanteiden** mukaan partiolaiset tuntevat vastuunsa ja velvollisuutensa, auttavat ja palvelevat ja rakentavat ystävyyttä yli rajojen (Partio: 28).

(37) Merkki on samanlainen kaikissa partiomaissa – ainoastaan teksti *Yksi maailma. Yksi Lupaus* on kirjoitettu eri kielillä (Partio: 31).

Muita partioaatteen toteuttamisen ilmauksia ovat lehdessä *kansainvälisyyskasvatus, kehitysyhteistyö, kulttuurien välinen yhteistyö, rakentaa parempia olosuhteita, maailmanlaajuinen hanke, rauhan säilyminen ja luominen, edistää rauhaa, rauhan viesti, rauhanhanke, partioihanne, suvaitsevaisuus, elämäntapa, halu auttaa lähimmäistä, hengellinen ja henkinen kasvatus, vapaaehtoistoiminta.*

Partio-lehdessä puhutaan myös partiosta saatavista hyödyistä:

(38) Partio on **ystäviä** ja **yhteenkuuluvuutta**, **elämyksiä** ja **seikkailuita**, **luonnossa toimimista**, **tekemällä oppimista** sekä **yhdessä päättämistä** (Partio: 20).

Muita partiosta saatuja hyötyjä kuvataan ilmauksilla *itsensä kehittäminen, yhteistyötaito, vastuuntunto, kansainvälisyys, tiimitaidot, uusissa tilanteissa pärjääminen* ja *ryhmässä toimiminen.*

Myös Dynamite-lehdellä on oma tyypillinen sanastonsa, sillä sen jutuissa esiintyy runsaasti uskonnollista kieltä. Uskonnollinen kieli on puhetapa, jota käytetään sakraaliksi koetussa tilanteessa ja jolla käsitellään uskonnollisia aiheita. Se mahdollistaa uskonnolliseen yhteisöön kuulumisen ja siinä toimimisen sekä antaa tunteen yhteenkuuluvuudesta. (Suojanen 1975: 231.) Sille ovat tyypillisiä mm. kuvalliset ilmaisut (ks. Laitinen 1991: 19, 91):

(39) Älä **kangistu** paikoillesi (Dynamite: 4)!

(40) Uskovina päämääränämme tulisi olla Jeesuksen tunteminen ja siinä kasvaminen, ettemme jäisi uskossamme **lapsen kenkiin** (Dynamite: 23).

(41) Molemmat nuoret toivovat, että urbaani unelma **kantaisi hedelmää** myös heidän arkielämässään (Dynamite: 43).

(42) Jos haluat **muotistasi vapautteen** niin tiedä ja ole varma, että **muotin ulkopuolella** on aina enemmän tilaa **hengittää** kuin sisäpuolella (Dynamite: 11).

(43) – – koemme todellisen luovuuden kansanliikkeen, jonka kautta useat **pelastuvat ja uskovat vapautuvat** entisestään (Dynamite: 50).

Kuvallisissa ilmauksissa kuvataan etenkin uskonelämää, kuten esimerkeissä 39, 40 ja 41. Osa ilmauksista koskee kristityn elämää yhteiskunnassa, kuten esimerkit 42 ja 43. Niissä korostuu kaipuu toteuttaa vapaasti kristillistä identiteettiä.

Uskontoon liittyvällä sanastolla kuvataan Dynamite-lehdessä uskoon tulemista ja uskossa olemista, Jumalan toimintaa, evankeliointia ja Jumalasta kertomista, palvelemista ja auttamista, hengellistä identiteettiä ja jumalasuhteen kasvua sekä uskon harjoittamista. Seuraavaksi esitellään kutakin aihepiiriä tarkemmin.

Dynamite-lehdessä kuvataan usein uskoon tulemista ja Vapaakirkon perinteiden mukaisesti, joiden mukaan uskova tekee henkilökohtaisen uskonratkaisun ja syntyy uudelleen kristityksi (Heino 1997: 78–79). Uskonratkaisun tekemistä kuvataan esimerkissä 46.

(44) **Tulin uskoon** 14-vuotiaana, jonka jälkeen tunsin pian sydämessäni, että Jumala on kutsunut minut työhönsä (Dynamite: 22).

(45) Nuoret veivät hänet kävelylle ja siivosivat hänen kotinsa. Seurauksena oli, että vanhus **antoi elämänsä Jeesukselle**. (Dynamite: 43.)

(46) – – kymmenisen maahanmuuttajanuorta tuli Unelmabileisiin ja ainakin yksi heistä **teki uskonratkaisun** (Dynamite: 43).

Muita lehdessä käytettyjä uskoontulon ilmaisuja ovat *päättää omistaa elämä Jeesukselle, vastata kutsuun tulla Jeesuksen luo ja uudestisyntynyt kristitty*.

Myös kristityn uskonelämää kuvataan lehdessä paljon. Muita uskovan elämän kuvauksia ovat *halu olla Jumalan käytössä* (esimerkki 48) sekä *elää uskovana ja tunnustaa väriään* (esimerkki 49):

(47) Dave alkoi pohtia asiaa syvemmin, ja mietti siskoaan joka **oli uskossa** (Dynamite: 19).

(48) Haluni on **olla** tällä hetkellä **Jumalan käytössä** ja palvella häntä elämälläni (Dynamite: 23).

(49) Ajattelimme, että organisaation kautta voisimme rohkaista nuoria **elämään uskovina, tunnustamaan väriään** harrastusmaailmassa – – (Dynamite: 24).

Kristityn elämään kuuluu myös jumalasuhteen kasvaminen ja uskovan identiteetin löytäminen. Jumalasuhdetta ja uskossa kasvamista kuvataan ilmauksilla *henkilökohtainen suhde Jeesuksen Kristuksen kanssa, jumalasuhde, kasvunpaikka, identiteetin kehitys, kasvaa uskossa, elävä usko, kristillinen usko, identiteetti Kristuksessa*.

Dynamite-lehdessä kuvataan paljon Jumalan toimintaa:

(50) Kulunut vuosi on ollut monella tapaa kasvattava, vaikka **Jumalan työ** elämässäni on vielä monilta osin kesken. On ollut ihanaa huomata **Jumalan johdatusta ja huolenpitoa** pienissäkin asioissa. Sitä kautta olen oppinut **luottamaan Jumalaan** yhä enemmän. Oikeastaan **Jumalan uskollisuus** ja **hänen varassaan eläminen** ovat olleet asioita, joista olen oppinut paljon vuoden aikana. (Dynamite: 23.)

Lisäksi Jumalan ominaisuuksia kuvataan seuraavilla genetiivirakenteilla: *Jumalan suunnitelma elämää varten, Jumalan rakkaus ja armo, Jumalan lahja, Jumalan luomistyö, Jumalan suuruus ja voima, Jumalan valtakunnan työ, Jumalan kutsu, Jumalan johdatus, Jumalan uskollisuus*. Lisäksi Jumala on aktiivinen tekijä lehden tekstien henkilöiden elämässä. Jumala *johdattaa* juttujen henkilöiden elämää.

Myös evankelioinnista eli Jumalan sanan kertomisesta puhutaan paljon:

(51) **Evankeliointi** koetaan yleensä todella vaikeana. Erilaiset ahdistavat ajatukset ja kysymykset siitä, mitä, miten ja milloin tulisi **todistaa**, risteilevät kristityn mielessä, koska hänen tulisi noudattaa Jeesuksen antamaa **lähetyskäskyä** ja **viedä evankeliumi maan ääriin**. (Dynamite: 43.)

Evankeliointiin liittyvät myös seuraavat lehdessä esiintyvät ilmaisut: *evankelista, lähetystyö, uskosta puhuminen, kertoa Jeesuksesta, johtaa Jeesukselle, johtaa tuntemaan Jeesus, levittää Jumalan sanomaa, julistaa ilosanomaa, vastaanottaa julistettu Sana, Sanan kylvä, Jumalan sanan eteenpäin vieminen, viedä eteenpäin evankeliumia, sanansaattaja, evankeliumintarve, johtaa ihminen Jeesuksen luo, evankelioiva näytelmä, evankelioimis-cd, nuorisoevankeliointi*.

Palveleminen ja auttaminen ovat myös esillä lehden teksteissä:

(52) Haluni on olla Jumalan käytössä ja **palvella häntä elämälläni** (Dynamite: 23).

Palvelemista kuvataan ilmauksilla *vapaaehtoisuus, rakkauden teko ja työ, auttaa, palvella, avunantaminen, kantaa oma korsi kekoon, olla hyödyksi, auttaa omalta osaltaan, palvelemisen muoto, Jumalan palveleminen, pyyteetön palveleminen*.

Dynamite-lehdessä esiintyy myös runsaasti Raamatusta peräisin olevaa uskonnollista sanastoa:

(53) **Alussa** oli **ikuinen** Jumala, joka **loi** kaiken suunnitelmansa mukaan. – – Jumala loi sinut **omaksi kuvakseen**. Sinulla on **sielu**, joka ei koskaan maadu. (Dynamite: 23.)

Uskonnolliset sanat liittyvät uskonnolliseen elämään ja voivat olla Raamatusta peräisin olevia vertauksia. Tällaisia lehdessä esiintyviä sanoja ovat *taivas, helvetti, elämä, ikuinen tyhjiys, vertaus, psalmi, profetia, näky, Jumalan kuva, Kristuksen kuva, Kristus-valo, synnin tekeminen, harjoittaa, himoita, kiivas jumala, seurakunta, kirkko, pyhittää, kunnia, Sana, Raamattu, Vanha testamentti, sadonkorjaaja, kantaa hedelmää, suuntunnustus, Pyhä Henki, vuodattaa, sielujen pelastuminen, lähimmäinen, luomistyö*.

Uskonnon harjoittamiseen kuuluvat seurakunnan yhteydessä tapahtuva opetus ja erilaiset kokoontumiset, sekä hengellinen työ:

(54) Parasta on ollut se, kun olemme **ylistysbändimme** kanssa vierailleet **seurakunnissa** palvelemissa. Ne ovat olleet voimakkaita **yhteyden kokemuksia**. (Dynamite: 22.)

Muita lehdessä esiintyviä uskonnon harjoittamiseen liittyviä sanoja ovat *rukous, rukousilta, esirukoilija, ylistys, saarnata, gospelmusiikki, Hengellinen Laulukirja, seurakunnan johtajat, vanhemmat uskovat, opetus, teologia, Raamattu, raamatunpaikka, hengellinen työ, teologinen opisto, ”turvallinen hihhulointi”, kutsumus, päämäärä, tehtävä*.

Dynamite-lehdessä kuvataan myös kristillistä uskoa ja sen tuomia tunteita:

(55) Toivon kaikkien muidenkin saavan sen **ilon ja rauhan**, minkä Jumala on antanut minulle, Nuppu tuumii (Dynamite: 43).

Kristillisen elämän tunnekokemuksia kuvataan myös sanoilla *uusi suunta, mahdollisuus, tarkoituksellisuus, innostus ja ilo, luottamus, yhteyden kokemus, kiitollisuus, rohkaiseva vaikutus, onnellisuus, vapaus, kelpaavuus*.

Uskonnollisen sanaston lisäksi Dynamite-lehdessä on runsaasti harrastussanastoa, joka liittyy lehdessä esiteltyihin harrastuksiin, kuten lumilautailuun, rullalautailuun ja musiikkiin. Lumilautailusanastoa ovat *lautailuleiri, lautailuskene, tuomarikoppi, lumilautacrossi, extreme-laji*. Rullalautailun sanastoa ovat *skeittaus, pro-skeittari, skeittipaikka, Hammerhead-lauta*. Musiikkisanastoa ovat *demo, fani, bändi, soundi, sessio, masterointi, stemma*. Uskonnollinen kieli yhdistyy harrastuksiin etenkin lehdessä esiintyvissä nimityksissä, joita ovat esimerkiksi *uskova tiskijukka, uskova vauhti- ja extre-harrastaja ja uskova lautailija*.

Yhteisen, omanlaisen kielen käyttö vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Dynamite-lehdessä yhteiset omat sanat liittyvät uskoon, joka on lukijoita yhdistävä asia. Toinen puoli Dynamite-lehden tyypillisestä sanastosta liittyy erilaisiin harrastuksiin, kuten lautailuun ja musiikin tekemiseen. Dynamite-lehti yhdistääkin uskonnollista sanastoa ja nuorten harrastusten sanastoa. Partio-lehdessä puolestaan sanasto liittyy partioharrastuksessa tapahtuvaan toimintaan. Osa sanoista on konkreettisia esimerkiksi retkeilyyn liittyviä sanoja ja osa sanoista on abstraktimpia partioaatteeseen liittyviä ilmauksia.

3.3.2. Ryhmän ominaisuudet

Sosiaalisen identiteetin teorian mukaan sisäryhmästä kerrotaan usein positiivisia asioita. Positiiviset asiat saavat yksilön kiintymään omaan sisäryhmäänsä ja sisällyttämään ryhmään kuulumisen omaan sosiaaliseen identiteettiinsä. (Abrams – Hogg 1990: 3.) Partiolehdessä kuvataan usein yleisesti, miten partiolaisuus vaikuttaa harrastajiinsa. Partiolaisista

tulee vastuuntuntoisia ja suvaitsevaisia, ja partiossa opitaan hyödyllisiä taitoja elämää varten.

Partiossa opittujen taitojen avulla partiolaiset pääsevät pitkälle elämässä ja kehittyvät ihmisinä. Esimerkit 56, 57 ja 58 ovat Partio-lehden jutusta *Partiolaisesta tuli isona...* Jutussa esitellään partiota harrastavien aikuisten kokemuksia siitä, miten partio on vaikuttanut heidän työhönsä. Esimerkki 56 esittelee laivojen suunnittelijan, esimerkki 57 rehtorin ja 58 poliisin näkemyksiä.

(56) Partiossa **opittuja meriasioita** on voinut suoraan käyttää ammatissa. – – Askoo usko, että tietyissä **työpaikoissa partiolaisuudesta on hyötyä** ja sitä arvostetaan. – Lavastossa ja kauppalaivastossa on paljon meripartiolaisia, myös **johtavissa asemissa**, Askoo kertoo. (Partio: 32.)

(57) Partiossa oppii Mariannen mukaan muun muassa **tiimityötaitoja ja uusissa tilanteissa toimimista**. Sieltä saatu **tuttavaverkosto** on hyödyllinen, ja vaikkapa kansainvälinen partiokokemus voi osoittautua **arvokkaaksi**. Töitä hakiessakin **partiotausta kertoo aktiivisuudesta. Kokemus johtajatehtävistä** antaa uskallusta vastaaviin tehtäviin muualla. – Suomen johtajistosta hämmästyttävän moni on ollut partiossa, Marianne toteaa. Marianne painottaa sitä, että partiotoiminta ennen kaikkea **kasvattaa ihmisenä**. – Nykyisin esimerkiksi työnhaussa persoona luonteenpiirteinen on hyvin ratkaiseva, ja **partio vaikuttaa siihen**. Sen avulla **voi päästä pitkälle** niin työmarkkinoilla kuin muutenkin yhteiskunnassa. (Partio: 32.)

(58) Partion ansioista Hannele **osaa kulkea metsässä ja tulee toimeen erilaisten ihmisten kanssa**. Töissä auttaa tämän lisäksi **kokemus organisoinnista, vastuunkannosta ja asioiden selvittämisestä ja hoitamisesta**. Partiolaista ja poliisia yhdistävät monet asiat: – Sekä ammattiin että harrastukseen liittyy **halu auttaa lähimmäistä ja kiinnostus ympäristöä, muita ihmisiä ja oikeudenmukaisuutta** kohtaan, Hannele luettelee. (Partio: 33.)

Esimerkeissä korostuu partiosta saatu hyöty. Esimerkissä 56 laivanrakentaja kertoo oppineensa partiosta ammatissaan tarpeellisia meritaitoja. Rehtori kertoo puolestaan esimerkissä 57, että partiossa opitaan tiimityötaitoja ja johtamista. Poliisi kiittää esimerkissä 58 partiossa opittuja luonnossa kulkemisen ja organisoimisen taitoa. Esimerkkien kertojien mukaan partiolaisuutta arvostetaan työelämässä. Partio kasvattaa jäseniään ihmisenä: rehtori sanoo sen vaikuttavan luonteenpiirteisiin. Poliisin mukaan partiolaisilla on halu auttaa lähimmäisiä ja kiinnostus oikeudenmukaisuutta kohtaan. Partiolaiset kuvautuvat aktiivisiksi, uusissa tilanteissa pärjääviksi, organisointi- ja johtamiskykyisiksi vastuuntuntoisiksi ihmisiksi. Myös esimerkeissä 59 ja 60 kerrotaan partiossa opittavista hyödyllisistä taidoista:

(59) Partiossa oppii **monenlaista kivaa ja hyödyllistä**, mistä on **hyötyä myöhemmin** (Partio: 17).

(60) Partiossa oppii kaikenlaista niin kuin **puukon käyttöä ja solmuja** (Partio: 16).

Partio kasvattaa harrastajistaan myös yhteistyökykyisiä, suvaitsevaisia ja kansainvälisiä:

(61) UWP:lla ja partiolla on paljon yhteistä. – **Monikulttuurisuus** ja monipuolisuus, **suvaitsevaisuus** ja **hyväksyntä**, Maija luettelee. – **Erilaisuus, kulttuurien välinen yhteistyö** ja **vapaaehtoisuus**, Kirsi jatkaa listaa. – Myös partiosta tuttu ”**auttaa ja palvel-la**” tuli vastaan UWP:ssa vapaaehtoistyön muodossa, Maija toteaa. Molemmat ovat myös sitä mieltä, että **partiolaisuudesta oli ehdottomasti apua** UWP:ssa. – Partiossa olin oppinut paljon **sopeutumista, joustamista** ja **yhteistyötaitoja**, Maija miettii. Myös Kirsi korostaa **yhteistyötaitojen hyödyllisyyttä**: UWP on partion tavoin pitkälti **yhdessä tekemistä**. (Partio: 19.)

Partio-lehdessä kuvataan monia partio-harrastuksen hyviä puolia, jotka vaikuttavat positiivisesti harrastajien identiteettiin, osaamiseen ja taitoihin. Hyvien ominaisuuksien lista on pitkä: partio tekee harrastajistaan vastuuntuntoisia, organisointi- ja yhteistyökykyisiä, suvaitsevaisia ja kansainvälisesti avoimia erätaidot hallitsevia kansalaisia. Lehden teksteissä korostuu partiosta saatu hyöty monella elämän osa-alueella, kuten työsaannissa ja ihmisenä kasvamisessa. Ryhmän hyvien ominaisuuksien listaaminen on yksi Partio-lehden näkyvimmistä keinoista rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Dynamite-lehdessä puhutaan vastaavasti siitä, miten uskonto ja Jumala ovat vaikuttaneet positiivisesti kristittyjen elämään. Kun Partio-lehdessä positiivisen muutoksen aiheuttaa harrastus, Dynamite-lehdessä se on uskoon tulo. Dynamite-lehdessä kuvataan yleisiä sisäryhmän ominaisuuksia kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin Partio-lehdessä. Kristittyinä elämiseen kuuluu pyrkimys olla Jeesuksen kaltainen:

(62) Myös ystäväni Sara Jean, joka on nykyään vaimoni, näytti minulle että **kristittyinä olemisen tarkoittaa myös pyrkimystä olla Kristuksen kaltainen** (Dynamite: 20).

Dynamite-lehdessä kuvattuja uskon vaikutuksia ovat ilon ja tarkoituksellisuuden tunne elämässä sekä palveleminen:

(63) Joka vuosi sadat nuoret saavat kohdata Jeesuksen ensimmäistä kertaa, samaan aikaan kun tuhannet uskovat nuoret **löytävät elämänsä uutta intoa, luovuutta ja tarkoituksellisuutta** (Dynamite: 50).

(64) GodSpeedin tarkoitus on auttaa ihmisiä **löytämään** harrastuksiinsa **sen ilon, jonka vain Jeesus voi antaa** (Dynamite: 25).

(65) **Mikä sai** kesäkuun alussa sadat **nuoret maksamaan** osallistumisensa ja reissamaan eri puolilta Suomea Turkuun muun muassa keräämään roskia ja siivoamaan puistoja **vapaaehtoisesti** ja **hymy huulilla**? Vastaus on **evankeliumi**, joka ei ainoastaan kuulunut sanoin vaan ennen kaikkea **näkyi teoin ja rakkauden töin**. (Dynamite: 42.)

Lehdessä kuvataan myös uskon vaikutusta identiteettiin:

(66) On totta, että **ymmärryksemme** itsestämme ja kaikesta ympäröivästä **muuttuu suuresti sillä hetkellä kun löydämme Jumalan armon ja pelastuksen**, mutta se ei yksistään riitä identiteetiksemme. – – **Uskoontulo** ei suinkaan poista aikaisempaa identiteettiämme, vaan pikemminkin **vie sen aivan uudelle tasolle**. Jumalan palvelemiseen elämänsä pyhittävä maalaaja saa maalaamisella aivan **uudenlaisen merkityksen**, jonka myötä hän myös muodostaa itsestään **uudenlaisen kuvan** eli identiteetin. (Dynamite: 50.)

Usko tuo esimerkin x mukaan identiteettiin jotakin uutta, jota kuvataan sanoilla *uusi taso*, *uudenlainen merkitys* ja *uudenlainen kuva*. Tekstissä ei kuitenkaan kuvata identiteetin muutosta tarkemmin.

Partio-lehdessä kuvataan paljon sisäryhmän yleisiä positiivisia ominaisuuksia, joita lehdessä on mainittu useita. Dynamite-lehdessä ei ole vastaavaa ryhmän yleisten ominaisuuksien kuvaamista, vaikka siitäkin on löydettävissä sama ilmiö: yhteinen asia muokkaa positiivisella tavalla sisäryhmän ominaisuuksia. Dynamite-lehdessä se on usko, Partio-lehdessä harrastus.

3.3.3. Ryhmä toimijana

Tekstissä esiintyvän toiminnan kuvauksen avulla voidaan tarkastella, millaisia rooleja tekstissä annetaan eri ryhmien jäsenille. Usein oma ryhmä näyttäytyy tekstissä hyvänä ja tätä mielikuvaa voidaan tukea positiivisen toiminnan kuvauksen avulla. Vastaavasti ulkoryhmä kuvautuu usein negatiivisesti ja ulkoryhmän toiminta voi olla passiivista tai väärää sisäryhmän toimintaan verrattuna. (Pälli 2003: 159.) Tällaisessa kategorisoinnissa on tärkeää sanaston valinta. Tekstistä voidaan tarkastella, minkälaisessa toiminnassa ryhmän jäsenet yleensä ovat mukana ja miten aktiivisesti. (Fairclough 1997: 42.)

Partiolaiset kuvataan usein aktiivisina osallistujina, jotka auttavat toisiaan ja ulkoryhmän jäseniä. Ulkopuolisten toiminta on passiivisempaa. He ovat avun tarvitsijoina (esimerkki 68) tai uteliaita partiota kohtaan (esimerkki 69).

(67) Nyt **voin opettaa** myös ystäväilleni partiossa oppimiani asioita ja taitoja, Stanley kertoo (Partio: 29).

(68) Partiolaiset **tekivät tulen ja lähtivät hälyttämään** apua. Ilman heitä miehet olisivat tuskin selvinneet kotiin. (Partio: 20.)

(69) Hammaslääkärin odotushuoneessa **joku huomaa** repussasi vanhan leirimerkin ja **kysyy**, oletko partiolainen – mitä se partio oikeastaan on (Partio: 20)?

Partiolaiset huolehtivat toisistaan ja ovat vastuuntuntoisia. Esimerkissä 70 nuori poika kertoo, miten hän pitää toisista huolehtimisesta. Esimerkissä 71 kerrotaan vartionjohtajista, noin 15-vuotiaista nuorista, jotka vastuuntuntoisesti vaativat vartiolaisiaan vaihtamaan leirillä kuivat sukat.

(70) Kipinämikkovuorot ovat todella mukavia. Saa tuntea itsensä tärkeäksi, koska **pitää huolehtia** muiden mukavuudesta ja yönistä. (Partio: 16.)

(71) Ympäriällä olevat pienemmät pojat, joista nämä vartionjohtajat olivat leirillä huolehtineet, sanoivat että leirillä oli ollut tosi mahtavaa. Joku 12-vuorias siinä valitteli, että se oli kyllä tosi tylsää kun vj **pakotti vaihtamaan** sukat, kun vanhat olivat kastuneet. (Partio: 20.)

Esimerkeissä 70 ja 71 on mielenkiintoista se, että vastuunkantamista on kuvattu verbeillä *pitää huolehtia* ja *pakotti vaihtamaan*. Nesessiivinen modaaliverbi *pitää* ilmaisee välttämättömyyttä tai velvollisuutta (ISK: 1481, 1498). Sillä on negatiivinen sävy, samoin kuin esimerkin 71 verbillä *pakottaa*, joka tarkoittaa ”laittaa joku väkisin tekemään jotain” (NS s.v. *pakottaa*). Verbit saavat negatiivisen sävyn, koska tekeminen ei ole vapaaehtoista. Esimerkeissä 70 ja 71 nämä negatiivissävytteiset verbit on kuitenkin yhdistetty positiivisiin adjektiivihin (*mukavia, tärkeä, mahtavaa*). Lisäksi esimerkissä 70 nesessiivinen rakenteen sisältämän lauseen negatiivinen tulkinta on käännetty positiiviseksi yhdistelemällä negatiivissävytteinen lause (*pitää huolehtia muiden yönistä*) kahteen erittäin positiiviseen lauseeseen (*kipinämikkovuorot ovat todella mukavia, saa tuntea itsensä tärkeäksi*). Niiden positiivisuutta korostavat adjektiivien lisäksi adverbi *todella* ja modaalinen verbi *saada*, joka ilmaisee mahdollisuutta (ISK: 1494). Lauseessa ei kerrota pelkästään, että kipinävuoroilla tuntee itsensä tärkeäksi, vaan tätä tärkeäksi tuntemisen mahdollisuutta korostetaan modaaliverbillä *saada*. Esimerkin 71 jälkimmäinen lauseen sävy olisi muuten kovin negatiivinen, mutta sävyä tehdään humoristisemmaksi sanoilla *joku, siinä, kyllä, tosi tylsää*. Kyseiset puhekielisyttä ja epämääräisyyttä merkitsevät sanavalinnat tekevät virkkeestä kevyemmän. Kepeyttä ja positiivisuutta tuo myös tekstin kulttuurinen konteksti: pakottaminen tässä tapauksessa on hyvä asia, sillä muuten pienempi poika olisi voinut sairastua märkien sukkien vuoksi. Esimerkit 70 ja 71 tuovat esiin partiolaisten vastuuntunnosta sen, että partiolaiset tekevät myös ikäviltä tuntuvia asioita, koska ne ovat oikeita asioita tehdä. Kenestäkään ei ole lähtökohtaisesti mukava valvoa yöllä, mutta muiden vuoksi partiolaiset sitä tekevät. Pakottaminen ei ole mukavaa, mutta sitäkin vartionjohtaja käytti, jotta suojelisi pienempää poikaa vilustumiselta.

Partio-lehden teksteissä toistuu myös yhdessä tekemisen kuvaus. Partiolaiset tekevät päätökset yhdessä ja tukevat toisiaan, ja yhteistyötaitojen oppiminen onkin usein esillä:

(72) Partiossa hyvää on se, että **päätetään yhdessä** ja siellä saa olla oma itsensä. Siellä **kaikki auttavat toisiaan**, eikä ollut pahempia riitoja. (Partio: 17.)

(73) Lisäksi **ryhmässä toimiminen on hienoa**, koska **päättämme yhdessä** eri asioista ja saan luottaa ystäviini (Partio: 16).

(74) Me ollaan esimerkiksi leivottu pipareita ja rakennettu maja puuhun. Se oli aika korkealla ja sinne mentiin sellaisia köysitikkaita pitkin. Mutta **kaikki uskalsivat** kiivetä. Oltaisiin haluttu olla siellä yötäkin, **mutta tilaa ei ollut tarpeeksi kaikkien** makuupusseille. (Partio: 16.)

(75) Meidän laumasta tuli Kettu äänestyksen perusteella. Vaihtoehtoina oli muitakin metsäneläimiä, mutta **tämä valittiin yhdessä**, kertovat Hämeenlinnan Metsänkävijöiden Kettu-lauman tytöt.

Esimerkeissä 72, 73 ja 75 korostuu vartion ja lauman yhteinen päätöksenteko. Esimerkeissä toistuvat sana *yhdessä* sekä kvanttoripronomini *kaikki*, joka korostaa ryhmän yhtenäisyyttä.

Myös esimerkissä 74 toistuu kaikki-pronominin käyttö. Esimerkin lauma olisi halunnut olla majassa yötä, mutta luopui ideasta, koska kaikki eivät olisi mahtuneet mukaan. Lauma pitää mukavaa tekemistä tärkeämpänä sitä, että jokainen voi osallistua ja lauma voi olla yhdessä.

Myös Dynamite-lehdessä sisäryhmä kuvautuu aktiivisena. Nuoret perustavat omia harrastusryhmiä ja toteuttavat unelmiaan. Tavoitteena on aktiivinen kristityn elämä, johon kuuluvat oman tehtävän löytäminen ja uskoonsa tutustuminen:

(76) Haluan **tuntea Jeesuksen** ja **johtaa** myös **muita tuntemaan** hänet. Haluni on **olla Jumalan käytössä** ja **palvella häntä** elämälläni. Tällä hetkellä olen valmistautumassa **lähetystyöntekijäksi**. (Dynamite: 23.)

(77) Pastorit, nuorisotyöntekijät ja pitempään uskossa olleet auttavat varmasti mielellään **sinua löytämään paikkasi**. Voit etsiä internetin kautta tietoa **erilaisista työmuodoista**. Uskon, että tärkeimpiä asioita oman paikkani löytämisessä vuosia sitten oli rukoileminen. (Dynamite: 8.)

Dynamite-lehdessä kerrotaan usein nuorista, jotka ovat toteuttaneet juuri uskonsa avulla haaveitaan:

(78) Eräänä kesänä Samin paras ystävä, Pete Ulmala, **tuli uskoon**. Yhdessä he alkoivat kehittää ajatusta Gosbel Boardersista, liitosta, joka **yhdistäisi uskovia** lumilautailijoita. – – **Perustamiskokous** pidettiin 30. joulukuuta, **alle** puolitoista vuotta sen jälkeen, kun olimme Peten kanssa **alkaneet unelmoida** asiasta. (Dynamite: 24.)

(79) Tämän lehden perustivat **tavalliset kokemattomat** nuoret noin 10 vuotta sitten. He laittoivat näkynsä Jumalan valtakunnasta likoon. Kukaan **ei ollut tehnyt lehteä aikaisemmin, eikä kenelläkään ollut koulutusta**. Mutta nämä nuoret ja kymmenet nuoret heidän jälkeensä ovat **löytäneet identiteettinsä** Kristuksessa, **laittaneet ideansa liikelle** ja **löytäneet Jumalan suunnitelman** elämäänsä. (Dynamite: 4.)

(80) Untitled Skateboards on pro-skeittaajien perustama lautailuyritys ja kristillinen liike. – – Nimi kertoo siitä, kuinka Untitledin **jäsenet halusivat alusta asti antaa kaiken kunnian taidoistaan Jumalalle**, eivätkä nostaa itseään esille niiden kautta. (Dynamite: 18.)

Lehden lautailijoista ja artisteista kertovissa jutuissa kerrotaan aina haastatellun henkilön uskoontulosta ja kuinka hän on uskonsa avulla päässyt tekemään sitä, mistä on haaveillut. Näin on myös esimerkissä 79, jossa kerrotaan nuorista, jotka ovat perustaneet Dynamite-lehden. Esimerkissä korostetaan, nuoret kokemattomuudestaan huolimatta toteuttivat ideansa ja perustivat lehden. Sama teema toistuu lehden artisteista kertovista jutuissa. Nuorilla on jokin intohimo tai haave ja he toteuttavat sen, kuten esimerkeissä 78–80. Onnistumisestaan he kiittävät uskoaan ja Jumalan johdatusta, kuten mm. esimerkissä 80. Tämä nuoria yhdistävä yhteyden kokemisen kuvaaminen rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Usein aktiivisena toimijana onkin Jumala, ja kristityt nuoret toteuttavat Jumalan suunnitelmaa:

(81) **Jumala voi tehdä** mitä tahansa, **kenen kautta tahansa** ja koska tahansa. Oleellinen kysymys onkin se, suostummeko **hänen käyttöönsä?** – – Mitä **Jumala on antanut sinulle muuttaaksesi** vähän tätä maailmaa? (Dynamite: 4.)

(82) Sen verran olen elämässäni oppinut, että **Jumalalla on antaa paljon** enemmän kuin mitä me osaamme odottaakaan. Sen tähden toivon ehdottomasti, että toimintaa kehitetään **Jumalan ehdoilla**. (Dynamite: 25.)

(83) Halusin palvella Jumalaa koko elämälläni ja oppia tuntemaan yhä enemmän Jumalaa ja **hänen suunnitelmiaan elämääni varten**. Koin, että lähetystyö oli asia, josta **Jumala oli minulle puhunut**. (Dynamite: 23.)

(84) Halusimme tehdä mainoksia, alkaa kilpailla, ja oikeastaan vain olla avoimia sille, **mitä Jumala halusi meidän tekevän**, sanoo Dave (Dynamite: 18).

Esimerkeissä 81–84 korostuu Jumalan aktiivinen toiminta yksilön elämässä. Jumalalla on ihmistä varten suunnitelma, jonka uskova oppii tuntemaan. Uskova henkilö toimii suunnitelmassa Jumalan tahdon toteuttajana, ja näin syntyy kuva *välitetystä* aktiivisuudesta, jossa kristityt nuoret ovat Jumalan aktiivisuuden välikappaleita.

Dynamite-lehdessä korostuu myös nuorten omasta toiminnastaan saama rohkaisu. Nuoret kokevat olevansa erilaisia ja kristillisyyden epäillään herättävän paheksuntaa muis-

sa, ei-kristityissä henkilöissä. Nuorten oma toiminta vahvistaa ja tukee kristillistä identiteettiä.

(85) Yhteisenä unelmanamme oli löytää lisää uskovia lautailijoita, joiden kanssa voimme perustaa organisaation **yhdistämään uskovia** alan harrastajia. Ajattelimme, että **organisaation kautta voimme rohkaista nuoria elämään uskovina**, tunnustamaan väriään harrastusmaailmassa ja myös viemään evankeliumia eteenpäin. – – Tavoitteena on koota sekä kristillisiä harrastusorganisaatioita että yksittäisiä harrastajia samaan verkostoon, jossa **ihmiset voivat rohkaista toisiaan**, rakentua keskinäisessä yhteydessä ja nauttimaan harrastuksestaan samanhenkisessä seurassa. (Dynamite: 24–25.)

(86) Meille on valtavan suuri ilo lukea maileja ja kirjeitä, jotka ovat tulleet ihmisiltä eri puolelta maailmaa; lapsilta, aikuisilta, vanhemmilta, vangeilta, kaikenlaisilta ihmisiltä, jotka kertovat miten **olemme vaikuttaneet rohkaisevasti heidän elämäänsä**, Dave hehkuttaa. (Dynamite: 20.)

Esimerkissä 85 kerrotaan lautailuyhdistyksestä, joka tarjoaa paikan kristityille nuorille harrastaa yhdessä lautailua. Esimerkissä kerrotaan, miten nuorten yhteinen toiminta ja toisten uskovien nuorten tapaaminen rohkaisisi heitä elämään kristittyinä. Esimerkissä 86 puolestaan kaikenikäiset uskoon tulleet saavat rohkaisua kristillisen lautailuryityksen toiminnasta.

Yhteinen tavoite lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta. Kristityillä nuorilla se on evankeliointi, kristinuskosta kertominen ja ei-uskovien saattaminen kristinuskon piiriin.

(87) **Evankeliointi** koetaan yleensä todella vaikeana. Erilaiset ahdistavat ajatukset ja kysymykset siitä, **mitä, miten ja milloin tulisi todistaa**, risteilevät kristityn mielessä, koska **hänen tulisi noudattaa Jeesuksen antamaa lähetyskäskyä ja viedä evankeliumi maan ääriin**. (Dynamite: 43.)

(88) Perustamiskokouksessa 1994 Gosbel Boardersin tavoitteeksi kirjattiin uskovien lautailijoiden yhdistäminen ja **evankeliumin eteenpäin vieminen**. Suuremmassa roolissa on ollut tähän asti ihmisten yhdistäminen, mutta sitä mukaa kuin **harrastajat kasvavat uskossaan syntyy luonnostaan myös evankeliointia**. (Dynamite: 24.)

(89) Toinen tapahtuman osallistuja kertoi vierailustaan palvelutalolla. Eräs vanhus, jonka luona hän kävi, ei ollut päässyt ulkoilmaan kuukauteen! Nuoret veivät hänet kävelyille ja siivosivat hänen kotinsa. Seurauksena oli, että **vanhus antoi elämänsä Jeesukselle**. (Dynamite: 43.)

Dynamite-lehden jutuissa evankeliointi tapahtuu toiminnan kautta, usein nuorten harrastusten avulla, kuten esimerkiksi 88. Lehden lautailijoista ja artisteista kertovat jutut kuvaavat myös evankeliointia siitä näkökulmasta, miten sitä voidaan tehdä nuorille läheisen toiminnan avulla. Evankeliointi esitetään kaikille kristityille yhteisenä tavoitteena, kuten esimerkiksi 87.

Uskovien nuorten toiminta esitetään Dynamite-lehdessä oikeana ja hyvänä verrattuna ulkoryhmän toimintaan. Tätä eroa korostavat kuvailevat sanavalinnat, kuten adjektiivit.

(90) Ihmisten tanssiessa musiikin tahdissa kiirii mieleeni kysymys: mikä erottaa tämän klubiin kaikista muista klubeista? Tupakansavu ja tuopit ainakin puuttuvat. Luulen myös, että motiivi ihmisten kokoontumiseen on **aivan toisenlainen**. (Dynamite: 50.)

(91) Perinteinen arvomaailma lautailumaailmassa oli **liian kaukana** kristillisestä arvomaailmasta ja veti Samia **liian paljon väärään** suuntaan (Dynamite: 24).

Esimerkissä 90 kuvataan perinteisen klubin ja kristillisen klubin eroja. Eroksi kirjoittaja erittelee päihitteettömyyden ja erilaisen motiivin tulla klubille. Tämä motiivi jätetään tekstissä nimeämättä. Sen erilaisuutta korostetaan sanavalinnalla *aivan toisenlainen*, jolloin se rakentuu vastakohtaksi kristittyjen motiiville kokoontua yhteen. Esimerkissä 91 puolestaan lautailumaailman arvot esitetään erilaisina, jopa eräänlaisena vastakohtana kristillisille arvoille (*liian kaukana*). Erilaisuutta korostetaan sanavalinnoilla *vetää väärään suuntaan*. Perinteinen lautailumaailma esitetään uhkana kristilliselle identiteetille. Se *vetää* väärään suuntaan, joten siitä täytyy aktiivisesti irtautua. Usein lehden teksteissä on havaittavissa tällainen kaksijakoisuus oikean ja väärän välillä. Oman ryhmän toiminta rakentuu oikeaksi ja ulkoryhmän toiminta vääräksi. Ulkoryhmän toimintaa eritellään tarkemmin luvussa 4.3.

Sekä Partio että Dynamite -lehdissä oman ryhmän toiminta on aktiivista ja kohdistuu ryhmän tärkeinä pitämiin asioihin. Partio-lehdessä partiolaiset toimivat vastuuntuntoisesti ja työskentelevät hyvin ryhmässä. Dynamite-lehdessä puolestaan kristityt nuoret laittavat lahjansa käyttöön perustamalla omia yrityksiä ja harrastusryhmiä sekä harjoittavat aktiivista uskonelämää tutustumalla uskonsa perusteisiin, evankelioimalla ja toimimalla seurakunnassa. Yhteinen toiminta tulee nuorten kristillistä identiteettiä. Lisäksi kristityt nuoret toteuttavat toiminnassaan Jumalan suunnitelmaa, jolloin aktiiviseksi osapuoleksi rakentuukin nuorten sijasta Jumala. Kummassakin lehdessä oman ryhmän toiminta näyttäytyy parempana ulkoryhmän toimintaan verrattuna. Partio-lehdessä oman ryhmän toiminta on aktiivista ja osaavaa ulkoryhmään nähden, ja Dynamite-lehdessä oman ryhmän toiminta on moraalisesti oikeampaa kuin ulkoryhmän toiminta.

3.3.4. *Minä* – toimija tekstissä

Yksikön ensimmäinen persoona on ryhmäilmion kannalta kiinnostava, kun tarkastellaan millainen suhde on minän ja ryhmän välillä. Tätä voidaan tutkia tarkastelemalla niitä semanttisia tehtäviä, joissa *minä* on mukana. Tällöin on tärkeää pohtia, millaisia merkityksiä minän valitseminen tuo tekstiin. Usein minän valinta viittaa argumentointiin eli vaikutta-

miseen. Tällöin yksilö perustelee väitettään omakohtaisella kokemuksella. (Pälli 2003: 63–64, 66.)

Dynamite-lehdessä yksikön ensimmäisen persoona on mukana aktiivisessa tekemisessä. Dynamite-lehdessä aktiivisuus liittyy uskoon:

(92) **Yritän muistaa rukouksissa** Shepaa ja hänen perhettään, Merja kertoo (Dynamite: 27).

(93) **Halusin tutustua kunnolla uskoni perusteisiin**, jotta **voisin nuorisotyössä opettaa** Raamattua selkeästi ja ohjata nuoria terveeseen ja aktiiviseen uskoon (Dynamite: 22).

(94) **Olen ymmärtänyt**, että Jumalan voima on enemmän kuin ohimenevät tunteet. Jumala haluaa ehdottomasti antaa **meille** tunnekokemuksia, mutta ne eivät ole Jumalan voiman ja pyhyiden edellytyksiä. **Olen ymmärtänyt**, mitä on terve hengellisyys. Se on ”turvallista hihhulointia” eli sitä, että **kohtaamme** ihmiset aidosti ihmisinä ja inhimilliset olosuhteet sellaisinaan, turvautuen kuitenkin kaikessa Jumalan suuruuteen ja voimaan. (Dynamite: 22.)

Esimerkissä 94 kysytään Suomen teologisen opiston opiskelijan kokemuksia opiskelun vaikutuksesta hänen elämäänsä. Opiskelija aloittaa ensin *minä*-muodossa (*olen ymmärtänyt*), mutta sitten hän selittää kokemustaan käyttäen monikon ensimmäistä persoona. *Me*-muodon paikalla voisi hyvin olla myös yksikön ensimmäinen persoona. Tämä monikon ensimmäisen persoonan käyttö tuo esiin kristittyjen yhteisöllisyyden – hengellisyyteen liittyvät kokemukset ovat yhteisiä.

Myös Partio-lehdessä yksikön ensimmäisellä persoonalla ilmaistu *minä* on usein aktiivinen toimija. Oman ryhmän jäsenet kuvautuvat aktiivisina, kerrotaanhan jäsenlehdessä juuri oman ryhmän jäsenten tekemisistä. Jos Dynamite-lehdessä aktiivisuus liittyi uskonelämään, Partio-lehdessä se on hyödyllisten taitojen oppimista ja hyvänä esimerkkinä olemista. Joskus harrastustoiminta kuvataan aktiivisena osapuolena, joka vaikuttaa positii-visesti puhujaan (esimerkki 98).

(95) Ja **olen oppinut** olemaan vahva ja huolehtimaan muista ihmisistä (Partio: 29).

(96) Partiossa **olin oppinut** paljon sopeutumista, joustamista ja yhteistyötaitoja, Maija miettii (Partio: 19).

(97) **Haluaisin oppia** myös suunnistamaan ja kertomaan yhtä hyviä tarinoita kuin meidän laumanjohtaja (Partio: 16).

(98) Mwembe Kansadan, 15, mielestä partio on tärkeä, koska partiossa on mielekästä tekemistä. – **Se estää minua** tekemästä huonoja asioita. (Partio: 29.)

Yksilö voi tekstissä ottaa itselleen jonkin roolin. Tämä roolin otto voi tapahtua esimerkiksi essiivimuotoisella predikatiiviadverbiaalilla. (Pälli 2003: 81.) Näitä ryhmään liittyviä rooleja tarkastelemalla saadaan selville, millainen suhde yksilöllä on sisäryhmän jäsenenä ulkoryhmään tai millaista toimintaa ryhmän jäsenyys pitää sisällään. Esimerkissä x roolin on ottanut *minä*, ja esimerkissä 100 puhuja käyttää *me*-muotoa.

(99) **Partiolaisena voin** opettaa ihmisille, miten heidän pitäisi käyttäytyä. Eli että ei saa tapella ja huutaa. (Partio: 29.)

(100) **Uskovina päämääränämme** tulisi olla Jeesuksen tunteminen ja siinä kasvaminen, ettemme jäisi uskossamme lapsenkenkiin. (Dynamite: 28.)

Tällainen roolinotto on kuitenkin harvinaista Partio ja Dynamite -lehtien teksteissä, sillä vastaavaa rakennetta esiintyy vain muutama koko aineistossa. Esimerkki 99 on kuitenkin siitä mielenkiintoinen, että siinä rooli ikään kuin antaa luvan opettaa ja valistaa muita, toimia esimerkkinä muille. Tätä tulkintaa tukee verbin *voida* valinta. Tähän modaaliseen verbiin sisältyy tulkinta puhujan tahdosta ja puheyhteisön normeja ilmaisevasta luvasta. Tämä velvollisuus kohdistuu moraalisesti vastuullisen toimijan tekoihin. (ISK 1481.) Sävy on kuitenkin positiivinen, sillä verbiksi on valittu *voida*, esimerkiksi verbien *täytyy* tai *pitää* sijasta, jotka puolestaan merkitsevät välttämättömyyttä ja pakkoa (ISK: 1481, 1498). Toisessa esimerkissä x roolin ottaja ei ole *minä*, vaan *me*. Tämä rooli muistuttaa tutustumaan aktiivisesti uskoonsa, sillä puhuja käyttää konditionaalin sisältävää välttämättömyyttä ilmaisevaa rakennetta *tulisi olla* (ISK: 1500, 1512). Mielenkiintoista verrattuna esimerkkiin 99 on se, että roolin on ottanut *me*-ryhmä. Yhtä hyvin lauseessa voisi monikon ensimmäisen persoonan paikalla olla yksikön ensimmäinen persoona. Monikon ensimmäisen persoonan valinta korostaa kristittyjen ryhmän yhtenäisyyttä ja tekemisen yhteisyyttä. Yhteenkuuluvuuden tunteen rakentumista voidaan puolestaan tarkastella tutkimalla sitä, mitä tämä rooli pitää sisällään. Partiolainen kantaa huolta yhteiskunnasta ja valistaa muita. Kristityn tulee olla aktiivinen hengellisessä elämässään. Jos nämä asiat ovat hyviä, silloin yksilö haluaa samaistua tähän ryhmään ja kuulua siihen. Yksilö omaksuu mielellään hyviä asioita sosiaaliseen identiteettiinsä ja siten kokee yhteenkuuluvuutta ryhmänsä kanssa.

4. ULKORYHMÄN RAKENTUMINEN

Ulkoryhmä tarkoittaa sellaista ryhmää, johon yksilö ei kuulu (ks. luku 2.1.). Se voidaan rakentaa tekstissä nimeämällä, viittaamalla ja kuvailemalla omaan ryhmään kuulumattomia henkilöitä. Partio-lehdessä esiintyy hyvin vähän ulkoryhmää koskevia mainintoja, kun taas Dynamite-lehdessä puhe ulkoryhmästä on yksi merkittävimmistä keinoista rakentaa sisäryhmää. Lehdissä rakentuu kaksi erilaista ulkoryhmää. Toinen ryhmä on sellainen ryhmä, joka ei ole me. Tämä ryhmä voi kuvautua negatiivisesti ja se esitetään jonkinlaisessa suhteessa omaan ryhmään, esimerkiksi avuntarvitsijana tai oman ryhmän uhkaajana. Toinen ryhmä on *neutraali* ryhmä, johon kuuluu kuka tahansa. Tähän neutraaliin ryhmään voi kuulua yhtä hyvin lehden lukija, tekstin kirjoittaja tai ulkoryhmän jäsen.

4.1. Ulkoryhmän nimeäminen

Dynamite-lehdessä omaan ryhmään kuulumattomista henkilöistä käytetään nimiä *ei-uskova* tai *uskosta osaton*. Vastaavasti kun lehdessä käytetään adjektiivia *kristillinen* kuvaamaan oman ryhmän asioita, adjektiivi *ei-kristillinen* viittaa ulkoryhmän toimintaan. Muu kuin oma toiminta erotetaan nimityksellä, kuten esimerkissä 103.

(101) Mielenkiintoisia keskusteluja on syntynyt omien **ei-uskoviin** ystävien sekä aivan tuntemattomien ihmisten kanssa esimerkiksi junamatkoilla (Dynamite: 23).

(102) Kun seurakunnassa kysyy, kuinka monella aktiivilla on ystävyysuhde **uskosta osattoman** kanssa, on vastauksena syvä hiljaisuus (Dynamite: 43).

(103) Gosbel Boarders on näkynyt **ei-kristillisissä** yhteyksissä enimmäkseen kilpailutoiminnan kautta – – (Dynamite: 24).

Partio-lehdessä ei esiinny vakiintuneita nimityksiä ulkoryhmän jäsenistä. Muista kuin partiolaisista puhutaan lehdessä hyvin vähän, eikä partioon kuulumattomista henkilöistä rakennu yhtä selvästi toista merkityksellistä osapuolta kuten Dynamite-lehdessä. Partioon kuulumattomiin henkilöihin viitataan esimerkiksi pronomiinilla *jotkut* (esimerkki 104).

(104) Täällä **jotkut kaverit** ajattelevat, että partio on pikkulasten harrastus. Jos näin olisi, niin eihän meillä olisi johtajiakaan, koska he ovat nuoria ja aikuisia! (Partio: 17.)

(105) Stanley Bwalya, 14, kertoi oppineensa partiossa auttamaan **toisia ihmisiä** (Partio: 17).

Partio-lehdessä henkilöt ja asiat, joita ei erityisesti nimetä partioon kuuluviksi, kuuluvat useimmiten neutraaliin ryhmään, johon voi kuulua sekä partiolaisia tai partioon kuulumattomia henkilöitä. Näin on esimerkiksi 105, jossa avun kohteena voi olla yhtä hyvin toinen partiolainen tai partioon kuulumaton henkilö. Partioon kuulumattomuutta ei erityisesti mainita. Dynamite-lehdessä puolestaan ryhmä, jota ei nimetä kristilliseksi, on useimmiten *muut*, ulkoryhmä. Muu kuin oman ryhmän toiminta tai jäsenet erotetaan toisistaan nimityksillä *kristillinen – ei-kristillinen*.

4.2. Ulkoryhmään viittaaminen

Ulkoryhmä voidaan konstruoida tekstissä pronomiinilla *he*, samoin kuin sisäryhmän konstruointiin voidaan käyttää persoonapronominia *me*. *He*-pronominin korrelaatit löytyvät kuitenkin usein tekstistä, kun taas monikon ensimmäisellä persoonalla viitataan useammin tekstin ulkopuolisiin ryhmiin. Tämän vuoksi *he*-pronomini ei toimi samalla lailla ryhmän rakentajana kuin *me*-pronomini. (Pälli 2003: 120.) Esimerkissä 106 on tyypillistä *he*-pronominin käyttöä. Esimerkissä *he*-pronomini ei varsinaisesti rakenna ryhmää vaan toimii pääsanansa korrelaattina. *He*-pronominin käyttöön liittyy kuitenkin toiseuden merkitys, joka voi korostaa kirjoittajan kuulumattomuutta ryhmään. Esimerkissä 107 syntyy tällainen *heidän* ja *meidän* välinen korostunut ero, kun ei-kristitty bändi ihmettelee kristityn bändin jäsenten alkoholista kieltäytymistä.

(106) Uskon, että nykyään suurin syy siihen, miksi nuoret saattavat ajautua ”maailmaan” on se, että **he** eivät löydä paikkaansa seurakunnasta (Dynamite: 50).

(107) Kun keikan jälkeen hengailimme Poetsin jäbien kanssa, **he** ihmettelivät kovasti, kun **meidän** kurkustamme ei mennyt alas alkoholia (Dynamite: 31).

Tekstissä ulkoryhmäksi voi rakentua ryhmä, joka nimitykseltään voisi olla kirjoittajan oma ryhmä (Pälli 2003: 119–120). Pelkkä ryhmän nimitys ei tee ryhmästä omaa. Esimerkeissä 108 ja 109 kristityt nuoret kertovat sellaisista kristityistä, joita he eivät itse koe olevansa. Näin ulkoryhmäksi rakentuukin tietynlaiset kristityt.

(108) Kun Dave varttui, hän näki kaduilla **kristittyjä, jotka huusivat asioita** helvettiin joutumisesta. Myös koulussa hän kohtasi ihmisiä, **jotka olivat vihamielisiä ja tuomitsevia, ja alensivat muita Jumalan nimissä**. – Ajattelin, että jos Jumala on olemassa, en ainakaan halua tuntea sitä Jumalaa johon nuo ihmiset vetosivat. (Dynamite: 19.)

(109) Jotta kristityt vapautuisivat evankelioinnin suorituspainesta, **heidän** tulee luopua vääränlaisesta tulostuullisuudesta. Usein lähetyksensä toteuttavilla kristityillä on pakottava tarve saada joku ”käännytetyksi”. (Dynamite: 43.)

Esimerkissä 108 kerrotaan uskoon tulleesta Davesta, joka muistelee ensimmäisiä kokemuksiaan kristityistä. Nämä Daven kohtaamat kristityt olivat vihamielisiä ja pelottavia. He veivät käyttäytymisellään Davea pois päin uskon löytymisestä. Konteksti vaikuttaa esimerkin tulkintaan. Tekstissä rakentuu kaksi kristittyjen ryhmää: se ryhmä, johon Dave kuuluu nykyään itse ja se kristittyjen ryhmä, johon Dave ei kuulu (Daven mukaan vihamieliset ja tuomitsevat kristityt). Ulkoryhmä-tulkinnan synnyttävät myös ryhmää täsmentävät relatiivilauseet (*jotka huusivat asioita helvettiin joutumisesta, jotka olivat vihamielisiä ja tuomitsevia, ja alensivat muita Jumalan nimissä*). Näin kristittyjen ryhmän sisältä löytyy useita erilaisia alaryhmiä, jotka voivat olla hyvinkin erilaisia keskenään toiminnaltaan ja arvoiltaan.

Esimerkin 109 kirjoittaja on kristitty. Esimerkissä puheena oleva ryhmä tarkentuu kristityiksi, jotka kokevat suorituspainetta evankelioimisesta. Kirjoittaja ei kuitenkaan kuulu tähän ryhmään. Tätä tulkintaa tukee *he*-pronominin käyttö (*heidän tulee luopua*). Toisin kuin puheaktipronomit, kolmannen persoonan pronominit *hän* ja *he* viittaavat puhetilanteen kolmanteen osapuoleen, joka ei ole puhuja tai puhuteltava. (ISK: 706.) Näin puhuja rajaa itsensä tämän suorituspainetta kokevan kristittyjen ryhmän ulkopuolelle. Tätä tulkintaa tukee myös lehden konteksti, sillä *me*-muotoa käytetään lehdessä runsaasti. *Me*-muodolla puhuja olisi voinut tehdä ongelmasta yhteisen, mutta monikon kolmannen persoonan käyttö rajaa hänet ryhmän ulkopuolelle.

Ulkoryhmä voidaan konstruoida tekstissä monin tavoin. Mielipidekirjoituksissa yleinen tapa on käyttää puhuttelua *te*-pronominilla (Pälli 2003: 128). Aineistossani, jonka konteksti on jäsenlehti, tällaista ulkoryhmän rakentamista ei tapahdu juuri lainkaan. Partiolehdessä *te*-pronominilla viitataan kuitenkin partion sisäisiin ryhmiin, esimerkiksi toiseen partiolaisiin (ks. sivu 51). Vähäinen *te*-viittausten puute ehkä kertoo ryhmien yhtenäisyydestä: ei ole tarvetta puhutella erikseen sellaista osaa omasta ryhmästä, johon ei kuulu. Lukijat ovat kirjoittajan omaa ryhmää.

Ulkoryhmä voidaan rakentaa myös passiivilla. Passiivin käyttö tekee kuvatusista ulkoryhmästä epämääräisen. Tekstiin rakennettu ulkoryhmä toimii usein eri tavalla tai väärin kirjoittajan näkökulmasta. Passiivin käyttö jättää avoimeksi ja hämärtää ulkoryhmän rajoja. (Pälli 2003: 132–133.)

(110) Evoluutioteorian opetuksesta tekee vaarallisen se, **ettei** sitä **opeteta** vain tieteellisenä teoriana siitä miten elämä olisi voinut kehittyä, vaan maailmankatsomuksena siitä mikä oli elämän kehityksen takana (Dynamite: 21).

(111) Luojan olemassaolo **halutaan** kieltää keinolla millä hyvänsä, vaikka se edellyttäisi turvautumista kyseenalaiseen tai jopa väärennettyyn tieteelliseen todisteluun (Dynamite: 21).

Kummassakaan esimerkissä 110 ja 111 ei nimetä toimijaa, jonka toimintaa tekstissä arvioidaan. Koska kyse on voimakassävyisestä arvostelusta (*keinolla millä hyvänsä, väärennetty todistelu*), tällainen toimijan rakentaminen passiivilla voi toimia retorisenä keinona. Passiivi on keino kuvata asiantiloja ilmaisematta tekijän identiteettiä. Tekijä on lauseessa keskeinen osallistuja, mutta sen identiteetti jää auki ja kontekstista pääteltäväksi. (ISK: 1254–1255.)

Dynamite-lehdessä esiintyy myös viittauksia, joissa viitataan neutraaliin ulkoryhmään. Tämä ulkoryhmä ei rakennu kärjistetyksi ryhmäksi me ja muut -asetelmaan, vaan on neutraali paikka, jonka voi täyttää kuka tahansa: lukija, kirjoittaja tai omaan ryhmään kuulumaton henkilö.

(112) Jumalan valtakunnassa on **jokaiselle** olemassa oma paikka (Dynamite: 4).

Jokainen-pronomini tarkastelee sanottua yksilön kannalta. Esimerkissä 112 ilmaistaan, että jokaiselle löytyy paikka Jumalan valtakunnassa. Tällöin *jokainen*-pronomini ulottuu kattamaan lukijan lisäksi myös ulkopuoliset, kristittyjen ryhmään kuulumattomat henkilöt. Lauseessa *jokainen*-pronomini viittaa avoimesti kehen tahansa. Se kutsuu samaistumaan kenet tahansa lukijan, mahdollisesti myös ulkoryhmään kuuluvan.

Dynamite-lehdessä viitataan ulkoryhmään *he*-pronominin ja passiivin avulla. Viittauksen avulla tuodaan esiin myös oman sisäryhmän sisäisiä ryhmittymiä, jotka toisinaan rakentuvat tekstissä ulkoryhmiksi, sellaisiksi ryhmiksi, joihin tekstin puhuja ei kuulu. Partio-lehdessä ei esiinny vastaavaa tapaa rakentaa ulkoryhmää.

4.3. Ulkoryhmän kuvaaminen

Ulkoryhmä kuvautuu Dynamite-lehdessä usein negatiivisena. Muiden arvellaan paheksuvan ryhmän toimintaa tai he toimivat väärin. Usein ulkoryhmän toiminta esitetäänkin negatiivisena verrattuna sisäryhmän toimintaan (Pälli 2003: 124).

(113) Richard oli tullut aiemmin uskoon ja hän haastoi opettajansa kunnan keskusteluun. Tämän seurauksena **opettaja otti Richardin loppuvuodeksi piikittelynsä kohteeksi**. Tällainen **nöyryytys olisi voinut musertaa** 16-vuotiaan uskovon identiteetin kokonaan. (Dynamite: 4.)

(114) **Luojaan olemassaolo halutaan kieltää** keinolla millä hyvänsä, vaikka se edellyttäisi **turvautumista kyseenalaiseen** tai jopa **väärennettyyn** tieteelliseen todisteluun (Dynamite: 21).

(115) Vastaanotto on ollut Samin mukaan **enimmäkseen myönteistä**. – **Kukaan ei tullut moittimaan**, vaikka järjestämässämme lumilautacrossin Sm-kilpailuissa soitimme koko päivän gospel-musiikkia. Ehkä se kertoo jotakin **hyväksynnän tasosta**. (Dynamite: 24.)

(116) Perinteinen arvomaailma lautailumaailmassa **oli liian kaukana** kristillisestä arvomaailmasta ja veti Samia liian paljon **väärään suuntaan** (Dynamite: 23).

Esimerkissä 113 opettaja kiusaa uskovaa oppilastaan ja esimerkissä 114 evoluutioteoriaan uskovat yrittävät saada ihmisiä uskomaan siihen kyseenalaisia keinoja (*kyseenalainen, väärennetty tieteellinen todistelu*) käyttämällä. Esimerkissä 115 kristillisten lumilautailuseuran toiminta on otettu vastaan lumilautailupiireissä *enimmäkseen myönteisesti*. Sanavalinta kertoo siitä, että myös kielteistä huomiota on ollut. Yhdistyksen perustaja Sami kertoo myös, ettei moitteita tullut gospel-musiikin soittamisesta lumilautailutapahtumissa. Rivien välistä voidaan tulkita, että moitteita ehkä odotettiin ja on huomionarvoista, ettei niitä tullut. Viimeisessä lauseessa Sami tulkitsee moitteiden puuttumisen hyväksymisen osoitukseksi. Tämä synnyttää lukijalle tulkinnan, että kristillinen lautailutoiminta on jollain lailla erilaista ja toiset lautailijat eivät välttämättä hyväksyisi sitä. Sami on kuitenkin varovainen tässä hyväksymisen tulkinnassaan: hän käyttää epävarmuutta ilmaisevia sanoja *ehkä* ja *jotakin*. Esimerkissä 116 lautailumaailman arvot kuvataan lähes hyvin toisenlaisiksi, lähes vastakohtaisiksi kristillisten arvojen kanssa. Tämän tulkinnan synnyttävät sanavalinnat *liian kaukana* ja *väärä suunta*. Tämä perinteinen lautailumaailma näyttäytyy myös uhkaavana kristilliselle identiteetille, sillä se *vetää* Samia väärään suuntaan. *Vetää*-verbi antaa kuvan aktiivisesti väärään suuntaan vievästä maailmasta ja passiivisesta väärään maailmaan joutuvasta Samista.

Dynamite-lehdessä ulkoryhmä on myös sisäryhmän avun kohteena. Esimerkissä 117 kerrotaan palvelutapahtumasta, jossa osallistujat auttoivat paikallisia asukkaita mm. pesemällä autoja. Esimerkissä 118 kerrotaan kummilapsitoiminnasta.

(117) Viime kesäkuussa Turun seudulla järjestetyssä Urbaani unelma -tapahtumassa **kohdattiin, autettiin ja palveltiin paikallisia asukkaita**. Ihmisten reaktiot olivat **ihmetteleviä**, sillä ei ole jokapäiväistä saada ilmaiseksi muun muassa leipää, Raamattuja ja autonpesua. (Dynamite: 42.)

(118) Merja ja Mia **saivat kummilapsekseen** 5-vuotiaan intialaistytön Shepan. He maksavat kuukausittain 20 euroa järjestön tilille, josta **apu** sitten toimitetaan eteenpäin. **Sis-**

kosten avun turvin Shepa pystyy käymään koulua, mikä muuten olisi hänen perheelleen rahallisesti mahdotonta. (Dynamite: 27.)

Avunkohteena oleva ulkoryhmä on kiitollinen saamastaan avusta. Usein auttamisen kohde kiinnostuu kristinuskosta ja palveleminen tuo auttajalle hyvän mielen:

(119) Molemmat nuoret toivovat, että Urbaani unelma kantaisi hedelmää myös heidän elämässään. – **Ihmisten kiitollisuus ja liikuttuneisuus** avasi silmäni näkemään, miten suuri merkitys pienillä rakkauden teoilla voi olla arkielämän keskellä. Palveleminen pitäisi laittaa käytäntöön kaikkein arkisimmissa suhteissa, jotta siitä voisi tulla elämäntapa, Jan painottaa. – – Palvelutempauksia järjestettiin yhteensä 140. Se, että kaikki tempaukset olivat ilmaisia, **herätti laajasti ihmetystä** jo tapahtuman suunnitteluvaiheessa. – Tempausten myötä 50 ihmistä **vastasi ensimmäistä kertaa kutsuun tulla Jeesuksen luokse**. Monet muutkin kiinnostuivat Jeesuksesta. (Dynamite: 43.)

(120) Koulutus auttaa lasta ja hänen lähiympäristöään saavuttamaan paremman toimeentulon ja ihmisarvoisemman elämän. Kun koulutukseen liittyy mahdollisesti **myös kristillisen uskon löytäminen**, vaikutukset ovat sitä suuremmat. Esimerkiksi Nepalín Ihoimi-heimon parissa seurakunnan johtajat ovat entisiä kummilapsia. (Dynamite 27.)

Esimerkissä 119 palveleminen sai Turun seudun asukkaat kiinnostumaan uskosta. Asukkaita kuvataan *kiitollisiksi ja liikuttuneiksi* ja he *ihmettelevät* tapahtumien maksuttomuutta. Tempauksessa palvellut nuori puolestaan ymmärsi palvelun merkityksen ja haluaisi ottaa sen elämäntavakseen. Tekstissä mainitaan tarkat luvut siitä, kuinka monta tempausta järjestettiin ja kuinka montaa ihmistä tempaukset puhuttelivat (*50 ihmistä vastasi ensimmäistä kertaa kutsuun*). Luvut antavat konkreettista kuvaa tapahtuman onnistumisesta. Esimerkissä 120 kerrotaan puolestaan, että kummilapsi voi paremman toimeentulon lisäksi löytää kristinuskon koulutuksen avulla. Auttaessaan kristityt nuoret toteuttavat kristinuskoon:

(121) Siskosten kummisuus on vasta aluillaan, mutta motiivit auttamiselle ovat vahvat. Tärkeimpänä **syynä näen Jeesuksen kehotuksen** jakaa omastaan ja pitää huolta lähellä – ja kauempanakin – olevista lähimmäisistä. (Dynamite: 27.)

Partio-lehdessä sen sijaan ei juuri kuvata ulkoryhmää. Usein partioon kuulumattomat henkilöt ovat partiolaisten toiminnan kohteena, kuten avun tarvitsijoina.

(122) Partiolaiset lähtivät seuraamaan jälkiä ja löysivät kesähuvilasta kaksi **hytisevää miestä**. Nämä olivat murtautuneet mökkiin lämmittelemään, mutta **eivät olleet saaneet sytytettyä takkaan tulta**. Partiolaiset tekivät tulen ja lähtivät hälyttämään apua. **Ilman heitä miehet olisivat tuskin jaksaneet kotiin**. (Partio: 20.)

(123) Stanley Bwalya, 14, kertoi oppineensa partiossa **auttamaan toisia ihmisiä**. – Nyt voin opettaa myös ystäväilleni partiossa oppimiani asioita, Stanley kertoo.

(124) Gifts for Peace on maailman partiolaisten yhteinen **rauhanhanke**, jolla juhlistetaan partioliikkeen satavuotissynttäreitä vuonna 2007. Suomessa hanke kulkee nimellä

Rauhanrakentaja. Hankkeeseen voi osallistua lippukunnan tai piirin omalla projektilla tai osallistumalla Suomen Partiolaisten projektiin, joka toteutetaan **yhteistyössä Unicefin** kanssa. **Yhteistyöprojektissa tuetaan** Venäjän Karjalassa vaikeista oloista tulevien **lasten terveys- ja neuvontapalveluja ja koulunkäyntiä**.

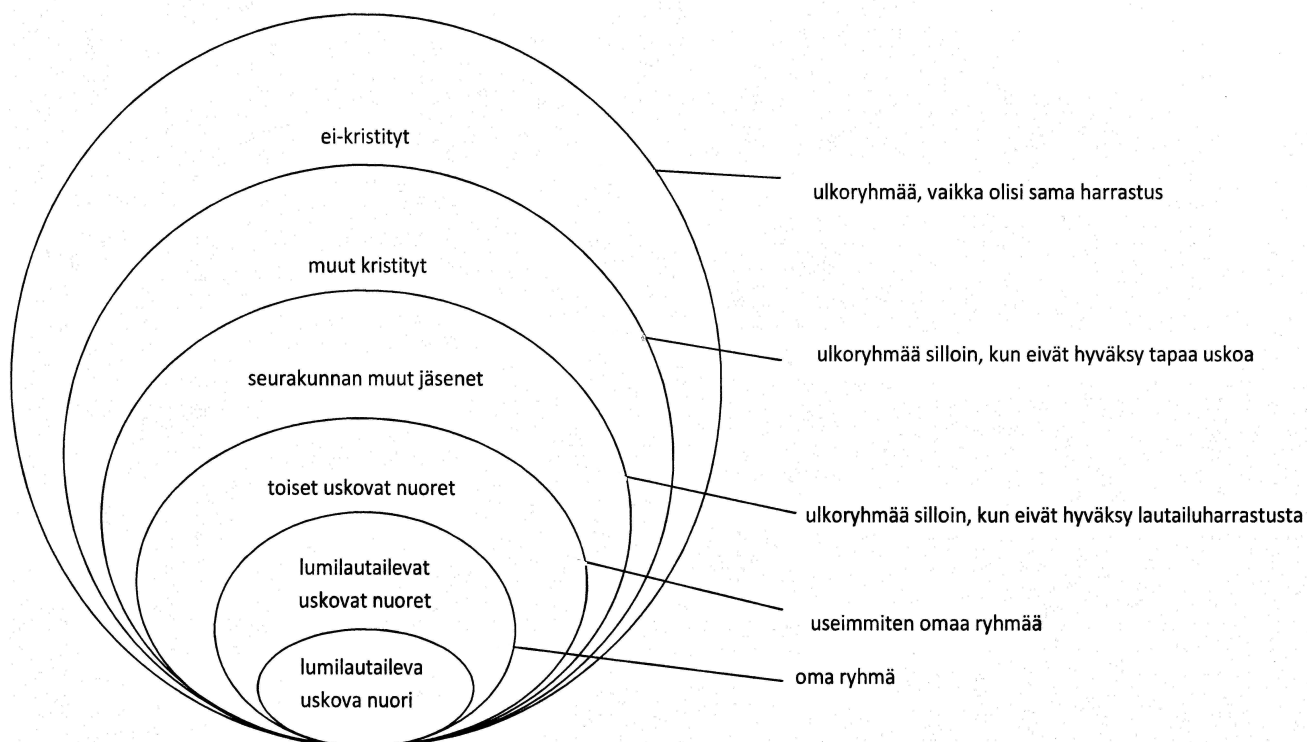
Esimerkissä 122 miehet selviytyvät partiolaisten avun turvin avannosta. Esimerkissä 123 partiolaisen ystävät saavat apua ja tietoa partiolaiselta, ja esimerkissä 124 Venäjän Karjalan lapset saavat partiolaisilta avustusta terveydenhuollon ja koulunkäyntipalvelujen tukemiseen.

Ulkoryhmä kuvautuu Partio-lehdenkin teksteissä yhden kerran negatiivisesti: toiset nuoret eivät välttämättä ymmärrä partioharrastusta:

(125) Täällä **jotkut ajattelevat, että partio on pikkulasten harrastus**. Jos näin olisi, niin eihän meillä olisi johtajiakaan, koska he ovat nuoria ja aikuisia! (Partio: 17.)

Partio-lehdessä ulkoryhmä mainitaan hyvin harvoin. Kerran aineistossa se esiintyy negatiivisesti, mutta muuten suurin osa siitä ryhmästä, jonka ei kerrota olevan *me*, on *neutraalia* ryhmää, johon voi hyvin kuulua partiolaisiakin. Partiolaisuuteen ei vain ole otettu kantaa, eikä sillä ole ollut merkitystä asian kannalta. Sitä vastoin Dynamite-lehdessä ulkoryhmän kuvaaminen on merkittävä keino rakentaa oman ryhmän yhteenkuuluvuuden tunnetta. Ulkoryhmä kuvataan lehdessä usein negatiivisena, ja sitä vasten oma ryhmä näyttäytyy positiivisena ryhmänä. Negatiivisen, uhkaavan ulkoryhmän jäsenet eivät hyväksy kristittyjen nuorten toimintaa: he piikittelevät, moittivat ja yrittävät kieltää Jumalan olemassaolon. Toinen lehdessä esiintyvä positiivisempi ulkoryhmä on kristittyjen avun kohteena. He ovat kiittollisia saamastaan avusta ja usein ottavat vastaan evankeliumin. Tämä positiivinen ulkoryhmä on sellainen ryhmä, jonka jäsenet mahdollisesti joskus tulevat osaksi sisäryhmää, eli kääntyvät kristityiksi. Kolmas lehdessä esiintyvä ryhmä on *neutraali muut*, johon voi kuulua sekä ulkoryhmän että sisäryhmän jäseniä. Kuitenkin useimmiten ilmaistaan esimerkiksi nimitysten avulla, onko kyseessä ulkoryhmä vai sisäryhmä.

Ulkoryhmäisyys on Dynamite-lehdessä hyvin monitasoinen ilmiö. Erottelua meihin ja muihin tehdään monin eri perustein, kuten iän, harrastusten, uskontokunnan ja uskossa olemisen perusteella (vrt. Niemi 2003: 51–55). Tällöin ulkoryhmäksi voivat rakentua myös toiset kristityt. Kuvio 1 kuvaa ulkoryhmien rakentumista Dynamite-lehdessä lumilautailevan uskovan nuoren näkökulmasta:

Kuvio 1. Ulkoryhmiä Dynamite-lehdessä.

Kuviossa 1 kuvataan erilaisia potentiaalisia ulkoryhmiä Dynamite-lehdessä. Lumilautailevan nuoren näkökulmasta omaa ryhmää ovat toiset lumilautailevat kristityt nuoret. Toiset ei-lumilautailevat kristityt nuoret ovat myös hyvin lähellä omaa ryhmää. Seurakunnan muut jäsenet, usein vanhemmat aikuiset, voivat rakentua tekstissä sisäryhmäksi tai ulkoryhmäksi. Sisäryhmää he ovat silloin, kun he auttavat nuorta löytämään oman paikkansa seurakunnasta. Ulkoryhmäksi he rakentuvat tekstissä silloin, kun he eivät hyväksy nuoren lumilautailuharrastusta. Myös muut kristityt ovat lähtökohtaisesti sisäryhmää, mutta heistäkin voi rakentua ulkoryhmä. Näin on silloin, kun heidän toimintansa ja tapansa toteuttaa uskontoa on ristiriidassa nuoren oman ajatusmaailman kanssa. Ei-kristityt rakentuvat teksteissä poikkeuksetta ulkoryhmäksi nimitysten, viittausten ja kuvailun avulla.

5. LUKIJAN KUTSUMINEN OSAKSI RYHMÄÄ

Partio ja Dynamite -lehdissä rakennetaan yhteenkuuluvuutta ottamalla tekstissä lukijaan kontaktia eri tavoin. Tällainen kontaktinotto voi olla lukijan suoraa puhuttelemista tai epä-suoraa viittaamista lukijaan avointen viittausten avulla.

5.1. Puhuttelu

Partio ja Dynamite -lehtien teksteissä käytetään runsaasti yksikön ja monikon toista persoonaa lukijan puhutteluun. Toisella persoonalla voidaan puhutella lukijoita ja ryhmiä erilaisten tavoitteiden ohjaamina.

Lukijan suora puhutteleminen on tehokas retorinen keino. Siinä otetaan suora kontakti lukijaan puhuttelemalla häntä (ISK: 708). Tällöin yksilölle syntyy tunne siitä, että juuri häntä ajatellaan:

(126) Mitä Jumala on antanut **sinulle** muuttaaksesi vähän tätä maailmaa (Dynamite: 4)?

(127) Myös **sinun** vartiosi ja laumasi voi helposti tutustua muiden maiden partiolaisiin (Partio: 17).

Puhuttelu rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta siten, että puhuttelun avulla lukijaa kutsutaan ryhmän jäseneksi. Puhuttelun avulla lukijalle syntyy tunne, että hänkin kuuluu tähän samaan ryhmään, jota lehdessä kuvataan.

Partio ja Dynamite -lehdissä puhutellaan lukijaa eri tavoin. Dynamite-lehdessä se on huomattavasti yleisempää kuin Partio-lehdessä. Dynamite-lehden runsaaseen yksikön toisen persoonan käyttöön voi vaikuttaa uskonnollinen konteksti, jossa saarna-tekstilajissa puhutellaan kuulijaa suoraan (ks. Suojanen 1975: 244). Esimerkit 128 ja 129 ovat peräisin opetusteksteistä ja niissä käsitellään uskoon liittyvää aihetta: yleisen mielipiteen hylkäämistä ja luomiskertomusta. Tekstien tyyli muistuttaa saarnaa, ja ne sisältävät paljon lukijan puhuttelua yksikön ensimmäistä persoonaa käyttäen:

(128) Jos haluat ulos muotistasi vapauteen niin **tiedä** ja ole varma, että muotin ulkopuolella on aina enemmän tilaa hengittää kuin sisäpuolella (Dynamite: 11).

(129) Mikä on **sinun** paikkasi tässä maailmassa? Kuinka paljon arvostat itseäsi ja toisia ihmisiä ympärilläsi? Vastaus riippuu hyvin pitkälle siitä, missä uskot alkuperämme olevan. (Dynamite: 21.)

Dynamite-lehdessä lukijoiden puhuttelua monikon toisella persoonalla esiintyy hyvin vähän: vain kerran lehden toimittajan pyytäessä haastateltavilta terveisiä lehden lukijoille. Tällöinkin toinen haastateltavista lähettää terveisensä *sinä*-muodossa:

(130) Jotain terveisiä Dynamiten lukijoille? – **Pysykää** lähellä Herraa! **Olkaa** rohkeita ja lujia! **Antakaa** koko elämä^{ne} Jumalan käyttöön! – –

– Olet Jumalalle tärkeä ja käyttökelpoinen. **Anna** elämä^{si} hänelle sellaisena kuin se on! (Dynamite 22–23.)

Sen sijaan Partio-lehdessä lukijan puhuttelua esiintyy vähän. Lehdessä käytetään lukijoiden puhutteluun yksikön toista persoonaa yleisemmin monikon toista persoonaa. Tällöin on usein kyse lippukunnasta, partiolaisten paikallisesta organisaatiosta tai yleisistä olosuhteista.

(131) Kutsuisiko **teidän** lippukuntanne kesäleirille maahanmuuttajia vai tempaistaisiinko partioviikolla rauhan merkeissä (Partio: 31)?

(132) Partiossa on hyvää se, että päätetään yhdessä ja siellä saa olla oma itsensä. Siellä kaikki auttavat toisiaan, eikä ole pahempia riitoja. **Teilläkin** varmaan autetaan toisia ja saa olla oma itsensä. – – Ja partiossa on kivoja poikia! Sitä riemua sinulla ei varmaan ole, koska **teillä**hän tytöt ja pojat ovat eri lippukunnissa. (Partio: 17.)

Esimerkki 132 on nuoren partiotytön kirjeestä kongolaiselle partiolaiselle jutussa *Hei partioystävä maailmalla*. Kirjoittaja puhuttelee monikon toisella persoonalla kirjeen vastaanottajaa. Partio-lehdessä puhutaan usein esimerkiksi *meidän laumasta* tai *meidän lippukunnassa* tapahtuvasta toiminnasta *meillä* tapahtuvana toimintana. Vastaavasti toisen partioyhmän toimintaan voidaan viitata sanamuodolla *teillä*, kuten esimerkissä 132. *Meillä* ja *teillä* -muodoilla viitataan usein paikkaan tai hallintapiiriin (ISK: 709). *Meillä* ja *teillä* -muotojen käyttö kuvaa partiolaisten vahvaa tunnetta omasta paikallisesta järjestöstä ryhmänä, joka erottuu muista partiolaisten ryhmistä. Omalla ryhmällä on niin vahva yhteenkuuluvuuden tunne, että siitä voidaan käyttää ilmaisua *meillä*. Vastaavasti toiset partioyhmät hahmottuvat omiksi kokonaisuuksiksi, joita voi puhutella sanamuodolla *te*.

Puhuttelua käytetään Partio ja Dynamite -lehdissä erilaisissa tilanteissa. Toista persoonaa esiintyy lehtien teksteissä etenkin retorisisissa kysymyksissä, joiden tarkoituksena on herätellä lukijaa pohtimaan asiaa omalta kannaltaan:

(133) Mitä kertoisit partiosta minuutissa (Partio: 20)?

(134) Mitä Jumala on antanut **sinulle** muuttaaksesi vähän tätä maailmaa (Dynamite: 4)?

(135) Mikä on **sinun** paikkasi tässä maailmassa? Kuinka paljon arvostat itseäsi ja toisia ihmisiä ympärilläsi? Vastaus riippuu hyvin pitkälle siitä, missä uskot alkuperämme olevan. (Dynamite: 21.)

Puhuttelua esiintyy myös ohjeissa, ja toisinaan Dynamite-lehdessä lukijaa puhutellaan suoraan neuvomalla häntä. Esimerkki 136 on tekstistä, jossa lukijoita neuvotaan vapautumaan yleisen mielipiteen luomasta muotista. Teksti on kirjoitettu kauttaaltaan kirjoittajan ja lukijan vuoropuheluksi. Tekstin alussa puhuttelu on retorista, mutta lopussa se muuttuu konkreettiseksi ohjeiksi.

(136) Jos nyt ei puhuta synnin tekemisestä vaan tavoista puhua, pukeutua, käyttäytyä tai ilmaista itseään, niin kuka on **sinun** jumalasi, joka **sinua** näillä saroilla hallitsee? Kaikkivaltiasko tai Pyhä Henki? Vai kenties oma tahtosi? Hah, saanen epäillä. Tavalla tai toisella **sinua** hallitsee YLMI⁸ eikä kukaan muu – vielä. – –

Jos **et** kelailemalla tai pelkällä suun tunnustuksella onnistu sydäntäsi muotista vapauttamaan, niin tässä pari vinkkiä. Mummo, **mene** kokouksiin farkuissa ja **kuuntele** korvalappuilla hengellistä rokkia. Punkkari tai hoppari, **ala** kulkea kokouksissa puku päällä ja **harjoittele** Hengellisen Laulukirjan lauluja. Vasta konkreettisesti rikottuasi YLMIÄSI, väärää mielenrauhaasi ja kelpaavuutesi lähdetä vastaan, **olet** todellisesti vapaa.

Myös Partio-lehdessä käytetään yksikön toista persoonaa, kun neuvotaan lukijaa tai häneen otetaan jonkin muun syyn takia suora kontakti.

(137) Myös **sinun** vartiosi ja laumasi voi helposti tutustua muiden maiden partiolaisiin. Esimerkiksi osoitteesta - - löydät partiolaisten kirjeenvaihtoilmoituksia, partiomerkkiswappareita sekä laumoja ja vartioita, jotka tarvitsevat tietoa muista partiomaista muistelempäivän projekteihinsa. **Käyhän** vilkaisemassa! (Partio: 17).

(138) Virallinen hissitarina tuskin kertoo siitä, mitä partio **sinun** mielestäsi on. Merkittävempiä juttuja partiosta voi kertoa myös tarinan kautta. Ohessa on pari tarinaa, joita partiolaiset ovat kertoneet. Haluaisimme kuulla myös **sinun** tarinasi - lyhyen jutun, johon **sinun** mielestäsi kiteytyy partion olemus. Jos **et** lähetä juttuasi meille, **mieti** ainakin mielessäsi, mitä voisit kertoa seuraavalla kerralla, kun **sinulta** kysytään partiosta. (Partio: 20.)

Esimerkeissä 137 ja 138 lukijaa puhutellaan suoraan yksikön toisen persoonan avulla. Esimerkissä 138 käytetään myös nollapersoonaa (*voi kertoa*), johon lukija voi samaistua. Esimerkissä kannustetaan lukijaa miettimään valmiiksi, mitä voisi partiosta kertoa siitä tietämättömälle henkilölle. Tämäkin esimerkki on eräänlainen neuvo. Ohje-tekstilajissa käytetään yksikön toista persoonaa. Suomen kielelle on kuitenkin tyypillistä rakentaa puhetilanteen osapuoliin kohdistuvat viittaukset väljästi esimerkiksi nollapersoonaa käyttämällä. Tällöin kuulija voi itse päättää omasta osallistumisestaan. (Seppänen 2000: 17.) Par-

⁸ YLMI = yleinen mielipide

tio- ja Dynamite-lehden teksteissä lukijaan otetaan kuitenkin usein kontakti puhuttelemalla häntä yksikön toisella persoonalla. Tämä luo lehden ja lukijan välille läheisen suhteen.

Neuvojen lisäksi Dynamite-lehdessä yksikön toista persoonaa käytetään paljon opetusteksteissä. Tällöin *sinä*-muodon käyttö herättelee lukijaa pohtimaan sanottua henkilökohtaisesti.

(139) Olet paljon enemmän kuin kasa atomeja! Jumala loi **sinut** omaksi kuvakseen. **Sinulla** on sielu, joka ei koskaan maadu. **Sinun** alkuperäsi ei ole alkuliemessä vaan Jumalan mielessä. (Dynamite: 21.)

Esimerkissä 139 lukijaa puhuttelevaa yksikön toista persoonaa käytetään opetustekstissä, jossa käsitellään evoluutioteoriaa. *Sinä*-muotojen käyttö on retorista. Sillä herätellään ja vakuutellaan lukijaa.

Dynamite-lehdessä käytetään huomattavan paljon lukijan puhuttelua ryhmän rakentamisen keinona. Lehden tapa puhutella lukijaa yksikön ensimmäisellä persoonalla lähestyy henkilökohtaisesti lukijaa, sillä *sinä*-muoto ikään kuin yksilöi lukijajoukon. Vastaavasti Partio-lehden suosima *te*-muoto puolestaan käsittelee joukkoa kollektiivisesti. Tähän voi vaikuttaa lehtien konteksti ja tekstien aiheet. Uskonto on henkilökohtainen asia, ja siitä puhuttaessa on muodostunut tavaksi käyttää yksikön ensimmäistä persoonaa. Partio on puolestaan sosiaalinen harrastus, joka korostaa yhdessä tekemistä. Näin Partio-lehden lukijoita on luontevaa puhutella käyttämällä monikon toista persoonaa.

5.2. Avoimet viittaukset

Partio ja Dynamite -lehtien teksteissä esiintyy paljon sellaisia viittauksia, jotka viittaavat epäsuorasti lukijaan. Tällainen avoin viittaus voidaan rakentaa yksikön ensimmäisen tai toisen persoonan tai nollapersonan avulla. Lisäksi teksteissä voidaan viitata sanallisesti tällaiseen avoimeen joukkoon käyttämällä esimerkiksi ilmaisua *kuka tahansa*. Viittauksen tulkinta avoimeksi riippuu aina kontekstista ja aina ei ole selvää, viitataan rakenteella esimerkiksi puhujan tai kuulijaan vai viitataan sillä yleistäen kehen tahansa.

5.2.1. Samaistumista tarjoava *minä*

Yksikön ensimmäisellä persoonalla voidaan viitata puhujan lisäksi myös avoimesti kehen tahansa. Tämä avoin tulkinta on aina kontekstisidonnainen. Avoin *minä* tuo tekstiin toisen äänen viittaamalla puhujan sijasta avoimeen joukkoon. Avoin *minä* esiintyy usein abstraktissa puhetilanteessa. Avoimen *minän* valinta voi korostaa toiminnan yksilöllisyyttä tai

sillä voidaan tarjota esimerkki, johon kuulujan on helppo samaistua. (Helasvuo 2008: 191–196.) Avoimen minän käyttö Partio ja Dynamite -lehdissä ei kuitenkaan ole täysin avointa, sillä avoimen minän viittausjoukko on rajautunut vain sisäryhmään, eikä sillä viitata aivan kehen tahansa. Esimerkissä x nuorisotyöntekijä kirjoittaa Dynamite-lehden pääkirjoituksessa kristityn identiteetin löytämisestä:

(140) ”Tiedän mitä teen taivaassa, mutta mitä tekisin elämälläni nyt?” Kuulostiko mitenkään tutulta? Pitkänlinjan nuorisotyöntekijänä olen havainnut, että tietyt kysymykset pulpahtelevat pintaan jokaisella sukupolvella, vaikkakin vähän erimuotoisina. Jokainen on joskus miettinyt sitä, kuka **minä** olen, kuka **minun** tulisi olla ja mitä **minun** tulisi tehdä.

--

Jumala voi tehdä mitä tahansa, kenen kautta tahansa ja koska tahansa. Olennainen kysymys onkin, suostummeko hänen käyttöönsä? Haluanko löytää persoonassani sen Kristuksen kuvan, jonka kautta Jumala haluaa muuttaa tätä maailmaa? (Dynamite: 4.)

Esimerkin 140 ensimmäinen lause on merkitty lainausmerkein, joka osoittaa, että lause ei ole kirjoittajan oma, eikä siten yksikön ensimmäinen persoona viittaa häneen itseensä. Tämä lainaus virittää tulkinnan, että tekstissä viitataan kenen tahansa, mahdollisesti juuri lukijan mietteisiin. Tätä samaa lukijan ajatuksiin viittaamista yksikön ensimmäisellä persoonalla tukee myös kappaleen jatko (*tietyt kysymykset pulpahtavat pintaan jokaisella sukupolvella*). Lauseen alku (*jokainen on joskus miettinyt*) antaa ymmärtää, etteivät lauseessa esiintyvät *minä*-muodot viittaa kirjoittajaan itseensä. Lausetta on mahdotonta tulkita muuten kuin avoimesti, sillä puhujaviitteinen tulkinta olisi tässä yhteydessä koominen. Myös abstrakti aihe luo edellytykset avoimen tulkinnan syntymiseen.

Monitulkintaisempi on seuraavassa kappaleessa esiintyvän yksikön ensimmäisen persoonan viittaussuhde. Avoimen tulkinnan mahdollistaa jälleen abstrakti aihe (identiteetti). Avoimeen tulkintaan johdattelee myös kappaleen alku, jossa viitataan *keneen tahansa*. Kirjoittaja käyttää ensimmäisessä kysymyksessään monikon ensimmäistä persoonaa (*suostummeko*), jonka jälkeen hän esittää toisen kysymyksen yksikön ensimmäistä persoonaa käyttäen (*haluanko*). Tämä *minä*-muoto on tulkittavissa avoimeksi. Tällöin kirjoittaja viittaisi yleisesti kristityn itselleen esittämään kysymykseen, eikä omaan henkilökohtaiseen pohdintaansa. Myös persoonan tulkinta puhujaviitteiseksi on mahdollinen vaihtoehto.

Avoin minä rakentaa ryhmää siitä näkökulmasta, että avoin minä luo samaistumisen kohteen lukijalle. Avoin minä viittaa lukijoiden muodostamaan ryhmään ja myös puhuttelee lukijaa, koska avoin minä käsittelee joukkoa yksilöllisesti. Näin se houkuttelee lukijaa samaistumaan ryhmäänsä.

5.2.2. Sisäryhmään kutsuva *sinä*

Yksikön toista persoonaa voidaan käyttää myös, kun viitataan yleisesti kehen tahansa. Tällöin sillä ei ole tarkoitus viitata lukijaan vaan tarjota kokemus avoimena, sellaisena, että lukijalla on mahdollista samaistua siihen (Seppänen 2000: 16–18). Tällainen avoin yksikön toisen persoonan käyttö, joka viittaa, että tekijänä voi olla kuka tahansa, on rinnastettavissa nollapersoonan käyttöön. Toisen persoonan tulkitseminen yleistäväksi riippuu aina kontekstista. (ISK: 1299.) Aineiston lehdissä esiintyvän avoimen minän tavoin myös avoin yksikön toinen persoona viittaa sisäryhmän jäseniin, eikä yleistäen kehen tahansa.

(141) Millaisille ihmisille suositteletis Suomen teologista opistoa? – –

– Kenelle tahansa uskovaiselle, joka haluaa oppia tuntemaan Raamattua paremmin ja kasvaa läheisempään suhteeseen Jeesuksen kanssa. Santala on sopiva paikka hiljattain uskoontulleille tai **sinulle**, joka vasta mietit, mikä on Jumalan tahto elämässäsi. Mutta erityisesti paikka on hyvä silloin jos **sinulla** on kutsumus hengelliseen työhön ja haluat lähteä toteuttamaan kutsuasi. (Dynamite: 23.)

Esimerkissä 141 nollatulkintaan vaikuttaa ensinnäkin alun kysymys ”millaisille ihmisille”, sillä se ennakoi vastaukseksi yleistä. Toiseksi vastaus alkaa sanoilla ”kenelle tahansa uskovaiselle”, mikä viittaa siihen, että myös vastauksen jatko viittaa merkitykseen yleistäen ”kuka tahansa”. Tästä syntyy tulkinta, että tekstin yksikön toinen persoona on yleistävä. Tulkintaan vaikuttaa myös se, että esimerkissä on useita erilaisia yksikön toisen persoonan viittauksen kohteita: vasta uskoaan pohtiva ja kutsumuksen omaava. Tämä hajottaa mahdollista puhuttelua niin, että sitä on vaikeampi tulkita lukijaa puhuttelevaksi. Toisaalta viittaukset on myös mahdollista tulkita lukijaa puhutteleviksi. Tähän puhuttelu-tulkintaan vaikuttaa puolestaan tekstin konteksti: teksti on peräisin artikkelista, jossa esitellään Suomen teologista opistoa ja rohkaistaan lukijoita tutustumaan siihen. Tällöin viittauksen kohteena olisivatkin lukijat, jotka pohtisivat kristillistä identiteettiään tai jotka omaavat kutsun hengelliseen työhön.

Esimerkissä 142 tekstin kirjoittaja käyttää yksikön toista persoonaa. Hän luo kuvitelun tilanteen, jossa lukija joutuu kertomaan partiosta sellaiselle henkilölle, joka ei partiota tunne.

(142) Hammaslääkärin odotushuoneessa joku huomaa repussasi vanhan leirimerkin ja kysyy, oletko partiolainen – mitä se partio oikeastaan on? Puolituttu kysyy bussipysäkillä, mitä harrastat. Hississä matkalla kuudenteentoista kerrokseen joku rikkoo hiljaisuuden ja kysäisee huivikaulalta, onko partiossa kivaa. (Partio: 20.)

Kahdessa ensimmäisessä lauseessa kirjoittaja käyttää yksikön toista persoonaa, jolloin lause viittaa kuviteltuun lukijaan. Kolmannessa lauseessa kirjoittaja kuitenkin vaihtaa tilanteen kokijaksi *huivikaulan*, jolloin lause viittaa yleisesti kehen tahansa partiolaiseen. Ensimmäiset kaksi lausetta eivät varsinaisesti puhuttele lukijaa suoraan vaan ovat ikään kuin referointia kysyjän puheesta. Esimerkin kokijaksi on valittu henkilökohtaisesti puhutteleva *sinä* muiden neutraalimpien valintojen sijasta.

5.2.3. Ryhmän jäsenyyttä tarjoava nollapersoona

Ryhmän jäseneksi voidaan tekstissä kutsua myös käyttämällä nollapersoonaa. Nollapersoona tarkoittaa subjektilausekkeen puuttumista lauseesta. Tämä on mahdollista silloin, kun sanotulla tarkoitetaan ketä tahansa ihmistä, usein nimenomaan puhujaa itseään tai puhuteltavaa. Nollapersoona on selvimmillään lauseissa, joista puuttuu subjekti ja joissa verbi on yksikön kolmannessa persoonassa, kuten esimerkissä 143. (ISK: 1284–1285.) Aineiston teksteissä esiintyvät nollapersoonat viittaavat kuitenkin oman ryhmän jäseniin eivätkä täysin avoimesti kehen tahansa.

(143) Samalla **voi perehtyä** rauhaan ja Rauhanrakentaja-hankkeeseen askartelemalla ystävyystyöstä ja rauhasta kertovan postikortin (Partio: 5).

Nolla on verrattavissa persoonapronomineihin, sillä sanottu koskee vähintään puhujaa tai kuulijaa. Samalla sanottu yleistetään. Nollapersoonalla kirjoittaja voi osoittaa käsittelevänsä omaa kokemustaan kenelle tahansa vastaavassa asemassa olevalle tyypillisensä. Sanottu voidaan yleistää nollapersoonan avulla koskemaan ketä tahansa. (ISK: 1284–1285.)

(144) Partiossa **oppii** monenlaista kivaa ja hyödyllistä, mistä on hyötyä myöhemminkin (Partio: 17).

Nollapersoonan avulla kirjoittaja voi ikään kuin kutsua lukijan täyttämään lauseen puuttuvan persoonan. Tällöin nollapersoonaisen lauseen sisältö ulottuu koskemaan myös lukijaa. Näin lukijan on mahdollista samaistua tekstiin ja kokea, että se mitä ryhmän toiminnasta kerrotaan nollapersoonan avulla, on mahdollista lukijankin kokea. Lukija rakentuu osaksi ryhmää.

Nolla voi viitata ryhmän lisäksi myös yksilöön itseensä. Tällöin tulkinta riippuu kontekstista. Usein tällaisissa rakenteissa vaihtelevat avoin nolla ja yksikön ensimmäinen persoona. (ISK: 1285; Laitinen 1995: 346–347.)

(145) – On ihanaa tietää olevansa jollekin hyödyksi. Hyvinvoinnin keskellä **unohtaa** helposti, millaista puutetta toiset voivat kärsiä muissa maissa, Mia tuumii. – Tärkeää on,

että **voi olla** omalta pieneltä osaltaan auttamassa kummilasta ja samalla myös hänen perhettään eteenpäin. **Näen** koulutuksen tukemisen myös yhteiskunnallisesti tärkeäksi asiaksi, vaikka vaikutukset eivät välittömästi näykään, Merja lisää. (Dynamite: 27.)

Esimerkissä 145 kaksi tyttöä kertoo kokemuksistaan kummitoiminnasta. Koska tytöt puhuvat omakohtaisista kokemuksista, nollapersoonan viittaussuhde on tulkittavissa heihin itseensä. Tätä tulkintaa vahvistaa myös puhujaviitteisen yksikön ensimmäisen persoonan esiintyminen tekstissä. Kuitenkin myös avoin tulkinta on mahdollinen. Tyttöjen kokemat asiat (hyödyksi olemisen tarve, toisten kärsimysten unohtaminen) voidaan toisaalta tulkita niin yleisiksi, että ne voivat olla lehden lukijoiden omia kokemuksia, yhteisiä kokemuksia kristittyjen yhteisössä.

5.3. Yhteenveto

Partio ja Dynamite -lehdissä lukijaa kutsutaan olemaan osa sisäryhmää monin tavoin. Eri-tyisesti Dynamite-lehti käyttää lukijan suoraa puhuttelua yksikön ensimmäisellä persoonalla opetusteksteissä. Partio-lehti sitä vastoin suosii monikon toista persoonaa puhutellessaan lukijoita. Kummassakin lehdessä yksikön toinen persoona esiintyy retorisissa kysymyksissä ja ohjeissa.

Lehtien teksteistä löytyy myös avointen viittausten kaltaisia yksikön ensimmäisen ja toisen persoonan sekä nollapersoonan sisältäviä rakenteita. Näiden rakenteiden viittauskohteet ovat ketkä tahansa sisäryhmän jäsenet tai lehden lukijat. Koska viittauskohde rakentuu tällä lailla avoimeksi, se houkuttelee lukijaa samaistumaan sanottuun. Eri-tyisesti avointa minää käytetään samastumisen tarjoamisen keinona. Myös yksikön toista persoonaa käytetään geneeriseen tapaan, kun kuvaillaan yleisesti asiaa. Yksikön toinen persoona sitoo kuitenkin lukijaa sanottuun, koska *sinä*-muoto ottaa lukijaan kontaktia henkilökohtaisesti. Tällöin lukijaa houkutellaan kuvittelemaan itsensä kuvailtuun tilanteeseen. Nämä tilanteet ovat juuri sisäryhmän ominaisuuksia kuvailevia tilanteita, jolloin lukijaa houkutellaan samaistumaan sisäryhmään. Myös nollapersoona toimii lehtien teksteissä samalla tavalla. Nollapersoona kutsuu lukijaa täyttämään puuttuvan persoonan paikan virkkeissä, joissa käsitellään jotakin sisäryhmän ominaisuuksiin tai kokemuksiin liittyvää aihetta.

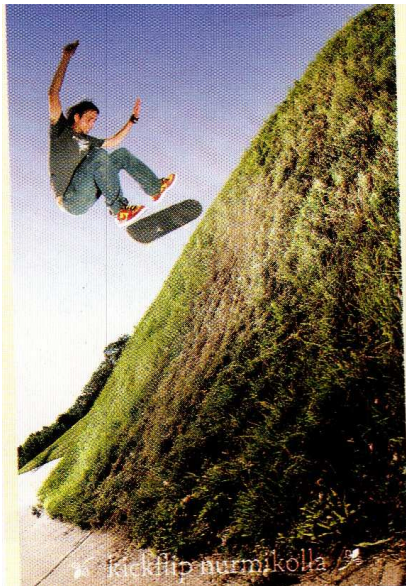
6. RETORISET KEINOT

6.1. Lehtien kuvitus ryhmään kutsumisen keinona

Dynamite-lehden kuvitus muistuttaa mitä tahansa nuorten lehden kuvitusta. Suurin osa kuvista esittelee jutuissa käsiteltyjä artisteja ja urheilijoita harrastustensa parissa. Lautailua käsittelevissä jutuissa kuvat ovat erityisen lennokkaita (kuvat 2a. ja 2b.). Lehden kuvissa ei ole kuvatekstejä.

Kuva 1. Dynamite-lehden *Frail soittaa raskaalla kädellä elämän hauraudesta* -jutun kuvitusta.

Kuva 2a. Dynamite-lehden *Dave Nelson – Pro evankeliumia skeittilaudalta* -jutun kuvitusta.
Kuva 2b. Kuvitusta jutusta *Gosbel Boarders & GodSpeed* Dynamite-lehdessä.

Opetustekstien kuvat liittyvät enemmän uskoon. Niissä kuvataan kymmenen käskyä -tauluja (kuva 3.) ja siltaa taivaaseen. Usein opetustekstien kuvituksena on kuitenkin kuva tekstin kirjoittajasta ja piirroskuva jostain aiheeseen liittyvästä asiasta, kuten esimerkiksi apinasta jutussa *Pahuus ja apinaihmiset kiusaavat langennutta sielua*.

Kuva 3. Kuvitusta Dynamite-lehden *Onko Ylmi sinun jumalasi?* -jutussa.

Tavallisia lehden lukijoita on kuvissa hyvin vähän, ainoastaan yhdessä jutussa. Sitä selittää osaltaan se, että lehden jutut esittelevät enimmäkseen artisteja ja lautailijoita. Ainoat mahdollisia lehden lukijoita esittävät kuvat ovat jutussa *Urbanista unelmasta elämäntavaksi*, jossa esitellään Urbaani unelma -tapahtuman toteutumista. Nuoret kuvataan aktiivisina osallistujina tapahtumassa (kuva 4.).

Kuva 4. Kuvitusta Dynamite-lehden jutussa *Urbanista unelmasta elämäntavaksi*.

Dynamite-lehdessä yhteenkuuluvuuden rakentaminen kuvien kautta tapahtuu esikuviin samaistumisen avulla. Lehdessä ei kuvata muita uskovia, vaan artisteja, urheilijoita ja lehden toimittajia. Toisin kuin Partio-lehdessä, jossa samaistumisen kohteena kuvissa ovat toiset tavalliset partiolaiset, Dynamite-lehti tarjoaa tietoa sisäryhmän osaavista yksilöistä. Kun lehdessä kerrotaan, miten nämä alansa huiput ovat saavuttaneet unelmansa ja tavoitteensa uskonsa avulla, myös lehden lukija voi vahvistaa kristillistä identiteettiään ja tuntea kuuluvansa mielellään kristittyjen nuorten sisäryhmään.

Partio-lehden kuvien aiheina ovat luonto tai partiolaiset harrastuksensa parissa (kuva 5c.). Kuvissa näkyy lähes poikkeuksetta partiohuivi, ja se on piirretty myös lehden piirroskuviin. Kuvat ovat toiminnallisia. Usein kuvien aiheena on yhdessä tekeminen, kuten kuvissa 5a. ja 5b. Partiolehdessä esitellään tavallisten partiolaisten toimintaa ja näin tarjotaan lukijalle samaistumisen kohteeksi toisia tasavertaisia harrastajia.

Kuva 5a. Partio-lehden jutun *Ystävyydellä ystäväsi* kuvitusta.

Kuva 5b. Kuvateksti: ”Talipallo on pikkulintujen herkkua. Maistuisiko se partiolaisillekin?” (Partio: 7.)

Kuva 5c. Kuvateksti: ”Kulmankiertäjien Juha Lehtola kaataa vettä alumiiniseen juomapulloon. Lemmenjoen lämpimillä kevähangilla veden jäätyminen ei ollut ongelma.” (Partio: 11.)

6.2. Yhteiset kokemukset

Partio-lehdessä esiintyy tarinamuotoon kirjoitettuja kokemuksia. Esimerkit 146 ja 147 ovat jutusta ”*Mitä kertoisit partiosta minuutissa?*”. Siinä kehoitetaan lukijoita miettimään valmiiksi, miten he voisivat kuvata partiota sitä tuntemattomille ihmisille. Jutussa pyydetään lukijoita lähettämään toimitukselle tarinoita, joissa heidän mielestään kiteytyy partion olemus. Esimerkit 146 ja 147 ovat katkelmia jutussa esiintyneistä esimerkkitarinoista, joiden sanotaan olevan partiolaisten kertomia.

(146) Kaksi partiolaista oli hiihtämässä saaristossa kovalla pakkasella, matkaa manteelelle oli useampia kilometrejä. He huomasivat avannon ja sieltä loistavat veden alle vajonneen traktorin valot. Avannon reunalta lähtivät kahdet jäljet kohti läheistä saarta. Partiolaiset lähtivät seuraamaan jälkiä ja löysivät kesähuvilasta kaksi hytisevää miestä. Nämä olivat murtautuneet mökkiin lämmittelemään, mutta eivät olleet saaneet sytytettyä takkaan tulta. Partiolaiset tekivät tulen ja lähtivät hälyttämään apua. Ilman heitä miehet olisivat tuskin selvinneet kotiin. (Partio: 20.)

(147) He [pojat] kertoivat, miten rankkaa leirillä oli ollut: kaikki oli meinannut kastua, töitä oli paiskittu melkein yötä päivää. Välillä oli tympinyt ja väsyttänyt, mutta yhdessä oltiin jaettu työ- ja lepovuoroja niin ettei kukaan ollut joutunut raatamaan liian paljon. Ja hommat oli saatu hoidettua. Nyt vaikeuksille naurettiin ja niillä vähän leveiltiin. (Partio: 20.)

Esimerkissä 146 kerrotaan partiolaisista, jotka hiihtoretken yhteydessä löytävät avannosta pelastautuneet miehet. Partiolaiset tekevät miehille tulet mökkiin ja lähtevät hälyttämään apua. Esimerkissä 147 puolestaan kerrotaan suurleiri Taruksesta, jonka aikana oli satanut rankasti vettä monta päivää. Leirillä olleet pojat olivat yhdessä tehneet hommia ja selvinneet vaikeuksista. Myöhemmin pojat *leveilivät* kokemuksillaan. Kertomukset jakavat kokemuksia, jotka partiolaiset harrastuksensa vuoksi kokevat yhteisinä tai haluavat kokea yhteisinä, sillä ne on kirjoitettu ihailtaviksi tarinoiksi. Kertomuksia lukiessaan harrastaja muistelee omia kokemuksiaan tai pystyy hyvin kuvittelemaan itsensä samaan tilanteeseen. Ylevät kertomukset myös houkuttelevat lukijaa kokemaan ylpeyttä sisäryhmänsä jäsenistä. Tämä lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Lehdessä on myös tunnelman kuvauksia. Esimerkki 148 on mahdollisesti toimittajan kirjoittamasta jutusta, joka on kirjoitettu vartion lokikirjan muotoon. Tekstissä vartion jäsenet, johtajat ja muut puolijoukkueteltassa vierailleet ovat kirjoittaneet oman merkintänsä lokiin.

(148) <21.35> Muut on iltapesulla. Ihanan hiljaista, kun vaan puut räiskyy kaminassa. Ja tää puun tuoksu! Telttapatjat, makuupussit ja omat yöjutut on kaikilla jo täällä tellassa. Tilaa on hyvin, kun rinkat jätettiin sisälle... Siellä jotkut meistä nukkuukin... ;) Tai-

dan kyllä harkita uusiksi, huolitteko yhden ”vanhuksen” vielä telttaan? Tää tunnelma.. Vau! – vieraileva tähtönen maya (Partio: 8.)

Esimerkissä 148 maalailaan kaminateltassa yöpymisen tunnelmaa. Puolijoukkueteltassa yöpyminen on partiolaisille tavallista toimintaa, ja monilla siitä on mieleenpainuvia muistoja. Teksti herättelee näitä yhteisiä kokemuksia lukijan mielessä ja siten yhdistää sisäryhmän jäseniä.

Partio-ohjelmaan on kuulunut alusta asti luonnossa toimiminen, tarinat ja seikkailullisuus (ks. luku 1.4.). Partio-lehti toistaa näitä vanhoja perinteitä kertomalla tarinoita partiossa sattuneista tapahtumista, eräänlaisista seikkailuista, joihin partiolaiset pääsevät osalliseksi.

6.3. Velvollisuuden tunne ryhmää yhdistävänä tekijänä

Dynamite-lehdessä ilmaistaan paljon kristityn elämää koskevia velvoitteita. Nämä velvoitteet liittyvät uskoon tutustumiseen, kristittyä elämiseen ja evankeliointiin. Velvoitteet koskevat kristittyjen nuorten yhteiseksi kokemia asioita ja ne myös ulottuvat puhuttelemaan lukijaa esimerkiksi *me*-muotojen, käskyjen, retoristen yksikön toisen persoonan sisältävien kysymysten, nimitysten ja appositionrakenteiden avulla.

Kristilliseen uskoon tutustumiseen kehoitetaan lukijoita *tulla*-modaaliverbirakenteilla. Rakenne on yleinen ohjeissa ja säädösteksteissä, ja se esiintyy usein konditionaalissa ja nesessiivirakenteessa. *Tulla*-modaaliverbi ilmaisee välttämättömyyttä, esimerkiksi puheyhteisön normeja ilmaisevaa velvollisuutta. (ISK: 1481, 1500.)

(149) Mielestäni kaikkien uskovien **tulisi tutustua uskonsa perusteisiin**, ja raamattukoulu tarjoaa siihen hyvän mahdollisuuden (Dynamite: 22).

(150) Uskovina päämäärämme **tulisi olla Jeesuksen tunteminen ja siinä kasvaminen**, ettemme jäisi uskossamme lapsenkenkiin (Dynamite: 23).

Esimerkissä x lukija sidotaan velvoitteeseen tutustua uskonsa perusteisiin käyttämällä appositionrakennetta *kaikki uskovat*, ja esimerkissä x lukija kirjoitetaan virkkeeseen sisään käyttämällä yhteistä nimitystä *uskova* ja siihen yhdistyvää *me*-muotoa, johon lukijakin uskovana sisältyy.

Velvoittavaa *tulla*-modaaliverbiä käytetään myös, kun on kyse kristityn identiteetin muodostamisesta:

(151) Jokainen on joskus miettinyt sitä, kuka minä olen, **kuka** minun **tulisi olla** ja **mitä** minun **tulisi tehdä** (Dynamite: 4).

(152) Eikö meidän **tulisi muodostaa identiteettimme** siltä pohjalta, että olemme uudessyntyneitä kristittyjä (Dynamite: 50)?

Esimerkeissä 151 ja 152 *tulla*-modaaliverbi yhdistyy kristillisen identiteetin muodostamiseen. Verbi ikään kuin velvoittaa pitämään mielessä identiteetin pohjan, kristillisyyden. Tämä antaa kuvan siitä, että kristillinen identiteetti ei synny itsestään, vaan sitä pitää aktiivisesti vahvistaa ja tietoisesti päättää rakentaa identiteettiään kristilliseksi. Lukija kutsutaan mukaan tähän identiteetin kristillisenä pitämiseen esimerkissä 151 *jokainen*-pronominin ja avoimen minän ja esimerkissä 152 *me*-muotojen avulla.

Myös evankelioinnin yhteydessä käytetään *tulla*-modaaliverbiä. Evankelointi koetaan kaikille kristityille yhteisenä velvollisuutena ja tavoitteena ja uskova lukijakin velvoitetaan siihen mukaan:

(153) Evankelointi koetaan yleensä todella vaikeana. Erilaiset ahdistavat ajatukset ja kysymykset siitä, mitä, miten ja milloin **tulisi todistaa**, risteilevät kristityn mielessä, koska hänen **tulisi noudattaa** Jeesuksen antamaa **lähetyskäskyä** ja viedä evankeliumi maan ääriin. – – Meidän **tulisi nähdä** itsemme ikään kuin lenkinä pitkässä ketjussa, joka johtaa ihmisen Jumalan luo. (Dynamite: 43.)

Kristittyjä velvoittaa evankelointiin Jeesuksen antama lähetyskäsky, josta esimerkissä 153 puhutaan. Velvoitetta korostavat tekstissä esiintyvät *tulla*-modaaliverbirakenteet, kuten *tulisi todistaa*, *tulisi noudattaa lähetyskäskyä* ja *tulisi nähdä itsensä lenkinä pitkässä ketjussa*. Sisäryhmään kuuluvalle lukijalle tämä velvoite kohdistetaan nimityksillä (*kristitty*) ja *me*-muodoilla.

Myös kristityn käytännön elämään liittyy monenlaisia velvoitteita. Kristityn tulisi palvella, toimia aktiivisesti seurakunnassa ja paremman maailman puolesta, olla avoimesti kristitty ei-kristillisissä yhteyksissä ja omistaa koko elämänsä Jumalalle. Näitä velvollisuuksia tuodaan esiin monilla erilaisilla rakenteilla. Yksi tapa on *pitää*-modaaliverbi, joka ilmaisee velvollisuutta. Se ilmaisee puheyhteisön normeja varsinkin konditionaalien preesensin nollapersoonassa. (ISK: 1497–1498.) Esimerkissä 153 *pitää*-modaaliverbillä velvoitetaan kristittyjä harjoittamaan palvelua elämässään. Lukija sidotaan velvoitteeseen nollapersoonan avulla:

(154) Palveleminen **pitäisi laittaa käytäntöön** kaikkein arkisimmissa suhteissa, jotta siitä voisi tulla elämäntapa, Jan painottaa (Dynamite: 43).

Aktiivisuuteen kehoitetaan lehdessä monella tavalla. Kehotuksissa käytetään suoraa puhuttelua ja käskymuotoa (esimerkki 155) tai retorisia kysymyksiä (esimerkki 156). Esimerkissä 156 lukijaa sidotaan sanottuun myös *me*-muodolla.

(155) **Älä kangistu** paikoillesi (Dynamite: 4)!

(156) Jumala voi tehdä mitä tahansa, kenen kautta tahansa ja koska tahansa. Oleellinen kysymys onkin se, **suostummeko hänen käyttöönsä?** – – Mitä Jumala on sinulle antanut **muuttaaksesi vähän tätä maailmaa** (Dynamite: 4)?

Huudahduksia ja käskymuotoa yksikön ja monikon toisessa persoonassa käytetään myös, kun on kyse elämän omistamisesta Jumalalle:

(157) Pysykää lähellä Herraa! Olkaa rohkeita ja lujia! **Antakaa koko elämänne Jumalan käyttöön!** (Dynamite: 22.)

(158) Olet Jumalalle tärkeä ja käyttökelpoinen. **Anna elämäsi hänelle** sellaisena kuin se on! (Dynamite: 23.)

Dynamite-lehdessä puhutaan useasti elämän antamisesta kokonaan Jumalan käyttöön. Tähän lukijoita kehoitetaan käskymuotojen lisäksi myös rivien välistä kertomalla esimerkkitarinoita kristityistä nuorten idoleista, jotka ovat omistautuneet uskolleen. Esimerkissä 159 kerrotaan rullalautailija Dave Nelsonin uskoontulosta ja elämästä:

(159) Silloin **hän päätti omistaa elämänsä kokonaan Jeesukselle**, ja rukoili vilpittömästi Häntä olemaan elämässään mukana. – – Nykyisin Dave matkustaa ympäri Yhdysvaltoja Untitled Skateboards, King of Kings Skateboards Ministry ja Living It -ryhmien kanssa skeittaamassa, **tekemässä lähetystyötä** ja demoja. – Olen aina unelmoinut tästä, mitä teen nyt. Mieleeni tulee tähän liittyen psalmi 37, jae 4: ”Saat nauttia Herran hyvyyttä, hän antaa sinulle mitä sydämesi toivoo.” On kunnia tehdä sitä mistä pitää, varsinkin kun **kaiken tekee Jumalalle**, iloitsee Dave. Kotikaupungissaan Omahassakin **Dave käyttää aikaansa Jumalan sanan eteenpäin viemiseen** tavallisen arjen ohella.

Partio-lehdessä ei esiinny vastaavaa ilmiötä. Siinä ryhmän toimintaa koskevat ilmaukset ovat ehdotuksia, sillä niissä käytetään mahdollisuutta ilmaisevaa modaaliverbiä *voida* ja konditionaalia:

(160) Samalla **voi alkaa** valmistella jo toimintaosiotakin. **Kutsuisiko** teidän lippukuntanne kesäleirille maahanmuuttajia vai **tempastaisiinko** partioviikolla rauhan merkeissä? (Partio: 31.)

Dynamite-lehdessä rakennetaan yhteenkuuluvuuden tunnetta sisäryhmää koskevien yhteisten velvoitteiden avulla. Sisäryhmään kuuluvia lukijoita haastetaan toimimaan aktiivisina kristittyinä ja omistautumaan Jumalalle. Näitä kristityn velvollisuuksia tuodaan esiin modaaliverbeillä *tulla* ja *pitää* sekä käskymuodoilla. Joskus velvoite on luettavista tekstistä vain rivien välistä. Partio-lehdessä ei ole vastaavaa ilmiötä.

6.4. Näkökulman vaikutus

Partio ja Dynamite -lehtien teksteissä on useita erilaisia ja eritasoisia ryhmiä. Sisäryhmä voi näyttäytyä erilaisena myös riippuen siitä, kuvaako sitä lehden toimittaja vai lukija. Esimerkki 161 Partio-lehden toimituksen kirjoittama kirje, jossa kertojana on sudenpentu, alle 10-vuotias partiolainen (Partio: 16). Esimerkki 162 on puolestaan teksti lukijapalstalta (Partio: 41).

(161) Heippa partioystävä!

Mitä kuuluu? Meillä oli tänään laumailta ja oli tosi kivaa! Kolon pihalle oli tuotu valtava lumikasa, jossa saimme ensin mennä kukkulan kuningasta. Onneksi olin laittanut haalarit päälle, sillä partiossa aina sattuu ja tapahtuu.

Meidän laumassa on 11 poikaa mikä on tosi kivaa, kun minulla ei ole siskoja eikä veljiä. Leikit ovat paljon kivempia, kun meitä on paljon ja laumanjohtajakin antaa riehua eikä aina kiellä niin kuin äiti.

Partiossa on myös kivaa kun saa tehdä sellaisia juttuja, mitä ei tehdä kotona eikä koulussa. Me ollaan esimerkiksi leivottu pipareita ja rakennettu maja puuhun. Se oli aika korkealla ja sinne mentiin sellaisia köysitikkaita pitkin. Mutta kaikki uskalsivat kiivetä. Oltaisiin haluttu olla siellä yötäkin, mutta tilaa ei ollut tarpeeksi kaikkien makuupusseille.

Partiossa oppii kaikenlaista niin kuin puukon käyttöä ja solmuja. Niistä on varmaan hyötyä joskus isona kun alan itse laumanjohtajaksi. Haluaisin oppia myös suunnitamaan ja kertomaan yhtä hyviä tarinoita kuin meidän laumanjohtaja. Se kertoo niitä illalla teltassa ja kaikki kuuntelevat ihan hiljaa.

Meidän laumassa kaikki on kavereita keskenään, eikä kukaan kiusaa. Se on tärkeää.

Terveisin Pekka.

(162) Haudi-Hou

Me olimme ennen tyttölippukunta. Minusta se oli mukavaa, kun oli pelkästään tyttöjä. Viime syksynä me yhdistyimme poikalippukunnan kanssa ja meistä tuli siis sekalippukunta. Ensin ajattelin että se olisi mukavaa, mutta sitten aloin epäröimään. Meidänkin venekuntaan tuli uusia venekuntalaisia, kaksi poikaa. Nykyään kokoukset menevät pääosin heidän riehussa ja johtajien yrittäessä saada heitä hiljaiseksi. Minusta se on raivostuttavaa. Miksi meidän piti yhdistyä, kun pojat vain riehuvat ja huutavat. En haluaisi lopettaa partiota, mutta viime kokoukset ovat olleet niin inhoitavia etten tiedä mitä teen.

- Maikkis -

Esimerkissä 161 nuorten partiolaisten eli sudenpentujen kokoukset näyttäytyvät mukavina. Vauhdikasta tekemistä on paljon (lumikasassa leikkimistä, majan rakennusta, pipareiden paistoa, puukon käsittelyä ja solmuja, tarinoita leiriteltassa) ja laumanjohtaja antaa sopivasti *riehua* ja toisaalta osaa hiljentää lauman kuuntelemaan tarinoita. Esimerkin lauma toimii

yhdessä. Tekstissä toistuu kvanttoripronomini *kaikki*. Kaikki lauman jäsenet uskalsivat kiivetä puussa olevaan majaan, mutta sinne ei jääty yöksi, koska kaikki eivät olisi mahtuneet sinne. Koko lauma myös kuuntelee hiljaa laumanjohtajansa tarinoita ja on kavereita keskenään. Laumasta syntyy hyvin yhtenäinen kuva, jota pronominin *kaikki* esiintyminen alleviivaa. Esimerkissä luodaan myös sanastollisesti myönteistä kuvaa. Kirjoittaja käyttää ilmauksia *tosi kivaa* ja *paljon kivempia*. Hän haluaa oppia kertomaan *yhtä hyviä* tarinoita kuin laumanjohtaja ja kaikki kuuntelevat tarinoita *ihan* hiljaa. Tekstissä toistuvat myös muualla lehdessä esiintyvät diskurssit. Partiossa seikkaillaan. Se on jännittävä harrastus, jossa voi sattua kaikenlaista. Partiossa opitaan myös hyödyllisiä taitoja.

Esimerkki 161 on osa juttua *Hei partioystävä maailmalla!* Sen ingressissä⁹ toimittajat kertovat pyytäneensä kolmea partiolaista kirjoittamaan kirjeen jonkin toisen maan partiolaiselle siitä, mikä tekee partiosta tärkeän harrastuksen. Esimerkki 161 on teksteistä ensimmäinen. Vaikka tekstissä puhutaan laumaillasta ja siinä on tavoiteltu lapsen kieltä (*äiti, laittaa haalarit päälle, se kertoo*) se ei silti kuulosta autenttiselta 7–10-vuotiaan lapsen kirjoitukselta. Teksti on varsin pitkä ja siihen on kasautunut monipuolisesti erilaisia partiota positiivisesti kuvailevia aiheita. Epäilyttää myös, antaisiko laumanjohtaja sudenpentujen riehua tai kuuntelisivatko kaikki sudenpennut ihan hiljaa laumanjohtajansa tarinoita. Tekstin on varmaankin kirjoittanut toimittaja, ja tekstin tarkoituksena on kuvailla partion hyviä puolia sudenpennun näkökulmasta. Teksti on eräänlainen ihannekuva partiosta.

Esimerkki 162 on puolestaan lukijapalstalta. Tekstin on kirjoittanut lukija, joka on vartiolainen, eli iältään 10–15-vuotias. Tekstissä viikoittaiset partiokokoukset näyttäytyvät ikävinä: venekuntaan on tullut kaksi uutta poikaa, jotka riehuvat ja huutavat. Kokoukset kuluvat johtajien yrityksissä tuoda rauhaa tekemiseen. Kirjoittaja kokee kokoukset niin ikäviksi, että hän joutuu miettimään partion lopettamista. Esimerkki 162 antaa kovin erilaisen kuvan kokousten arjesta kuin esimerkki 161. Esimerkki 162 on harvoja Partio-lehden tekstejä, joissa kirjoitetaan sisäryhmän ongelmista tai negatiivisista puolista. Lehden tavoitteena voi ollakin yhteishengen vahvistaminen positiivisten asioiden kautta. Ongelma-kohtia puidaan toisenlaisissa yhteyksissä, esimerkiksi aikuisille suunnatussa Partiojohtajalehdessä.

⁹ Ingressi tarkoittaa jutun alussa olevaa johdantotekstiä (Kuutti 1994: 41).

7. PÄÄTÄNTÖ

Analyysi paljasti, miten monimuotoinen ilmiö ryhmä on. Tekstissä on samaan aikaan läsnä monia erilaisia ja eritasoisia ryhmiä. Aina ryhmät eivät jakaudu yksiselitteisesti joko sisäryhmiksi tai ulkoryhmiksi. Aina ei ole edes selvää, mikä on tekstissä kirjoittajan oma sisäryhmä. Seuraava esimerkki 163 on Dynamite-lehden jälkipääkirjoitus *Luovuuden vallankumous* (Dynamite: 50). Tekstiin on merkitty sen sisältämiä erilaisia ryhmiä.

(163)

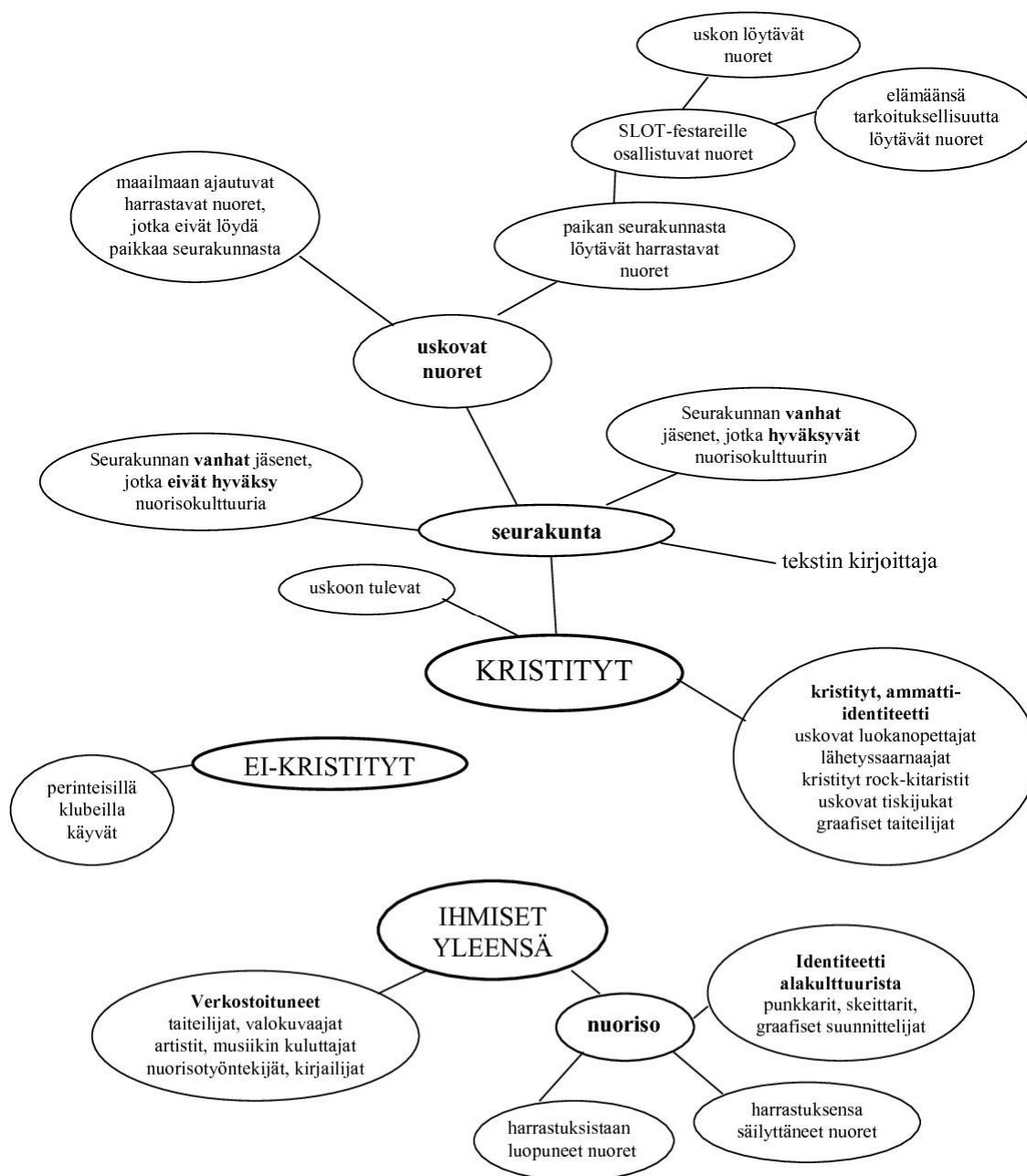
	Jälkipääkirjoitus – Marko Lehtimäki
	Luovuuden vallankumous
tekstin kirjoittaja	Kirjoittaessani tätä istun läppärini kanssa lattialla kristillisen chill-out-klubin hälinässä SLOT-festareilla, Puolassa. Tapahtuma on vasta alkanut, mutta musiikki pauhaa jo täysillä. Rytmii rikkoo rajoja, ja diaprojektori heijastaa seinälle mahtipontisia kuvia luonnonvoimista ja arkkitehtuurin mestariteistä vuosisatojen varrelta. Tunnelma on miellyttävä, ja nuorison innostus ja iloisuus näkyy kaikkialla. Ihmisten tanssissa musiikin tahdisa kiirii mieleeni kysymys: mikä erottaa tämän klubin kaikista muista klubeista ? Tupakansavu ja tuopit ainakin puuttuvat. Luulen myös, että motiivi ihmisten kokoontumiseen on aivan toisenlainen.
SLOT-festareille osallistuvat nuoret	
perinteisillä klubeilla käyvät	
uskovat nuoret	Voimme asettaa kysymyksen myös toisin päin: mitä yhteistä on kristillisellä klubilla ja ”perinteisellä klubilla” loppujen lopuksi on? Musiikki, värivalot ja tanssi? Samat elementit löytyvät miltei jokaisesta seurakunnasta. Värivalot ja musiikki kuuluvat yhtä lailla koulujen joulujuhliin kuin evankelioiviin pantomiimi-näytelmiinkin. Tanssi taas on itsestäänselvyys monissa kulttuureissa: siellä, missä musiikkia, siellä tanssia. Samaa mieltä taisi olla ystävämmme Daavidkin. Jos siis seurakuntiemme nuoriso kaipaa juuri tätä, kysymys kuuluu: Missä ovat kristilliset klubit ja konemusiikki-tapahtumat Suomesta? Missä ovat uskovat tiskijukat ja videoprojektorien takana häärivät graafiset taiteilijat ?
kristityt, ammatti-identiteetti	
nuoriso	Nuorison keskuudessa on meneillään massiivinen muutos, joka liittyy kulttuureihin ja oman identiteetin löytämiseen. Aikaisemmin ihminen muodosti identiteettinsä sen mukaan, millaiseen perheeseen hän kuului, mikä oli hänen ammatinsa, missä hän oli syntynyt ja niin edelleen. Nykyään asiat ovat toisin. Yhä useammat nuoret muodostavat identiteettinsä jonkin pienen alakulttuurin kautta – se voi olla musiikkilaji, harrastus tai lähes mikä tahansa elämäntapa. Alakulttuurien kautta muodostettu identiteetti vastaa mielestäni parhaiten aikaisemmin vallinnutta vahvaa kansallista identiteettiä. Euroopan unioniin liittymisen ja Internet-verkottumisen myötä viimeisetkin kansallisen identiteetin rippeet ovat kadonneet nuorison keskuudessa. Suomalaiset punkkarit kokevat olevansa enemmän punkkareita kuin suomalaisia. Samalla tapaa skeittaajat ovat skeittaajia ja graafiset suunnittelijat graafisia suunnittelijoita. Kansallinen identiteetti ja sosiaalinen status ovat lähinnä kermää kulttuureista ja harrastuksista muodostetun identiteettikakun päällä.
alakulttuurin mukaan identiteetin muodostavat nuoret	
punkkarit skeittaajat graafiset suunnittelijat	
harrastuksistaan luopuneet nuoret	
harrastuksensa säilyttäneet	Uskon, että yksi suurimmista syistä alakulttuurien voimakkaaseen nousuun on Internet. Aikaisemmin nuoret, joiden musiikkimaku tai harrastukset poikkesivat liiaksi ympäristöstä , joutuivat sosiaalisen painostuksen alaisena taipumaan ajan myötä ”perinteisempiin” vaihtoehtoihin. Nykyään kaikenlaisten asioiden harrastajat ja keräilijät pystyvät olemaan yhteydessä tavalla, josta ei aikaisemmin osattu edes uneksia.

Verkostoituneet	{	Verkostoitumisen kautta valokuvaajat ja muut taiteilijat ympäri maailmaa voivat tarkastella ja kommentoida toistensa teoksia, vaihtaa ajatuksia ja tutustua toisiinsa. Ja niin he tekevätkin. Samalla tavalla yhteyttä pitävät eri musiikkilajeja edustavat artistit ja musiikkikuluttajat , kirjailijat ja tiedonjanoiset ihmiset , kaiken sortin kulinaristit ja mikseivät nuorisotyöntekijät kin.
kristityt yleensä	{	Entä sitten identiteettimme Jumalassa? Eikö meidän tulisi muodostaa identiteettimme siltä pohjalta, että olemme uudestisyntyneitä kristittyjä ? On totta, että ymmärryksemme itsestämme ja kaikesta ympäröivästä muuttuu suuresti sillä hetkellä, kun löydämme Jumalan armon ja pelastuksen, mutta se ei yksistään ”riitä” identiteetiksemme. Uskova luokanopettaja mieltää itsensä luokanopettajaksi, vaikka uskova onkin. Samoin kristitty lähetysaarnaja mieltää itsensä lähetysaarnajaksi. Näin myös rock-kitaristi on rock-kitaristi, vaikka hän olisi tullut uskoon jo vuosia sitten.
kristityt, joilla on ammatti-identiteetti	{	
kristityt yleensä	{	Uskoontulo ei suinkaan poista aikaisempaa identiteettiämme, vaan pikemminkin vie sen aivan uudelle tasolle. Jumalan palvelemiseen elämänsä pyhittävä maalaaja saa maalaamiselle aivan uudenlaisen merkityksen, jonka myötä hän myös muodostaa itsestään uudenlaisen kuvan eli identiteetin. Samalla tavalla käy uskoakseni myös muiden kulttuurien edustajille . Tästä lehdestä saamme lukea, millä tavalla Jumala antoi Scott Yamamuran rullalautailuharrastukselle uuden merkityksen. Mutta entäs ne tiskijukat sitten? Uskon, että Jumalalla on heillekin paikka varattuna.
uskoon tulevat	{	
uskovat nuoret	—	”Me ollaan nuoriso, me ollaan tulevaisuus”, laulaa Pikku G. Mutta missä ovat uskovat nuoret ? Millainen on seurakuntien tulevaisuus? Uskon, että huonoin vaihtoehto seurakunnille olisi pitää kiinni totutuista tavoista , sulkea korvansa nuorten toiveilta ja mustamaalata nuorisokulttuurin uuden tuulet sillä ”miten maailma vie nuoret harrastusten kautta mukanaan”.
seurakunnan vanhat jäsenet, jotka eivät hyväksy nuorisokulttuuria	{	
maailmaan ajautuvat harrastavat nuoret, jotka eivät löydä paikkaa seurakunnasta	{	Uskon, että nykyään suurin syy siihen, miksi nuoret saattavat ajautua ”maailmaan”, on se, että he eivät löydä paikkaansa seurakunnasta. Nuoret eivät välttämättä löydä paikkaa, missä he voisivat tuntea olevansa kotona, paikkaa, missä he voisivat ilmaista itseään tai missä joku ymmärtäisi heidän kieltään.
seurakunnan vanhat jäsenet, jotka hyväksyvät nuorisokulttuurin	{	Onneksi seurakunnistamme löytyy jonkin verran niitä vanhemman polven edustajia, jotka näkevät asioiden läpi ja ovat valmiita tekemään uhrauksia omien kulttuuristen tottumustensa suhteen. Ilman heitä olisimme pulassa. Pidän ensiarvoisen tärkeänä, että uskovat nuoret löytävät oman paikkansa seurakunnassa ja ymmärtävät, että huolimatta siitä, mitä he harrastavat, Jumalalla on heille käyttöä.
seurakunta	—	
paikan seurakunnasta löytävät harrastavat nuoret	—	Jumala on kaiken luoja, luovuuden lähde ja taiteen isä. Uskon, että sinä päivänä kun seurakuntamme ymmärtävät alakulttuurien merkityksen nuorison keskuudessa ja kun nuorisomme löytää todellisen identiteettinsä Kristuksessa, koemme todellisen luovuuden kansanliikkeen, jonka kautta useat pelastuvat ja uskovat vapautuvat entisestään. Martti Luther toi tarvittavan muutoksen 1500-luvulla. Seuraavaan muutokseen tarvitaan meitä kaikkia .
uskon löytävät	—	
kristityt yleensä	—	
seurakunta	—	--
uskon löytävät nuoret	—	SLOT näyttää muulle maailmalle esimerkkiä siitä, miten asiat voidaan tehdä toisin. Joka vuosi sadat nuoret saavat kohdata Jeesuksen ensimmäistä kertaa , samaan aikaan kun tuhannet uskovat nuoret löytävät elämänsä uutta intoa , luovuutta ja tarkoituksellisuutta. Saisipa tätä vietyä pussissa kotiin.
elämänsä tarkoituksellisuutta löytävät nuoret	—	

Esimerkissä 163 on läsnä monia erilaisia ryhmiä. Suurin tekstissä esiintyvä ryhmä on kristityt. Toinen suurempi tekstissä esiintyvä pääryhmä on neutraali ihmiset yleensä -ryhmä. Tähän ryhmään voi yhtä hyvin kuulua kristittyjäkin, mutta sitä ei nimetä kristilliseksi. Se ei myöskään rakennu vastapuoleksi, varsinaiseksi ulkoryhmäksi, kuten rivien välistä tekstissä rakentuva ei-kristillisillä klubeilla käyvät, tupakkaa ja alkoholia käyttävät ihmiset. Pääryhmät jakaantuvat tekstissä alaryhmiin. Neutraaliin ryhmään kuuluvat Internetin kautta verkostoituneet ja toisiinsa tutustuvat taiteilijat, valokuvaajat, artistit, musiikin kuluttajat, nuorisotyöntekijät ja kirjailijat. Neutraaliin ryhmään kuuluvat myös tekstissä mainittu nuoriso. Osa nuorista, joita ei määritellä kristityiksi, on joutunut luopumaan erikoisista harrastuksistaan tuen puutteen takia. Osa taas Internetin myötä on voinut säilyttää harrastuksensa. Tekstissä kerrotaan, että nuorison keskuudessa on yleisesti menossa identiteetin uudenlainen kehitysvaihe: nuoret omaksuvat identiteetikseen alakulttuurin identiteetin.

Kristityt jakaantuvat useaan alaryhmään. Tekstissä mainitaan uskoon tulevat henkilöt, joiden identiteetti muuttuu. Tekstissä mainitaan myös kristittyjä ammatinharjoittajia, jotka muodostavat identiteettinsä ensisijaisesti ammattinsa kautta. Tekstissä puhutaan seurakuntalaisista yleensä. Seurakuntalaiset jakaantuvat nuoriin ja vanhoihin. Vanhat jakaantuvat niihin, jotka hyväksyvät nuorten alakulttuureja ja niihin, jotka eivät hyväksy. Tekstissä puhutaan myös uskovista nuorista yleensä. Heitäkin erottuu tekstissä kaksi erilaista ryhmää. Osa nuorista ei harrastustensa vuoksi löydä paikkaansa seurakunnasta ja jättäytyy seurakunnan toiminnasta pois. Osa nuorista löytää paikkansa seurakunnassa ja säilyttää harrastuksensa. Tämä ryhmä esiintyy suomalaisissa oloissa tosin hieman kuvitteellisena, ikään kuin toivottavasti tulevaisuudessa oikeasti olemassa olevana ryhmänä. Ne nuoret, jotka todella toteuttavat uskoaan ja harrastuksiaan, ovat Puolan SLOT-festareihin osallistuvat nuoret. Heistäkin kerrotaan kahdesta erilaisesta ryhmästä: osa nuorista kohtaa Jeesuksen ensimmäistä kertaa ja osa jo uskossa olevista nuorista saa elämäänsä festareilla uutta tarkoituksellisuutta.

Ryhmien erittely kokonaisesta tekstistä paljastaa, että ryhmän rakentuminen monitasoinen ilmiö. Tekstistä ei voida esimerkiksi sanoa, mikä on kirjoittajan oma sisäryhmä. Hän rakentuu kristityksi (*mitä meidän kristittyjen tulisi tehdä?*) ja seurakunnan jäseneksi, mutta hän tarkastelee nuorten ongelmia ulkopuolisen silmin, puhuen uskovista nuorista *heinä*, mikä antaa kuvan, ettei hän ole tekstin uskovien nuorten sisäryhmää. Kuvioon 2 on tiivistetty esimerkissä 163 näkyviä ryhmiä.

Kuvio 2. Ryhmiä Dynamite-lehden *Luovuuden vallankumous* -jälkipääkirjoituksessa.

Esimerkissä 163 näkyvä moniryhmäisyys on hyvin tyypillistä aineiston teksteille. Varsinkin Dynamite-lehden teksteissä on läsnä yhtä aikaa monia ryhmiä. Myös Partio-lehdessä teksteissä on useita ryhmiä, esimerkiksi kirjoittajan oma vartio, oma lippukunta, Suomen partiolaiset, jonkin toisen partiomaan partioryhmä ja ei-partiolaiset kaverit. Ryhmä osoitautui hyvin monitasoiseksi ilmiöksi.

Myös ryhmää rakentavat keinot paljastuivat hyvin moninaisiksi ja eritasoisiksi, sillä ryhmää rakennetaan monella eri tasolla yhtä aikaa. Aineistosta hahmottui neljä erilaista kokonaisuutta, jotka rakentavat ryhmää eri tavoin. Tekstissä rakennetaan sisäryhmää ja ulkoryhmää, lukijaa houkutellaan ryhmän jäseneksi ja yhteenkuuluvuutta rakennetaan erilaisilla retorisisilla keinoilla. Seuraavaksi esittelen lehtien yhtäläisyyksiä ja eroja yhteenkuuluvuuden tunnetta rakentavien keinojen käytössä.

Kummassakin aineistona olevan lehden teksteissä rakennetaan sisäryhmää nimeämällä oman ryhmän jäseniä. Nimeäminen on runsasta ja monipuolista: Partio-lehdessä oman ryhmän jäseniä nimitetään *partiolaisiksi* sekä ikäkauden tai ryhmän oman nimen mukaan. Dynamite-lehdessä käytetään oman ryhmän jäsenistä useita nimiä, kuten *uskova* ja *kristitty*. Nimiin liittyy lisäksi usein tarkentava substantiivi, kuten *uskova lumilautailija*. Kummassakin lehdessä oman ryhmän jäsenet nimetään omaan ryhmään kuuluviksi. Molempien lehtien omien jäsenten nimeäminen liittyy taustalla olevien yhteisöjen perinteisiin: Dynamite-lehdessä nimitykset kumpuavat uskonnollisesta kielestä ja Partio-lehdessä nimitykset ovat partioperinteiden ja harrastuksessa olevien käytänteiden mukaisia.

Myös oman ryhmän sanasto on kummassakin lehdessä näkyvästi esillä: Partio-lehdessä se on harrastukseen liittyvää sanastoa ja Dynamite-lehdessä spesifimpää uskonnollista sanastoa. Dynamite-lehdessä uskonnollinen sanasto yhdistyy toisinaan harrastus-sanaston kanssa, jolloin puhutaan esimerkiksi *evankelioimis-CD:stä*. Oman sanaston käyttö lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Kumpikin lehti rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta myös sisäryhmän toimijuuden kuvaamisen avulla. Sisäryhmään jäsenet näyttäytyvät aktiivisina ulkoryhmään verrattuna. Sekä partiolaiset että kristityt nuoret auttavat ulkoryhmän jäseniä. Partiolaiset tekivät yhteistyötä toistensa kanssa ja kristityt nuoret tutustuvat uskoonsa, toimivat seurakunnassa ja evankelioivat. Kristityt nuoret toteuttavat lisäksi Jumalan suunnitelmaa omassa elämässään eli he toimivat Jumalan aktiivisuuden välittäjinä. Kummassakin lehdessä myös yksilö, minäkertoja, toimi aktiivisesti ryhmän jäsenenä. Partiolaiset opettelivat hyödyllisiä taitoja ja Dynamite-lehdessä *minä*-muodon käyttö liittyi uskossa kasvamiseen. Dynamite-lehdessä toimijuus onkin toisinaan sisäänpäin kääntyvää toimijuutta, joka kohdistuu henkilön henki-

seen kasvuun ja Jumalasuhteeseen. Partio-lehdessä toimijuus puolestaan on ulospäin suuntautuvaa toimijuutta, joka kohdistuu muiden kanssa toimimiseen.

Sekä Partio että Dynamite -lehdessä esiintyy lukijan kutsumista ryhmän jäseneksi puhuttelemalla häntä. Varsinkin Dynamite-lehdessä esiintyy runsaasti yksikön toisen persoonan käyttöä. Partio-lehti käyttää vastaavasti monikon toista persoonaa lukijoiden puhuttelemiseen. Molemmissa lehdissä esiintyy myös lukijan kutsumista ryhmän jäseneksi avointen viittausten kaltaisten yksikön toisen persoonan ja nollapersoonan sisältävien rakenteiden avulla. Ne tarjoavat lukijalle samaistumisen kohteen kuvailemalla sisäryhmää avoimen viittauksen avulla. Lisäksi Dynamite-lehdessä esiintyy tällainen avoimen minän kaltainen rakenne.

Kummassakin lehdessä myös kuvitus rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta. Partio-lehdessä kuvissa esiintyvät tavalliset partiolaiset, jotka ovat useimmiten lukijoiden ikäisiä. Dynamite-lehdessä puolestaan kuvataan nuorten idoleita: bändejä ja lautailijoita. Osa lehden kuvista on myös uskontoaiheisia. Partio-lehti tarjoaa kuvien avulla lukijoille tasavertaisia harrastajia samaistumisen kohteeksi, kun taas Dynamite-lehti rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta idoleiden avulla, joita yhdistää lukijoihin usko.

Partio-lehdessä kuvataan erityisen paljon oman ryhmän yleisiä hyviä ominaisuuksia. Partiolaiset oppivat partiossa elämässä tärkeitä taitoja, joista on hyötyä esimerkiksi työssä. Partio-lehdessä rakennetaan yhteenkuuluvuuden tunnetta myös yhteisten kokemusten jakamisen avulla. Dynamite-lehdessä ei esiinny vastaavia keinoja. Sen sijaan Dynamite-lehti rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta erityisesti sisäryhmä–ulkoryhmä-jaottelun avulla. Dynamite-lehdessä nimetään, viitataan ja kuvataan ulkoryhmää paljon, kun vastaavasti Partio-lehdessä ei juuri esiinny puhetta ulkoryhmästä. Ulkoryhmä esiintyy kummassakin lehdessä avuntarvitsijana. Dynamite-lehdessä ulkoryhmän toiminta näyttäytyy lisäksi negatiivisena: ulkoryhmän jäsenet yrittävät aktiivisesti lannistaa sisäryhmän jäseniä. Dynamite-lehti käyttää yhteenkuuluvuuden rakentamisen keinona sisäryhmään viittaavaa runsaasta *me*-puhetta ja ryhmää rakentavia appositionrakenteita, kuten *jokainen kristitty*. Partio-lehdessä ryhmään viittaamista esiintyy vähemmän. Dynamite-lehdessä esiintyy myös lukijoihin kohdistuvia kristityn elämää koskevia velvoitteita.

Partio-lehden merkittävimmät yhteenkuuluvuuden rakentamisen keinot ovat sisäryhmän nimeäminen ja sisäryhmän hyvien yleisten ominaisuuksien sekä toiminnan kuvaaminen. Myös oma sanasto on lehdessä esillä. Partiot toiminta pyrkii tietoisesti kasvattamaan jäsenistään vastuuntuntoisia, hyviä kansalaisia ja toimintaan kuuluu aatteellisuus ja partioihanteiden toteuttaminen (ks. s. 8–9). Nämä lehdessä kuvatut partiolaisten hyvät

ominaisuudet ja toiminta liittyvät pitkälti näihin partioihanteisiin. Näin lehti omalta osaltaan toteuttaa partiokasvatusta, mikä voi selittää runsaan positiivisen kuvauksen määrää ja aiheita.

Dynamite-lehti puolestaan rakentaa yhteenkuuluvuuden tunnetta *me*-puheella ja lukijan puhuttelulla yksikön toisella persoonalla, sanastolla, sisäryhmä–ulkoryhmä-jaottelulla sekä lukijaan kohdistuvilla velvoitteilla. Sisäryhmä–ulkoryhmä-vastakkainasettelun esiintymistä voi selittää sisäryhmän pienuus ulkoryhmiin nähden ja sisäryhmää yhdistävän asian tärkeys. Tällöin sisäryhmän täytyy nähdä oma ryhmänsä yhtenäisenä joukkona, jotta heidän positiivinen sosiaalinen identiteettinsä säilyisi (ks. s. 13). Vapaakirkon nuoret ovat Suomessa varsin pieni ryhmä, ja sen toiminta ja arvot poikkeavat valtaväestön nuorista esimerkiksi alkoholin käytön suhteen. Kun ryhmän yhdistävä tekijä on uskonto, ryhmä kokenee toimintansa hyvin tärkeäksi. Tämä tärkeys voi luoda tarpeen ryhmien väliselle erottelulle sisäryhmän sosiaalisen identiteetin säilyttämiseksi. Samoin lehdessä esiintyvä *me*-puhe ja lukijan puhuttelu, velvoitteet sekä uskonnollinen sanasto kumpuavat ryhmän sosiaalisesta maailmasta, vapaakirkon piiristä.

Tutkimuksen tulokset noudattavat sosiaalisen identiteetin teorian periaatteita siltä osin, että sisäryhmää kuvataan kummassakin lehdessä positiivisella tavalla ja ulkoryhmän kuvaus on negatiivisempaa kuin sisäryhmän kuvaus. Sosiaalista identiteettiä tuetaan etenkin Dynamite-lehdessä sosiaalisen vertailun eli *meidän* ja *muiden* välisen vertailun avulla, jossa korostuvat oman ryhmän hyvät ominaisuudet. Partio-lehti tukee sosiaalista identiteettiä puolestaan kertomalla sisäryhmästä hyviä ominaisuuksia, mikä tukee jäsenten identifikaatio- eli samaistumisprosessia omaan sisäryhmäänsä. Tulokset ovat hyvin samankaltaisia Pekka Pällin väitöskirjan (2003) kanssa. Myös Pällin tutkimuksessa kävi ilmi, että ulkoryhmän toiminnan ja arvojen kuvaus on negatiivista ja näyttäytyy vääränä sisäryhmän toimintaan ja arvoihin verrattuna. Ryhmiä rakennettiin Partio ja Dynamite -lehdissä myös samoja keinoja käyttäen kuin Pällin tutkimuksessa: eritasoisella *me*-puheella, appositionarakteilla, passiivilla ja yksikön ensimmäisen ottamalla rooleilla. Samoin kuin Pällin tutkimuksessa sisäryhmä rakentui toisinaan ulkoryhmäksi, myös Dynamite-lehdessä rakentui sisäryhmän sisällä erilaisia ryhmittymiä.

Partio ja Dynamite -lehdet ovat yhteisölehtiä, joiden tavoitteena on yhteisön toiminnasta tiedottaminen ja yhteisestä asiasta kertominen. Partio-lehden entinen päätoimittaja Päivi Taussi-Forsman on luonnehtinut Partio-lehden tehtävää jäsenten yhdistämiseksi ja ”maanlaajuiseksi partioyhteydeksi” (Partio 6/2004: 15). Vastaavasti uskonnollisten lastenlehtien rooliksi jää toisinaan sisäpiirisyyden korostaminen muiden lehtien puristuksessa

(Bengtsson – Loivamaa 2004: 12). Kummassakin lehdessä näkyvät nämä perinteiset jäsenlehtien tavoitteet hyvin: lehdissä kerrotaan oman ryhmän tekemisistä, jaetaan tietoja ja vinkkejä ryhmää yhdistävästä asiasta. Nämä tavoitteet ohjaavat toisaalta myös kuvaamaan omaa ryhmää positiivisena, osaavana ryhmänä.

Aineiston analyysiin on vaikuttanut oma partiotaustani. Lukiessani Partio-lehteä kuulun itse partiolaisten sisäryhmään. Asiat, joista lehdessä puhutaan, ovat minulle vanhastaan tuttuja ja siten helposti läpinäkymättömiä. Kun sanasto ja puheenaiheet ovat tuttuja, oli vaikea herkistää korviaan sille, miltä ne kuulostavat sellaisesta henkilöstä, joka kuulee ne ensimmäistä kertaa. Vastaavasti Dynamite-lehti ja vapaakirkko olivat minulle entuudestaan tuntemattomia, eli olen lehden lukijoiden ja tekijöiden ulkoryhmää. Tämä puolestaan on vaikuttanut siihen, että monet asiat ovat saaneet erilaisen tulkinnan, kuin jos tuntisin ryhmää paremmin tai olisin osa sitä. Toisaalta ryhmähengen rakentamisen tapoja oli Dynamite-lehdestä helpompi huomata kuin Partio-lehdestä, sillä lehti oli minulle uusi, enkä ollut tottunut sen kieleen. Tulkinta on kuitenkin aina henkilökohtainen ja tutkijasta riippuen hieman erilainen. Tulkinnan henkilökohtaisuus kuuluu diskurssianalyttisen työn luonteeseen.

Yhteenkuuluvuuden tutkiminen paljasti ryhmän rakentumisen monitasoiseksi ilmiöksi. Tekstissä on usein yhtä aikaa läsnä monia erilaisia ryhmiä kirjoittajan oman ryhmän tai ulkoryhmän lisäksi. Ulkoryhmäksi voi rakentua myös pieni osa omasta ryhmästä, joka ei hyväksy kirjoittajan toimintaa. Aina ei ole selvää, mikä lopulta on kirjoittajan oma sisäryhmä. Sisäryhmä voi myös vaihdella tilanteen mukaan. Se voi laajimmillaan käsittää kaikki ihmiset, kaikki länsimaalaiset tai kaikki kristityt ja suppeammillaan sisäryhmäksi voi tekstissä muodostua esimerkiksi lumilautailevat uskovat nuoret. Samoin yhteenkuuluvuuden rakentamisen keinot osoittautuivat moninaisiksi. Ryhmän yhteenkuuluvuutta ei rakenneta vain pronomini- ja nimeämisten avulla, vaan se rakentuu tekstissä yhtä aikaa sanastotasolla ja diskursiivisesti, kielellisillä rakenteilla ja retoriikan avulla. Yhteenkuuluvuuden rakentumisen tutkiminen tekstistä on osoittanut, miten monipuolisesti ja -tasoisesti kieltä käytetään ja miten sillä voidaan vaikuttaa meidän tunteisiimme ryhmään kuulumisesta. Kielen avulla meille voidaan tuottaa erilaisia sosiaalisia identiteettejä, ja sen tiedostaminen on tärkeää mediatekstien täyttämässä yhteiskunnassa. Mediatekstien tavoitteiden ja vaikuttamisen keinojen tutkiminen on hyvä keino kasvattaa medialukutaitoa. Olisikin tärkeää tutkia, kuinka mediatekstit hyödyntävät ihmisen ryhmään kuulumisen tarvetta.

LÄHTEET

- ABRAMS, DOMINIC – HOGG, MICHAEL 1990: *Social Identity Theory. Constructive and Critical Advances*. London: Harvester Wheatsheaf.
- BADEN-POWELL, ROBERT 1992: *Partiopojan kirja*. Helsinki: Partiokirja oy.
- BILLIG, MICHAEL 1976: *Social Psychology and Intergroup Relations*. London: Academic Press.
- BREWER, MARILYNN 1993: Social identity, distinctiveness, and in-group homogeneity. *Social Cognition* 11 s. 150–164.
- BRUFFEE, KENNETH 1986: Social construction, language and the authority of knowledge: A bibliographical essay. *College English* 48 s. 773–790.
- BURMAN, ERICA – PARKER, IAN 1993: Introduction – Discourse Analysis: The Turn to the Text. – Erica Burman & Ian Parker (toim.), *Discourse Analytic Research. Repertoires and Readings of Texts in Action* s. 1–13. London: Routledge.
- Dynamite 4/2006. Hämeenlinna: Päivä Osakeyhtiö.
- EDWARDS, DEREK – POTTER, JONATHAN 1992: *Discursive Psychology*. London: Sage.
- FAIRCLOUGH, NORMAN 1992: *Discourse and Social Change*. Cambridge: Polity Press.
- 1997: *Miten media puhuu*. Tampere: Vastapaino.
- GUDYKUNST, WILLIAM – KIM, YOUNG YUN 1984: *Communicating with Strangers. An Approach to Intercultural Communication*. London: Addison-Wesley Publishing Company.
- HEINO, HARRI 1997: *Mihin Suomi tänään uskoo*. Porvoo: WSOY.
- HELASVUO, MARJA-LIISA 2008: Minä ja muut. Puhujaviitteisyys ja kontekstuaalinen tulkinta. *Virittäjä* 112 s. 186–206.
- HILLCOURT, WILLIAM – BADEN-POWELL, OLAVE 1992: *Sankarin kaksi elämää*. Helsinki: Partiokirja Oy.
- HOGG, MICHAEL 1987: Social Identity and Group Cohesiveness. – John Turner (toim.), *Rediscovering the Social Group. A Self-Categorization Theory* s. 89–116. Oxford: Basil Blackwell.
- HUOVILA, TAPANI 2001a: *Toimittaja vastuussa oleellisesta muutoksesta*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

- 2001b: *Pääkirjoitus kohdistaa kiista-asiaan*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopiston Viestintätieteiden laitos.
- HURME, TUURE 2006: *Kansalaiset! – Ryhmä ja ideologia presidenttien uudenvuodenpuheissa. Laadullinen ja määrällinen tutkimus*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston suomen kielen ja kotimaisen kirjallisuuden laitos.
- ISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2004: *Iso suomen kielioppi*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- JAUHAINEN, RIITTA – ESKOLA, MARJATTA 1994: *Ryhmäilmiö*. Juva: WSOY.
- JOHNSTON, LUCY - HEWSTONE, MILES 1990: Intergroup contact: Social identity and social cognition. – Dominic Abrams & Michael Hogg (toim.), *Social Identity Theory. Constructive and Critical Advances* s. 85–210. London: Harvester Wheatsheaf.
- JOKINEN, ARJA – JUHILA, KIRSI – SUONINEN, EERO 1993: *Diskurssianalyysin aakkoset*. Tampere: Vastapaino.
- 1999: *Diskurssianalyysi liikkeessä*. Tampere: Vastapaino.
- KUUTTI, HEIKKI 2006: *Uusi mediasanasto*. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.
- 1994: *Journalistiikan sanasto*. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy.
- LAITINEN, LEA 1995: Nollapersoonaa. *Virittäjä* 99 s. 337–358.
- LAITINEN, VUOKKO 1991: ”Katselkaa kedon kukkia kuinka ne kasvavat”. *Uskonnollisen kuvakielen luontosymboliikka viikkolehdistä Päivämies, Ristinvoitto ja Kotimaa*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston suomen kielen laitos.
- LAPPALAINEN, HANNA 2003: *Variaatio ja sen funktiot. Erään sosiaalisen verkoston jäsenten kielellisen variaation ja vuorovaikutuksen tarkastelua*. Helsinki: SKS.
- BENGTSSON, NIKLAS – LOIVAMAA, ISMO (toim.) 2004: *Lastenlehtiä reppukansalle ja noitajengille*. Helsinki: BTJ Kirjastopalvelu.
- LUUKKA, MINNA-RIITTA 2000: Näkökulma luo kohteen: Diskurssintutkimuksen taustaoletukset. – Kari Sajavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.), *Kieli, diskurssi ja yhteisö*. Soveltavan kielentutkimuksen teoriaa ja käytäntöä s. 133–160. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- NIEMI, MINNA 2003: *Lutkusta kaappariin: evankelisluterilaisten nuorten uskonnollinen slangi*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos.

- NS = *Nyky-suomen sanakirja* 2002. Helsinki: WSOY.
- PARKER, IAN (toim.) 1998: *Social Constructionism, Discourse and Realism*. London: Sage.
- Partio* 3/2007, 1/2006, 6/2004. Helsinki : Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- Partiolaisen käsikirja* 1994. Helsinki : Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.
- PIETIKÄINEN, SARI 2000: Kriittinen diskurssintutkimus. – Kari Sajavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.), *Kieli, diskurssi ja yhteisö*. Soveltavan kielentutkimuksen teoriaa ja käytäntöä s. 191–217. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus.
- POTTER, JONATHAN – WETHERELL, MARGARET 1989: *Discourse and Social Psychology*. London: Sage.
- POMERANTZ, ANITA 1986: Extreme Case formulations: A way of legitimating claims. *Human Studies* 9. *Interaction and Language Use Special Issue*. s. 219–230.
- PÄLLI, PEKKA 2003: *Ihmisyhmä diskurssissa ja diskurssina*. Väitöskirja. Tampere: Tampere University Press.
- SANDELANDS, LLOYD - ST. CLAIR, LYNDIA 1993: Toward an Empirical Concept of Group. *Journal for the Theory of Social Behaviour* 23 s. 423–258.
- SEPPÄNEN, EEVA-LEENA 2000: Sinä ja suomalaiset: Yksikön toisen persoonan yleistävästä käytöstä. *Kielikello* 3/2000 s. 16–18.
- SIMON, BERND 1993: On the asymmetry in the cognitive construal of ingroup and outgroup: A model of egocentric social categorization. *European Journal of Social Psychology* 23 s. 131–147.
- SIMON, BERND – BROWN, RUPERT 1987: Perceived Intragroup Homogeneity in Minority–Majority Contexts. *Journal of Personality and Social Psychology* 53 s. 703–711.
- SUOJANEN, PÄIVIKKI 1975: Uskonnollinen kieli. – Juha Pentikäinen (toim.), *Uskonnollinen liike. Suomalaisia tapaustutkimuksia* s. 230–260. Tietolipas 74. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- TAJFEL, HENRI 1981: *Human Groups and Social Categories. Studies in Social Psychology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- TURNER, JOHN 1987: *Rediscovering the Social Group. A Self-Categorization Theory*. Oxford: Basil Blackwell.

Verkkolähteet

Partiowiki a. Internet-osoitteessa <[http://wiki.partio.net/Partio_\(lehti\)](http://wiki.partio.net/Partio_(lehti))> [luettu 17.4.2008].

Partiowiki b. Internet-osoitteessa <<http://wiki.partio.net/Ikäkaudet>> [luettu 24.10.2008].

Suomen Vapaakirkko = Suomen vapaakirkon Internet-sivut. Internet-osoitteessa <www.svk.fi> [luettu 26.3.2008].

Aineistolähteet

Dynamite 4/2006. Hämeenlinna: Päivä Osakeyhtiö.

Partio 1/2006. Helsinki : Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry.